

**INSAC Çanakkale 2026 – International Science and Academic
Congress (Uluslararası Bilim ve Akademi Kongresi)**

JUL 17 14–15–16 Mayıs 2026 | Yüz yüze ve çevrimiçi (hibrit)

Kongre Özet Kitapçığı

**International Researches Congress on Social and Education Sciences
(INSAC-IRSEC 2026)**

E-ISBN: 978-625-8756-57-9

INSAC Çanakkale 2026 – International Science and Academic Congress (Uluslararası Bilim ve Akademi Kongresi)

 14–15–16 Mayıs 2026 | Yüz yüze ve çevrimiçi (hibrit)

International Researches Congress on Social and Education Sciences (INSAC-IRSEC 2026)

Kongre Özet Kitapçığı

@Duvar Yayınları

Genel Yayın Yönetmeni: Berkan Balpetek
Kapak ve Sayfa Tasarımı: Olkan SENEMOĞLU
Düzenleme: Banu DÜZGÜN
Baskı: Mayıs 2026
Yayıncı Sertifika No: 49837
E-ISBN: 978-625-8756-57-9

INSAC Çanakkale 2026 – International Science and Academic Congress (Uluslararası Bilim ve Akademi Kongresi)

17 14–15–16 Mayıs 2026 | Yüz yüze ve çevrimiçi (hibrit)

KRİZLER ÇAĞINDA DAYANIKLI TOPLUMLAR: DİJİTAL,
EKOLOJİK VE SAĞLIK DÖNÜŞÜMLERİNDE BİLİMSEL
ARAŞTIRMA VE UYGULAMALAR

(Resilient Societies in an Age of Crises: Scientific Research
and Applications in Digital, Ecological and Health Transitions.)

SEMPOZYUM ONURSAL BAŞKANI

Prof. Dr. Cem Zorlu

Necmettin Erbakan Üniversitesi Rektörü

T.C.
ZONGULDAK BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Teoman Duralı İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi

96759302-

GEÇİCİ GÖREVLENDİRME ONAYI

Emekli Sicil No	85793199	Kurum Sicil No	04306			
T.C. Kimlik No	58240449714	Memur No	7582112			
Adı Soyadı	ALİ GÜNEY	Aylık Derece ve Kademe	Emk. D/K	Kaz. D/K	Grv D/K	Ek Göst.
			4/5	4/5	4/8	2900
Memuriyeti	TEOMAN DURALI İNSAN VE TOPLUM BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ARKEOLOJİ BÖLÜMÜ PROTOHİSTORYA VE ÖNASYA ARKEOLOJİSİ	Kadro Derecesi ve Ünvanı	4 ARAŞTIRMA GÖREVLİSİ			
		İdari Görevi				
Ne maksatla görevlendirildiği	INSAC ÇANAKKALE- International Science and Academic Congress/ Uluslararası Bilim ve Akademi Kongresi'nde sempozyumun sağlıklı yürütülebilmesi için Akademisyen Temsilcisi ve Düzenleme Kurulu Başkanı olarak katılacaktır.					
Gideceği yer	ÇANAKKALE					
Görev süresi (Yol dahil - hariç)	14.05.2026-17.05.2026 tarihleri arasında yol dahil 3 gün süre ile					
Görevlendirme şartları (Yol giderli - gidersiz vs.)	Yol gidersiz - Yevmiyesiz					
Verilecek avans miktarı						
Giderlerin nereden karşılanacağı	Kendisi					
Seyahat şekli						
Görevlendirmesine esas olan evrak, gerekçe ve kanun Arş. Gör. Dr. Ali GÜNEY'in yukarıda açıklanan teklif uyarınca görevlendirilmesi hususunu arz ederim.						

Doç. Dr. Hamza EKMEN
Bölüm Başkanı

Uygun Görüşle Arz Ederim.

Doç. Dr. Atilla BARUTÇU
Dekan Yardımcısı

OLUR

Prof. Dr. Melih GENİŞ
Dekan V.

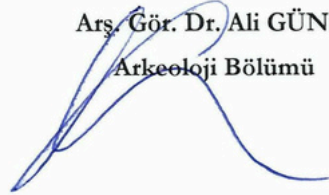
Dağıtım _____ :

ZONGULDAK BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ
TEOMAN DURALI İNSAN VE TOPLUM BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
ARKEOLOJİ BÖLÜMÜ BAŞKANLIĞI'NA

11.05.2026

14-16 Mayıs 2026 tarihlerinde düzenlenecek olan “INSAC ÇANAKKALE-International Science and Academic Congress/Uluslararası Bilim ve Akademi Kongresi” nde sempozyumun işleyişinin sağlıklı yürütülebilmesi adına, Akademisyen Temsilcisi ve Düzenleme Kurulu Başkanı olarak ilgili sempozyumda görevlendirilmem hususunu ve cevabın “Çanakkale Eğitim, Bilim, Sosyal Ve Kültürel Araştırmalar Ve Uygulamalar Derneği Başkanlığı” na iletmek üzere tarafıma bildirilmesini bilgilerinize sunar ve gereğini rica ederim.

Arş. Gör. Dr. Ali GÜNEY
Arkeoloji Bölümü

Ekler:

* Akademisyen Temsilcisi Görevlendirilmesi Hk. Talep Yazısı

ÇANAKKALE EĞİTİM, BİLİM, SOSYAL VE KÜLTÜREL ARAŞTIRMALAR
VE UYGULAMALAR DERNEĞİ BAŞKANLIĞI

İlgi: 30.04.2026 tarih ve 36 numaralı genel kurul kararı
Konu: Akademisyen Temsilcisi Görevlendirilmesi Hk.

08.05.2026

T.C
ZONGULDAK BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ'NE
(Teoman Duralı İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi'ne)

Fakülteniz Arkeoloji Bölümü Dr. Ali Güney, 14-16 Mayıs 2026 tarihlerinde düzenlenecek olan "INSAC-ÇANAKKALE-International Science and Academic Congress (Uluslararası Bilim ve Akademi Kongresi)"inde Akademisyen Temsilcisi ve düzenleme kurulu başkanı olarak görevlendirilmesi uygun görülmüştür. Sempozyumun sağlıklı yürütülebilmesi için hocamızın ilgili sempozyum için görevlendirilmesi hususunu,
Bilgilerinize sunar ve gereğini rica ederim. 08.05.2026.

olkan.senemoglu@hs01.kep.tr
olkansenemoglu@gmail.com
0539 418 7007

Dr. Olkan SENEMOĞLU
Dernek Başkanı
Çanakkale Eğitim, Bilim, Sosyal ve Kültürel
Araştırmalar ve
Uygulamalar Derneği

INTERNATIONAL SCIENCE AND ACADEMIC CONGRESS
INSAC-ÇANAKKALE 14-15-16 MAYIS 2026
KRİZLER ÇAĞINDA DAYANIKLI TOPLUMLAR: DİJİTAL, EKOLOJİK VE SAĞLIK
DÖNÜŞÜMLERİNDE BİLİMSEL ARAŞTIRMA VE UYGULAMALAR

KATILIM BELGESİ

Belge Sahibi
Sn. Uzm.

Bu belge, Çanakkale Eğitim, Bilim, Sosyal ve Kültürel Araştırmalar ve Uygulamalar Derneği tarafından Çanakkale’de XII. düzenlenen INSAC-International Science and Academic Congress kapsamında gerçekleştirilen XII. International Researches Congress on Health and Life Sciences (INSAC-IRHES 2026 ÇANAKKALE) kongresine “Nd:YAG Lazer Destekli Yumuşak Doku Şekillendirmesi Sonrası Konjenital Maksiller Lateral Eksikliğinin İmplant ile Rehabilitasyonu: Vaka Sunumu” başlıklı çalışmasını sözlü online sunum olarak sunarak bilimsel katkı sağlaması nedeniyle verilmiştir.

PROF. DR MEHMET DALKILIÇ
Sempozyum Başkanı

DR. OLAN SENEMOĞLU
ÇEBSADER Başkanı

Kongre Düzenleme Kurulu

Prof. Dr. Hüdaverdi MAMAK
Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi

Prof. Dr. Mehmet Dalkılıç
Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi

Prof. Dr. Nurettin Hatunoğlu
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

Kongre Düzenleme Kurulu

Doç. Dr. Ümran Şengül
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Dr. Öğretim Üyesi Ergin Bilgin
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

Dr. Öğretim Üyesi Hale Köksoy
Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi

Dr. Öğretim Üyesi Hilmi Karaalioglu
Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi

Dr. Öğretim Üyesi Olkan Senemoğlu
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Öğretim Görevlisi Dr. Yetkin Senemoğlu
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

Asım Korktaş
ÇEBSADER

Rumeysa Aydın
ÇEBSADER

Buğra Yağcı
ÇEBSADER

Bilim ve Danışma Kurulu

Prof. Dr. Adem Çaylak
Kocaeli Üniversitesi

Prof. Dr. Adham Ashirov
Özbekistan Bilimler Akademisi Tarih Enstitüsü

Prof. Dr. Ahmedova Sayyora Muhammadovna
Taşkent Devlet Tıp Üniversitesi

Prof. Dr. Alsou Kamaliev
Bartın Üniversitesi

Prof. Dr. Asem Nurlanova
Kazak Amerikan Özgür Üniversitesi

Prof. Dr. Avtandill Ağbaba
Sumgayıt Devlet Üniversitesi

Prof. Dr. Dede Baştürk
Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi

Prof. Dr. Ercan Oktay
Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi

Prof. Dr. Hasan Şahan
Akdeniz Üniversitesi

Prof. Dr. Kakhramon Radjabov
Özbekistan Bilimler Akademisi Tarih Enstitüsü
Baş Araştırmacısı

Prof. Dr. Khalil Sahra
Jijel Üniversitesi

Prof. Dr. Marzieh Yahyapour
Tahran Üniversitesi

Prof. Dr. Murat Ertekin
Necmettin Erbakan Üniversitesi

Prof. Dr. Naim Ochilovich Sodikov
Semerkant Devlet Tıp Üniversitesi

Prof. Dr. Oğuz Özçelik
Kastamonu Üniversitesi

Prof. Dr. Olcobay Karatayev
Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi

Prof. Dr. Ömer Çaha
İstanbul Ticaret Üniversitesi

Prof. Dr. Tsupikova Elena Viktorovna
Sibiry Devlet Otomobil ve Karayolu Üniversitesi

Prof. Dr. Zilola Khudaybergenova
Bartın Üniversitesi

Doç. Dr. Abeer Dakhel Hatim
Bağdat Üniversitesi

Doç. Dr. Barış Borlat
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Doç. Dr. Deniz Baklacı
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

Doç. Dr. Halil Emre Deniz
Hakkari Üniversitesi

Doç. Dr. Hamza Ekmen
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

Dr. Mourad Bouhedja
Jijel Üniversitesi

Doç. Dr. Zivar Huseynli Baylan
Hazar Üniversitesi

Dr. Olga Sergeevna Fisenko
Rusya Halkların Dostluk Üniversitesi (Rudn
Üniversitesi)

Doç. Dr. Leyla Abasova
Bakü Devlet Üniversitesi

Dr. Turaev Telman Temirovich
Buhara Devlet Tıp Enstitüsü

Doç. Dr. Rashidov Oybek Rasulovich
Buhara Devlet Üniversitesi

Dr. Yusuf KILINÇ
Türk Dünyası Akademisyenler ve
Bürokratlar Birliği Derneği

Doç. Dr. Tuğçe Günter
Zonguldak Bulent Ecevit Üniversitesi

Doç. Dr. Ümran Şengül
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Dr. Öğretim Üyesi Ahmet Bilal Şengül
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Dr. Öğretim Üyesi Burçin Saltık
Arkin University of Creative Arts and Design

Dr. Öğretim Üyesi Güven Deniz
Yozgat Bozok Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Hatice Banu Kesinkaya
Necmettin Erbakan Üniversitesi

Dr. Öğretim Üyesi Rovshan Mammaov
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

Dr. Alamgir Khan
Pencap Üniversitesi

Dr. Ali Güney
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

Dr. Asma Lahouel
Jijel Üniversitesi

Dr. Aybek Raşidov
Taşkent Devlet Ekonomi Üniversitesi

Dr. Ayşegül Erden Güney
ÇEBSADER
Dr. Dilnoza Jamolova
Buhara Devlet Üniversitesi

Dr. Kadim Munder Mulla
Bağdat Üniversitesi

Dr. Mahmut Hamrayev
Sharq Üniversitesi

INSAC Çanakkale 2026 – International Science and Academic Congress Uluslararası Bilim ve Akademi Kongresi

Çanakkale / Türkiye | 14–15–16 Mayıs 2026 | Yüz Yüze ve Çevrimiçi (Hibrit)
Ana Tema: Krizler Çağında Dayanıklı Toplumlar: Dijital, Ekolojik ve Sağlık Dönüşimlerinde Bilimsel Araştırma ve Uygulamalar

17 Mayıs 2026 Perşembe

1. Oturum – Küresel Güvenlik, Stratejik Kültür ve Kriz Yönetimi

- ◆ Oturum Başkanı: Doç. Dr. Süleyman Temiz
- ◆ 2. Oturum Başkanı: Dr. Zeynep Elçin KAMALAK
- ◆ Sunum Linki: <https://meet.jit.si/insaccanakkale>

◆ Alternatif Sunum Linki: <https://teams.microsoft.com/meet/39207537254347?p=J6TDULwXkVUZ0DgVnz> 14 MAYIS

Saat	Sunum Yapan	Üniversite / Kurum	Sunum Başlığı	Katılım
12:00 – 12:15	Doç. Dr. Süleyman Temiz – Kadir Çolak	İğdır Üniversitesi	2025 Tayland–Kamboçya Krizi: Bilgi Savaşı, Sızdırılmış Diplomasi ve ASEAN’ın Arabuluculuk Kapasitesi <i>The 2025 Thailand–Cambodia Crisis: Information Warfare, Leaked Diplomacy, and ASEAN’s Mediation Capacity</i>	Çevrimiçi
12:15 – 12:30	Dr. Zeynep Elçin KAMALAK	Hasan Kalyoncu Üniversitesi	Kriz Zamanlarında Stratejik Kültür ve Cinsiyet: Kadınların Siyasi Etkinliği Aracılığıyla Güvenlik ve Direnç Kavramlarının Yeniden Tanımlanması <i>Strategic Culture and Gender in Times of Crisis: Reframing Security and Resilience through Women’s Political Agency</i>	Çevrimiçi
12:30 – 12:45	Dr. Zeynep Elçin KAMALAK	Hasan Kalyoncu Üniversitesi	Kimin İçin Dayanıklılık? Kriz Yönetiminde Stratejik Kültür ve Eşitsiz Güvenlik <i>Resilience for Whom? Strategic Culture and Unequal Security in Crisis Governance</i>	Çevrimiçi
12:45 – 13:00	Fatih ÖNGE – Doç. Dr. Rüştü Savaş Salim BİÇER	İstanbul Nişantaşı Üniversitesi	Karabağ’ın İşgalden Kurtarılması Sürecinde Azerbaycan–Türkiye Harekât İş Birliği ve Bölgesel Güvenlik Arayışı <i>Azerbaijan–Turkey Military Operational Cooperation and the Search for Regional Security in the Process of the Liberation of Karabakh from Occupation</i>	Çevrimiçi
13:00 – 13:10	Soru-Cevap ve Değerlendirme			Çevrimiçi

2. Oturum – Dijital Toplum, Medya ve Algoritmik Görünürlük

- ◆ Oturum Başkanı: Dr. Öğr. Üyesi F. Nesrin YARARAKSOY
- ◆ 2. Oturum Başkanı: Gamze Arslan
- ◆ Sunum Linki: <https://meet.jit.si/insaccanakkale>

◆ Alternatif Sunum Linki: <https://teams.microsoft.com/meet/39207537254347?p=J6TDULwXkVUZ0DgVn>

Saat	Sunum Yapan	Üniversite / Kurum	Sunum Başlığı	Katılım
13:20 – 13:35	Gamze Arslan	İstanbul Galata Üniversitesi	Dijital Kentte Görünürlük, Puanlama ve Kentsel Mekâna Erişim: Black Mirror Dizisinin “Nosedive” Bölümü Üzerinden Bir İnceleme <i>Visibility, Scoring, and Access to Urban Space in the Digital City: An Analysis Through the “Nosedive” Episode of Black Mirror Series</i>	Çevrimiçi
13:35 – 13:50	Dr. Öğr. Üyesi F. Nesrin YARARAKSOY	Maltepe Üniversitesi	Görünürlük Olarak İktidar: Dijital Medyada Temsilin Eşitsiz Dağılımı ve Algoritmik Görünürlük <i>Visibility as Power: Unequal Distribution of Representation and Algorithmic Visibility in Digital Media</i>	Çevrimiçi
13:50 – 14:05	Arş. Gör. Dr. Burak Bora	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi	Dijital Oyunlarda Yapay Zeka Kaynaklı Düşük Emekli İçeriğin Çok Kriterli Değerlendirilmesi: Platform Verilerine Dayalı Bir Dayanıklılık Perspektifi <i>A Multi-Criteria Evaluation of AI-Generated Low-Effort Content in Digital Games: A Platform-Data-Based Resilience Perspective</i>	Çevrimiçi
14:05 – 14:20	Tülin Göktürk	KTO Karatay Üniversitesi	Dijitalleşmenin Ebeveynlik ve Aile İletişim Üzerindeki Etkileri <i>The Effects of Digitalization on Parenting and Family Communication</i>	Çevrimiçi
14:20 – 14:30	Soru-Cevap ve Değerlendirme			Çevrimiçi

INSAC Çanakkale 2026 – Sunum Programı Taslağı

3. Oturum – Ekonomi, Finans, Girişimcilik ve Pazarlama

- ◆ Oturum Başkanı: Doç. Dr. Tutku Eker İşıoğlu
- ◆ 2. Oturum Başkanı: Arş. Gör. Dr. Merve Çelik Kurtuluş
- ◆ Sunum Linki: <https://meet.jit.si/insaccanakkale>

◆ Alternatif Sunum Linki: <https://teams.microsoft.com/meet/39207537254347?p=J6TDULwXkVUZ0DgVn>

Saat	Sunum Yapan	Üniversite / Kurum	Sunum Başlığı	Katılım
14:40 – 14:55	Bekir Bora Karakaş	İstanbul Nişantaşı Üniversitesi	Yeşil Tahvil Piyasasının Gelişimi ve Finansal Risk Yönetimindeki Rolü: Ampirik Bir Analiz <i>The Evolution of the Green Bond Market and its Role in Financial Risk Management: An Empirical Analysis</i>	Çevrimiçi
14:55 – 15:10	Esra AZİZ – Özlem SAYILIR	Anadolu Üniversitesi	ABD, AB, Birleşik Krallık ve Türkiye’de Finansal Siber Güvenlik Düzenleyici Çerçevelerinin Karşılaştırmalı Analizi <i>Comparative Analysis of Financial Cybersecurity Regulatory Frameworks in the US, EU, UK, and Türkiye</i>	Çevrimiçi
15:10 – 15:25	Ekin Kanat – Doç. Dr. Tutku Eker İşıoğlu	Piri Reis Üniversitesi	Greenfluencer Güvenilirliğinin Yeşil Satın Alma Niyeti Üzerindeki Etkisi: Deneysel Bir Araştırma <i>The Impact of Greenfluencer Credibility on Green Purchase Intention: An Experimental Research</i>	Çevrimiçi
15:25 – 15:40	Arş. Gör. Dr. Merve Çelik Kurtuluş	İstanbul Ticaret Üniversitesi	Türkiye Girişimcilik Ekosisteminde Kurumsal İşletme-Startup İş Birliklerinin Dijital Dönüşüm Evrimi: <i>Digital Transformation Evolution of Corporate-Startup Collaborations in Turkey’s Entrepreneurship Ecosystem: A Secondary Data Analysis of the 2020–2025 Period</i>	Çevrimiçi
15:40 – 15:55	Ecem Yetkiner	Nişantaşı Üniversitesi	Krizler Çağında Ekolojik Dönüşüm ve Dijital Etik: Pazarlamada Yeşil Yıkama (Greenwashing) Faaliyetlerinin Toplumsal Güven ve Dayanıklılık Üzerindeki Etkisi <i>Ecological Transformation and Digital Ethics in an Age of Crises: The Impact of Greenwashing Practices in Marketing on Social Trust and Resilience</i>	Çevrimiçi
15:55 – 16:05	Soru-Cevap ve Değerlendirme			Çevrimiçi

4. Oturum – Dijital Sağlık, Klinik Risk ve Sağlık Teknolojileri

- ◆ Oturum Başkanı: Arş. Gör. Dr. Nurseli Saylam
- ◆ 2. Oturum Başkanı: Arş. Gör. Dr. Feray Atilla
- ◆ Sunum Linki: <https://meet.jit.si/insaccanakkale>

◆ Alternatif Sunum Linki: <https://teams.microsoft.com/meet/39207537254347?p=J6TDULwXkVUZ0DgVn>

Saat	Sunum Yapan	Üniversite / Kurum	Sunum Başlığı	Katılım
17:00 – 17:15	Dr. Ömer GÜLER – Dr. Mustafa Atahan YILMAZ – Prof. Dr. Oğuz ÖZÇELİK	Kastamonu Üniversitesi	Sedanter Erkek Bireylerde Egzersiz Yoğunluğu Sınıflandırmasının MET ve Laktat Eşik Değeri Kriterleri Kullanılarak Karşılaştırmalı Değerlendirilmesi <i>Comparative Evaluation of Exercise Intensity Classification Using MET and Lactate Threshold Criteria in Sedentary Male Individuals</i>	Çevrimiçi
17:15 – 17:30	Arş. Gör. Dr. Feray Atilla	Hacettepe Üniversitesi	Dijital Sağlık Uygulamalarının Aile Hekimliği Pratiğine Etkisi: Güncel Bir Derleme <i>The Impact of Digital Health Applications on Family Medicine Practice: A Current Review</i>	Çevrimiçi
17:30 – 17:45	Mustafa Serkan Denek – Doç. Dr. Elzem Şen	Gaziantep Üniversitesi	Kalp Kapak Ameliyatı Olan Hastalarda Mortalite Riskinin Yapay Zeka ile Değerlendirilmesi <i>Assessment of Mortality Risk in Patients Undergoing Heart Valve Surgery Using Artificial Intelligence</i>	Çevrimiçi
17:45 – 18:00	Arş. Gör. Dr. Nurseli Saylam	Karadeniz Teknik Üniversitesi	Kozmetik Biliminde Nanoteknolojik Uygulamalar: Yenilikçi Taşıyıcı Sistemler, Avantajlar ve Güvenlik Perspektifleri <i>Nanotechnological Applications in Cosmetic Science: Innovative Delivery Systems, Advantages, and Safety Perspectives</i>	Çevrimiçi
18:00 – 18:10	Soru-Cevap ve Değerlendirme			Çevrimiçi

15 Mayıs 2026 Cuma

5. Oturum – Dijital Pedagoji, Yapay Zekâ ve Öğrenme Teknolojileri

◆ Oturum Başkanı: Dr. Olkan Senemoğlu

◆ 2. Oturum Başkanı: Zeynat Esenalieva

◆ Sunum Linki: <https://meet.jit.si/insaccanakkale>

◆ Alternatif Sunum Linki: <https://teams.microsoft.com/meet/359752680114597?p=AjWWMDlj4ydeGDBFxP>

Saat	Sunum Yapan	Üniversite / Kurum	Sunum Başlığı	Katılım
12:00 – 12:15	Zeynat Esenalieva	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	Kırgızistan'da Dijital Pedagoji: Uygulamalar ve Zorluklar	Çevrimiçi
12:15 – 12:30	Adem Nefayaz – Cansu Reçber Öztürk	Gazi Üniversitesi	Digital Pedagogy in Kyrgyzstan: Practices and Challenges	Çevrimiçi
12:30 – 12:45	Adem Nefayaz	Gazi Üniversitesi		Çevrimiçi
12:45 – 13:00	Gözde Gümüş – Doç. Dr. Emine Gülhan Bakırdere	Yıldız Teknik Üniversitesi	Üstün Yetenekli Öğrencilerin Yapay Zekâ ile İş Birliğine İlişkin Algıları	Çevrimiçi
13:00 – 13:10	Soru-Cevap ve Değerlendirme		Perceptions of Gifted Students Regarding Collaboration with Artificial Intelligence	Çevrimiçi

6. Oturum – Erken Çocukluk, Değerler Eğitimi ve Öğrenci Deneyimleri

◆ Oturum Başkanı: Arş. Gör. Dr. Zehra Bilgen

◆ 1. Oturum Başkanı: Dr. Zehra Bilgen – Okul Öncesi ve Eğitimde Paradigma Dönüşümü

◆ 2. Oturum Başkanı: Doç. Dr. Şule ERŞAN

◆ Sunum Linki: <https://meet.jit.si/insaccanakkale>

◆ Alternatif Sunum Linki: <https://teams.microsoft.com/meet/359752680114597?p=AjWWMDlj4ydeGDBFxP>

Saat	Sunum Yapan	Üniversite / Kurum	Sunum Başlığı	Katılım
13:20 – 13:35	Nesrin ÇELİK – Doç. Dr. Şule ERŞAN	Sinop Üniversitesi	Erken Çocukluk Çağında Kültürel Çeşitliliğin Öğrencilerin Sosyal Davranışlarına Etkisi Üzerine Bir Analiz	Çevrimiçi
13:35 – 13:50	Yasemin Gözüktüçük	Milli Eğitim Bakanlığı	Uluslararası eTwinning Projelerinde Öğrenci Deneyimleri: Fenomenolojik Bir Araştırma	Çevrimiçi
13:50 – 14:05	Arş. Gör. Dr. Zehra Bilgen – Öykü Tikenceli – Tuğçe Dalkıran – Yusufhan Sarıköse	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	Okul Öncesi ve Sınıf Öğretmeni Adaylarının Kök Değerlerin Eğitimine İlişkin Tutumları	Çevrimiçi
14:05 – 14:20	Oğuz KURU	Kütüphaneler ve Yayınlar Genel Müdürlüğü	Halk Kütüphanelerinde İklim Değişikliği Farkındalığı: Kütüphane Akademisi Kapsamında STEM ve Yaratıcı Drama Eğitimlerinin Kütüphane Hizmetlerine Entegrasyonu	Çevrimiçi
14:20 – 14:30	Dr. Öğr. Üyesi Gülşah Durmuş	Sinop Üniversitesi	Dilaver Cebeci'nin Çocuk ve Resim Şiirini Dil Bilimsel Şiir Eleştirisi Yöntemi ile Yeniden Anlamlandırma Denemesi	Çevrimiçi
14:30 – 14:40	Soru-Cevap ve Değerlendirme		Reinterpretation of Dilaver Cebeci's Poem "Çocuk ve Resim/Child and Painting" Within the Context of Linguistic Poetry Criticism Method	

INSAC Çanakkale 2026 – Sunum Programı Taslağı

7. Oturum – Fen, Mühendislik ve Teknolojik Sistemler

◆ Oturum Başkanı: Doç. Dr. Serkan Elçin

◆ 2. Oturum Başkanı: Öğretim Üyesi Ahmet Bilal Şengül

◆ Sunum Linki: <https://meet.jit.si/insaccanakkale>

◆ Alternatif Sunum Linki: <https://teams.microsoft.com/meet/359752680114597?p=AjWWMDlj4ydeGDBFxP>

Saat	Sunum Yapan	Üniversite / Kurum	Sunum Başlığı	Katılım
14:40 – 14:50	Yunus DOĞAN	Afyon Kocatepe Üniversitesi	GNS3 Tabanlı Ağ Simülasyonu ve NMS Entegrasyonu ile Kurumsal IoT Cihaz Güvenliği Modellemesi	Çevrimiçi
14:50 – 15:00	Fazal Rehman	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi	Düşük Maliyetli Fotodetektör Uygulamaları İçin Ag-Katkılı CZTS İnce Filmlerinin Optoelektronik ve Fotodetektör Özelliklerinin İncelenmesi	Çevrimiçi
15:10 – 15:20	Bahar Akman – Doç. Dr. Serkan Elçin	Pamukkale Üniversitesi	Morfolin-Amit Yan Kolları İçeren Yeni Bir Azokaliks [4]aren Türevinin Sentezi ve Ağır Metal İyonu Tanıma Kapasitesinin Değerlendirilmesi	Çevrimiçi
15:20 – 15:30	Devlet Buğra ÖZBEY – Ebru KARAKÖSE	Fırat Üniversitesi	Helikopter Görev Profili Analizinde Uçuş Performansı, Güç Gereksinimi ve Yakıt Tüketimi Optimizasyonu	Çevrimiçi
15:30 – 15:40	Dr. Öğretim Üyesi Ahmet Bilal Şengül	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	Titanyumun Sıcak Dövme Metalurjisi	Çevrimiçi
15:40 – 15:50	Ömer ASLAN – Ayşe ALBAYRAK	Bandırma Onyedli Eylül Üniversitesi	Hot Forging Metallurgy of Titanium	Çevrimiçi
15:50 – 15:55	Soru-Cevap		A Framework for Network Intrusion Detection Using Machine Learning Algorithms	
			Makine Öğrenmesi Algoritmaları Kullanılarak Ağ Saldırı Tespiti İçin Bir Çerçeve	

8. Oturum – Kentsel Tasarım, Kimlik ve Kentsel Toplum

◆ Oturum Başkanı: Ayşe Nur Akyar

◆ 2. Oturum Başkanı: Ece Simay Soyucak

◆ Sunum Linki: <https://meet.jit.si/insaccanakkale>

◆ Alternatif Sunum Linki: <https://teams.microsoft.com/meet/359752680114597?p=AjWWMDlj4ydeGDBFxP>

Saat	Sunum Yapan	Üniversite / Kurum	Sunum Başlığı	Katılım
16:00 – 16:15	Ayşe Nur Akyar – Doç. Dr. Gizem Erdoğan Aydın	İzmir Demokrasi Üniversitesi	İsınan Coğrafyalar, Değişen Kimlikler: Akdeniz Havzası Kentlerinde İklim Değişikliğinin Mekânsal İzleri	Çevrimiçi
16:15 – 16:30	Ece Simay Soyucak – Doç. Dr. Umur Erdem	İzmir Demokrasi Üniversitesi	Kentsel Morfoloji Üzerinden İklim Duyarlı Kentsel Tasarım: Kentsel İki Adası ve Gökyüzü Görüş Faktörü İlişkilerinin Değerlendirilmesi	Çevrimiçi
			Climate-Responsive Urban Design Through Urban Morphology: Evaluating the Relationship Between Urban Heat Island and Sky View Factor	

INSAC Çanakkale 2026 – Sunum Programı Taslağı

17/05/2026 16 Mayıs 2026 Cumartesi

9. Oturum – Sağlık Bilimleri, Klinik Uygulamalar ve Dış Hekimliği

◆ Oturum Başkanı: Prof. Dr. Yasemin Üstündağ

◆ 2. Oturum Başkanı: Doç. Dr. Elif Emre

◆ Sunum Linki: <https://meet.jit.si/insaccanakkale>

◆ Alternatif Sunum Linki: <https://teams.microsoft.com/meet/322326184024792?p=yLmJ6yxFHyhCvR9d36>

Saat	Sunum Yapan	Üniversite / Kurum	Sunum Başlığı	Katılım
12:00 – 12:15	Uzm. Dt. Leyla TUTUŞ–Uzm. Dt. Sedat TUTUŞ		Nd:YAG Lazer Destekli Yumuşak Doku Şekillendirmesi Sonrası Konjenital Maksiller Lateral Eksikliğinin İmplant ile Rehabilitasyonu: Vaka Sunumu <i>Implant Rehabilitation of Congenital Maxillary Lateral Incisor Ageneses Following Nd:YAG Laser-Assisted Soft Tissue Contouring: A Case Report</i>	Çevrimiçi
12:15 – 12:30	Uzm. Dt. Sedat TUTUŞ – Uzm. Dt. Leyla TUTUŞ		Gummy Smile Görülen Hastada Multidisipliner Estetik Rehabilitasyon: Vaka Sunumu <i>Multidisciplinary Esthetic Rehabilitation in a Patient with Gummy Smile: A Case Report</i>	Çevrimiçi
12:30 – 12:45	Doç. Dr. Elif Emre – Prof. Dr. Murat Ögetürk – Prof. Dr. Yasemin Üstündağ – Prof. Dr. Zülal Aşçı Toraman	Fırat Üniversitesi	Anatomi Laboratuvarlarında Mikrobiyal Kontaminasyon <i>Microbial Contamination in Anatomy Laboratories</i>	Çevrimiçi
12:45 – 13:00	Soru-Cevap ve Değerlendirme			Çevrimiçi

10. Oturum – Ebelik, Anne-Çocuk Sağlığı ve Kadın Merkezli Bakım

◆ Oturum Başkanı: Doç. Dr. Emine KOÇ

◆ 2. Oturum Başkanı: Doç. Dr. Nurdan KAYA YILMAZ

◆ Alternatif Sunum Linki: <https://teams.microsoft.com/meet/322326184024792?p=yLmJ6yxFHyhCvR9d36>

Saat	Sunum Yapan	Üniversite / Kurum	Sunum Başlığı	Katılım
13:15 – 13:30	Ebe Buket AK – Doç. Dr. Nurdan KAYA YILMAZ	Ondokuz Mayıs Üniversitesi	Obstetrik Şiddetin Önlenmesinde Saygılı Annelik Yaklaşımı ve Kadın Merkezli Ebelik Bakımı <i>The Respectful Motherhood Approach and Woman-Centered Midwifery Care in the Prevention of Obstetric Violence</i>	Çevrimiçi
13:30 – 13:45	Ebe Yasemin KAZ – Doç. Dr. Emine KOÇ	Ondokuz Mayıs Üniversitesi	İsviçre’de Ebelik Eğitimine Başlama Süreci <i>Starting the Midwifery Education Process in Switzerland</i>	Çevrimiçi
13:45 – 14:00	Ebe Sema Nur Kaya – Doç. Dr. Emine Koç	Ondokuz Mayıs Üniversitesi	Bebeği Yenidoğan Yoğun Bakımda Yatan Annelerin Stres ve Kaygı ile Baş Etme Yöntemleri <i>Stress and Anxiety Coping Strategies of Mothers Whose Babies Are Hospitalized in the Neonatal Intensive Care Unit</i>	Çevrimiçi
14:00 – 14:10	Soru-Cevap ve Değerlendirme			Çevrimiçi

INSAC Çanakkale 2026 – Sunum Programı Taslağı

11. Oturum – Yerel Yönetimler, Konut ve Kentsel Toplum

◆ Oturum Başkanı: Öğr. Gör. Dr. Ezgi ZENGİN DEMİRBİLEK

◆ 2. Oturum Başkanı: Buğra Yağcı

◆ Sunum Linki: <https://meet.jit.si/insaccanakkale>

◆ Alternatif Sunum Linki: <https://teams.microsoft.com/meet/322326184024792?p=yLmJ6yxFHyhCvR9d36>

Saat	Sunum Yapan	Üniversite / Kurum	Sunum Başlığı	Katılım
14:25 – 14:40	Hibe Elhamed	Yalova Üniversitesi	Konut Satışında Arap Müşterilerinin Konut Tercihine Etki Eden Faktörler: Yalova Örneği <i>Factors Affecting Arab Customers' Housing Preferences in Housing Sales: The Case of Yalova</i>	Çevrimiçi
14:40 – 14:55	Öğr. Gör. Dr. Ezgi ZENGİN DEMİRBİLEK – Hamza DEMİRBİLEK	Kırklareli Üniversitesi	Krizler Çağında Dijital Sağlık Platformlarında Algoritmik Güvenin İnşası: Kullanıcı Deneyimleri Üzerinden Veri Temelli Bir Analiz <i>Constructing Algorithmic Trust in Digital Health Platforms in Times of Crisis: A Data-Driven Analysis from a Communicative Legitimacy Perspective</i>	Çevrimiçi
14:55 – 15:10	Buğra Yağcı – Doç. Dr. Ümran Şengül	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	Sanayi 4.0 ve İstihdam Üzerindeki Etkileri: Firma Görüşlerinin Kalitatif Analizi <i>Industry 4.0 and Its Impacts on Employment: A Qualitative Analysis of Firm Perspectives</i>	Çevrimiçi
15:10 – 15:25	Dr. Ayşegül Erden Güney	ÇEBSADER	Eski Anadolu’da Nesnelerin Toplumsal Kimliği <i>The Social Identity of Objects in Ancient Anatolia</i>	Çevrimiçi
15:25 – 15:40	Elif YEŞİLTAS – Dr. Öğretim Üyesi Fatih CEYLAN	Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi	Yerel Yönetimlerde Sosyal Medya Kullanımı: Sivas Belediyesi Instagram Hesabı Üzerine Bir İnceleme <i>The Use of Social Media in Local Government: A Study of The Sivas Municipality's Instagram Account</i>	Çevrimiçi
15:40 – 15:55	Dinara Mukhtarova	Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi	İdeoloji ve Medya: Rus Basınında Türk Edebiyatının Temsili Üzerinden Kültürel Anlatıların İnşası <i>Ideology and Media: The Construction of Cultural Narratives in Russian Press through the Representation of Turkish Literature -Dinara Mukhtarova</i>	Çevrimiçi
15:55 – 16:10	Soru-Cevap ve Değerlendirme			

INSAC Çanakkale 2026 – Sunum Programı Taslağı

İÇİNDEKİLER

Eski Anadolu'da Nesnelere Toplumsal Kimliği <i>The Social Identity of Objects in Ancient Anatolia</i> Dr. Ayşegül Erden Güney	1
Süryanice-Türkçe İki Dilliliği Bağlamında Kod Karışımı: Söz Dizimsel Bir İnceleme <i>Code Mixing in the Context of Syriac-Turkish Bilingualism: A Syntactic Analysis</i> Begüm Sultan ÜNSAL, Prof. Dr. Ali Fuat ARICI	5
Yeşil Tahvil Piyasasının Gelişimi ve Finansal Risk Yönetimindeki Rolü: Ampirik Bir Analiz <i>The Evolution of the Green Bond Market and its Role in Financial Risk Management: An Empirical Analysis</i> Bekir Bora KARAKAŞ	7
Dijital Oyunlarda Yapay Zekâ Kaynaklı Düşük Emekli İçeriğin Çok Kriterli Değerlendirilmesi: Platform Verilerine Dayalı Bir Dayanıklılık Perspektifi <i>A Multi-Criteria Evaluation of AI-Generated Low-Effort Content in Digital Games: A Platform-Data-Based Resilience Perspective</i> Burak BORA	10
İdeoloji ve Medya: Rus Basımında Türk Edebiyatının Temsili Üzerinden Kültürel Anlatıların İnşası <i>Ideology and Media: The Construction of Cultural Narratives in Russian Press through the Representation of Turkish Literature</i> Dinara MUKHTAROVA	13
Krizler Çağında Ekolojik Dönüşüm ve Dijital Etik: Pazarlamada Yeşil Yıkama (Greenwashing) Faaliyetlerinin Toplumsal Güven ve Dayanıklılık Üzerindeki Etkisi <i>Ecological Transformation and Digital Ethics in an Age of Crises: The Impact of Greenwashing Practices in Marketing on Social Trust and Resilience</i> Ecem YETKİNER	17
Greenfluencer Güvenilirliğinin Yeşil Satın Alma Niyeti Üzerindeki Etkisi: Deneysel Bir Araştırma <i>The Impact of Greenfluencer Credibility on Green Purchase Intention: An Experimental Research</i> Ekin KANAT, Tutku EKER İŞÇİOĞLU	21
Yerel Yönetimlerde Sosyal Medya Kullanımı: Sivas Belediyesi Instagram Hesabı Üzerine Bir İnceleme <i>The Use of Social Media in Local Government: A Study of The Sivas Municipality's Instagram Account</i> Fatih CEYLAN, Elif YEŞİLTAŞ	25
ABD, AB, Birleşik Krallık ve Türkiye'de Finansal Siber Güvenlik Düzenleyici Çerçevesinin Karşılaştırmalı Analizi <i>Comparative Analysis of Financial Cybersecurity Regulatory Frameworks in the US, EU, UK, and Türkiye</i> Esraa AZİZ, Özlem SAYILIR	27
Krizler Çağında Dijital Sağlık Platformlarında Algoritmik Güvenin İnşası: Kullanıcı Deneyimleri Üzerinden Veri Temelli Bir Analiz <i>Constructing Algorithmic Trust in Digital Health Platforms in Times of Crisis: A Data-Driven Analysis from a Communicative Legitimacy Perspective</i> Ezgi ZENGİN DEMİRBİLEK, Hamza DEMİRBİLEK	29

Karabağ'ın İşgalden Kurtarılması Sürecinde Azerbaycan-Türkiye Harekât İş Birliği ve Bölgesel Güvenlik Arayışı	32
<i>Azerbaijan-Türkiye Military Operational Cooperation and the Search for Regional Security in the Process of the Liberation of Karabakh from Occupation</i>	
Fatih ÖNGE, Rüştü Savaş Salim BİÇER	
Dijital Kentte Görünürlük, Puanlama ve Kentsel Mekâna Erişim: Black Mirror Dizisinin “Nosedive” Bölümü Üzerinden Bir İnceleme	35
<i>Visibility, Scoring, and Access to Urban Space in the Digital City: An Analysis Through the “Nosedive” Episode of Black Mirror Serie</i>	
Gamze ARSLAN	
Teknoloji Destekli Çevre Eğitiminin Ortaokul Öğrencilerinin Çevre Okuryazarlığına Etkisi	38
<i>The Impact of Technology – Enhanced Environmental Education on the Environmental Literacy of Middle School Students</i>	
Gözde GÜMÜŞ, Emine GÜLHAN BAKIRDERE	
Dilaver Cebeci'nin Çocuk ve Resim Şiirini Dil Bilimsel Şiir Eleştirisi Yöntemi ile Yeniden Anlamlandırma Denemesi	42
<i>Reinterpretation of Dilaver Cebeci's Poem “Çocuk ve Resim/ Child and Painting” Within The Context of Linguistic Poetry Criticism Method</i>	
Gülşah DURMUŞ	
Konut Satışında Arap Müşterilerinin Konut Tercihine Etki Eden Faktörler: Yalova Örneği	46
<i>Factors Affecting Arab Customers' Housing Preferences in Housing Sales: The Case of Yalova</i>	
Hibe ELHAMED	
Türkiye Girişimcilik Ekosisteminde Kurumsal İşletme-Startup İş Birliklerinin Dijital Dönüşüm Evrimi: 2020-2025 Döneminin İkincil Veri Analizi	52
<i>Digital Transformation Evolution of Corporate-Startup Collaborations in Turkey's Entrepreneurship Ecosystem: A Secondary Data Analysis of the 2020-2025 Period</i>	
Merve ÇELİK KURTULUŞ	
Erken Çocukluk Döneminde Afet, Göç ve Kriz Durumlarında Eğitim Müdahaleleri: Gelişimsel Çıktılar Üzerine Bir Analiz	55
<i>Educational Interventions in Early Childhood During Disasters, Migration, And Crisis Situations: An Analysis of Developmental Outcomes</i>	
Nesrin ÇELİK, Şule ERŞAN	
Halk Kütüphanelerinde İklim Değişikliği Farkındalığı: Kütüphane Akademisi Kapsamında STEM ve Yaratıcı Drama Eğitimlerinin Kütüphane Hizmetlerine Entegrasyonu	59
<i>Climate Change Awareness in Public Libraries: Integration of STEM and Creative Drama Trainings into Library Services within the Scope of the Library Academy</i>	
Oğuz KURU	
Yerelden Küresele Köprü: Glokal Okul Modeli ve Eğitimde Paradigma Dönüşümü	61
<i>Bridge from Local to Global: The Glocal School Model and Paradigm Shift in Education</i>	
Adem NEFAYAZ	
Üstün Yetenekli Öğrencilerin Yapay Zekâ ile İş Birliğine İlişkin Algıları	64
<i>Perceptions of Gifted Students Regarding Collaboration with Artificial Intelligence</i>	
Adem NEFAYAZ, Cansu REÇBER ÖZTÜRK	

2025 Tayland–Kamboçya Krizi: Bilgi Savaşı, Sızdırılmış Diplomasi ve ASEAN’ın Arabuluculuk Kapasitesi <i>The 2025 Thailand–Cambodia Crisis:</i> <i>Information Warfare, Leaked Diplomacy, and ASEAN’s Mediation Capacity</i> Kadir ÇOLAK, Süleyman TEMİZ	64
Dijitalleşmenin Ebeveynlik ve Aile İçi İletişim Üzerindeki Etkileri <i>The Effects of Digitalization on Parenting and Family Communication</i> Tülin GÖKTÜRK	70
Sanayi 4.0 ve İstihdam Üzerindeki Etkileri: Firma Görüşlerinin Kalitatif Analizi <i>Industry 4.0 and Its Impacts on Employment: A Qualitative Analysis of Firm Perspectives</i> Ümran ŞENGÜL, Buğra YAĞCI	73
Uluslararası eTwinning Projelerinde Öğrenci Deneyimleri: Fenomenolojik Bir Araştırma <i>Student Experiences in International eTwinning Projects: A Phenomenological Investigation</i> Yasemin GÖZÜKÜÇÜK	76
Okul Öncesi ve Sınıf Öğretmeni Adaylarının Kök Değerlerin Eğitime İlişkin Tutumları <i>Student Experiences in International eTwinning Projects: A Phenomenological Investigation</i> Zehra BİLGİN, Öykü TİKENCELİ, Tuğçe DALKIRAN, Yusufhan SARIKÖSE	80
Kriz Zamanlarında Stratejik Kültür ve Cinsiyet: Kadınların Siyasi Etkinliği Aracılığıyla Güvenlik ve Direnç Kavramlarının Yeniden Tanımlanması <i>Strategic Culture and Gender in Times of Crisis:</i> <i>Reframing Security and Resilience through Women’s Political Agency</i> Zeynep Elçin KAMALAK	83
Kimin İçin Dayanıklılık? Kriz Yönetiminde Stratejik Kültür ve Eşitsiz Güvenlik <i>Resilience for Whom? Strategic Culture and Unequal Security in Crisis Governance</i> Zeynep Elçin KAMALAK	86
Kırgızistan’da Dijital Pedagoji: Uygulamalar ve Zorluklar <i>Digital Pedagogy in Kyrgyzstan: Practices and Challenges</i> Zyinat ESENALIEVA	90

Eski Anadolu'da Nesnelerin Toplumsal Kimliği

Ayşegül Erden Güney¹

¹ Dr., aysegulerdenn@gmail.com, ORCID:0000-0001-8400-986X

Özet: Eski Anadolu toplumlarında nesnelere, gündelik kullanımın ötesinde toplumsal statü, ritüel dönüşüm ve kimlik aktarımında etkin rol oynayan sosyal aktörlerdir (Claeys vd., 2024: 2). Bu durum özellikle prestij nesnelere yönelik ritüel müdahalelerde daha belirgin biçimde gözlemlenmektedir. Prestij eşyalarının kasten bükülmesi, parçalanması veya işlevsizleştirilmesi, bu nesnelerin toplumsal statülerinin yeniden tanımlandığı sembolik bir dönüşüm sürecine işaret etmektedir. (Knight, 2024: 246). Bu müdahaleler, nesnelerin yalnızca fiziksel formuna yönelik değil, aynı zamanda onların toplumsal kimliğine yönelik ritüel uygulamalar olarak değerlendirilmelidir. Nesne biyografisi yaklaşımı çerçevesinde ele alınan ritüel tahribat pratikleri, nesnenin gündelik yaşamdaki rolünü sonlandırırken, onu toplumsal hafızada ve ritüel bağlamda farklı bir statüye taşıyan kültürel bir dönüşüm süreci olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bu süreç, “nesne biyografisi” yaklaşımı çerçevesinde ele alındığında, nesnenin ham maddesinin işlenmesiyle başlayan üretim sürecinin, kullanım, dolaşım ve ritüel dönüşüm aşamalarıyla devam ettiği görülmektedir (Brück, 2006). Bu bağlamda nesne, farklı toplumsal anlam katmanları taşıyan bir maddi kültür ögesi haline gelmektedir. İlk olarak prestij nesnelere, sahiplerinin toplumsal statü ve kimliklerini yansıtan göstergeler olarak karşımıza çıkmaktadır (Webb ve Frankel, 2015: 132). Bunun yanı sıra, değerli madenlerin bilinçli biçimde dolaşımdan çekilmesi, toplulukların ekonomik gücü ve ideolojik tercihleriyle ilişkili sembolik bir pratik niteliği taşımaktadır (Korenevsky, 2021: 892). Chapman’ın fragmentasyon teorisi çerçevesinde değerlendirildiğinde ise ritüel müdahaleye uğrayan nesnelere, yaşayanlar ile ölümler arasında toplumsal hafızayı sürdüren maddi araçlar olarak işlev görmektedir (Chapman, 2000). Dolayısıyla nesne, toplumsal ilişkilerin, ritüel kimliğin ve kolektif belleğin taşıyıcısı hâline gelmektedir.

Anadolu’daki arkeolojik veriler, nesnelere yönelik ritüel müdahalelerin standart bir uygulama olmadığını ve farklı maddi kültür öğelerinin farklı toplumsal anlamlar taşıdığını açık biçimde ortaya koymaktadır. Özellikle Horoztepe mezarlık alanında masa, kirmen ve kapların kasıtlı olarak bükülüp işlevsiz hale getirilmesine karşın; güneş kursları, heykeller, sistrumlar ve silahların sağlam bırakılması dikkat çekicidir (Özgüç ve Akok, 1958: 25; Yılmaz, 2022: 416). Bu seçici yaklaşım, nesnelerin ritüel bağlam içerisindeki konumlarının ve toplumsal statülerinin birbirinden farklı olduğunu göstermektedir. Bazı nesnelere ritüel müdahaleler aracılığıyla gündelik kullanım alanından çıkarılarak farklı bir statüye taşınırken, bazıları ise herhangi bir fiziksel müdahaleye uğramadan ritüel bütünlüğün parçası olarak korunmuştur (Özgüç, 1948: 118). Dolayısıyla söz konusu uygulamalar, ritüel tahribatın rastlantısal bir yok etme pratiği

değil; belirli nesnelere yönelik bilinçli, seçici ve sembolik müdahaleler bütünü olduğunu göstermektedir.

Resuloğlu mezarlık alanından ele geçen buluntular, nesnelere ritüel süreç içerisindeki kişiselleştirilmesine ilişkin dikkat çekici veriler sunmaktadır. Özellikle kasten işlevsiz hale getirilmiş bir metal tavanın ketene sarılarak mezar bağlamına yerleştirilmesi (Zimmermann, 2010: 370), nesneye sıradan bir eşya olmaktan öte, özel bir statü atfedildiğini düşündürmektedir. Bu uygulama, nesne ile insan biyografisi arasında kurulan metaforik ilişkiyi somutlaştırmaktadır. Nesnenin yalnızca işlevsel bir araç değil, ritüel müdahaleye ve korunmaya konu olan bir maddi varlık olarak algılandığını göstermektedir (Brück, 2006). Benzer şekilde Resuloğlu’nda tespit edilen bükülmüş iğneler, ezilmiş fincanlar ve ikiye katlanmış hançerler, nesnenin fiziksel bütünlüğüne yönelik müdahalelerin basit bir tahribat olmadığını, nesnenin toplumsal ve ritüel statüsünü dönüştüren sembolik uygulamalar olduğunu ortaya koymaktadır (Yıldırım ve İpek, 2010: 34-35).

Ritüel tahribatın teknolojik boyutu, söz konusu uygulamaların belirli bir malzeme bilgisi ve uzmanlık gerektirdiğini göstermektedir. Özellikle tunç kılıç ve mızrak uçları gibi dayanıklı metal nesnelere bükülebilmesi için malzemenin yaklaşık 500–600 °C’de tavlansın yumuşatılması ve ardından şekillendirilmesi gerekmektedir (Knight, 2024: 251). Bu durum, nesnelere yönelik müdahalelerin rastlantısal değil, bilinçli ve kontrollü uygulamalar olduğunu ortaya koymaktadır. Ekonomik açıdan değerlendirildiğinde ise metalin eritilip yeniden kullanılabilir yüksek bir hammadde değerine sahip olmasına rağmen kasıtlı olarak işlevsiz hale getirilmesi, değerli nesnelere kontrollü biçimde dolaşımdan çekildiğini göstermektedir (Webb ve Frankel, 2015: 132). Bu uygulama, topluluğun sahip olduğu ekonomik kaynağı bilinçli biçimde tüketebilme kapasitesini yansıtırken nesneye politik, sembolik ve kutsal anlamlar da yüklemektedir (Korenevsky, 2021: 892). Dolayısıyla ritüel tahribat, ekonomik güç, toplumsal prestij ve ideolojik tercihlerin maddi kültür aracılığıyla görünür hâle geldiği ritüel bir uygulama niteliği taşımaktadır.

John Chapman’ın fragmentasyon teorisi çerçevesinde değerlendirildiğinde, nesnelere kasıtlı olarak parçalanması basit bir tahribat uygulamasından öte, yaşayanlar ile ölümler arasında kurulan maddi bir hatırlama ve ilişki biçimi olarak karşımıza çıkmaktadır (Chapman, 2000). Parçalanmış nesne, fiziksel bütünlüğünü kaybetmesine rağmen farklı bağlamlarda varlığını sürdürmekte ve daha geniş bir toplumsal ilişki ağı üretmektedir. Bu çerçevede parçalanmış nesnelere yalnızca arkeolojik buluntular olarak değil, aidiyet, toplumsal hafıza ve kolektif kimliğin maddi taşıyıcıları olarak değerlendirilmelidir (Claeys vd., 2024: 2).

Sonuç olarak, Eski Anadolu’da nesnelere bükülmesi veya kırılması, basit bir yok etme eyleminden ziyade, nesneyi gündelik kullanım alanından çıkararak ritüel bağlam içerisinde yeni bir statüye taşıyan dönüşüm sürecini yansıtmaktadır (Knight, 2024: 246). Bu çerçevede Eski Anadolu toplumlarında nesnelere, sahip olunan sıradan eşyalar olmanın ötesinde, kimlik taşıyan, toplumsal ilişkileri biçimlendiren ve ritüel süreçlerde etkin rol üstlenen sosyal varlıklar olarak karşımıza çıkmaktadır (Zimmermann, 2010: 370).

Anahtar Kelimeler: Ritüel Tahribat, Maddi Kültür, Nesne Biyografisi, Toplumsal Kimlik, Fragmentasyon

The Social Identity of Objects in Ancient Anatolia

Ayşegül Erden Güney¹

¹ Dr., aysegulerdenn@gmail.com , ORCID:0000-0001-8400-986X

Abstract: In Ancient Anatolian societies, objects functioned as social actors that played an active role in social status, ritual transformation, and the transmission of identity beyond their daily use (Claeys et al., 2024: 2). This phenomenon is particularly evident in ritual interventions directed toward prestige objects. The deliberate bending, fragmentation, or disabling of prestige goods points to a symbolic transformation process in which the social status of these objects was redefined (Knight, 2024: 246). Such interventions should be understood not merely as practices directed toward the physical form of objects, but as ritual practices targeting their social identities. Considered within the framework of the object biography approach, practices of ritual destruction represent a cultural transformation process through which an object's role in daily life is terminated and redefined within social memory and ritual context.

When this process is considered within the framework of the “object biography” approach, it becomes evident that the production process, which begins with the working of raw materials, continues through phases of use, circulation, and ritual transformation (Brück, 2006). In this context, the object emerges as an element of material culture carrying multiple layers of social meaning. First, prestige objects appear as indicators reflecting the social status and identities of their owners (Webb and Frankel, 2015: 132). In addition, the deliberate withdrawal of valuable metals from circulation constitutes a symbolic practice associated with the economic power and ideological preferences of communities (Korenevsky, 2021: 892). When evaluated within the framework of Chapman's fragmentation theory, objects subjected to ritual intervention function as material mediators sustaining social memory between the living and the dead (Chapman, 2000). Thus, the object becomes a carrier of social relations, ritual identity, and collective memory.

Archaeological evidence from Anatolia clearly demonstrates that ritual interventions directed toward objects did not constitute a standardized practice and that different elements of material culture carried different social meanings. Particularly striking is the fact that, in the Horoztepe cemetery area, tables, spindles, and vessels were deliberately bent and rendered unusable, whereas sun discs, figurines, sistrams, and weapons were left intact (Özgüç and Akok, 1958: 25; Yılmaz, 2022: 416). This selective approach indicates that objects occupied different positions and possessed different social statuses within ritual contexts. While some objects were removed from the sphere of daily use and transferred into a different status through ritual interventions, others were preserved as components of ritual integrity without being subjected to any physical intervention (Özgüç, 1948: 118). Accordingly, these practices demonstrate that ritual destruction was not a random act of destruction, but rather a set of deliberate, selective, and symbolic interventions directed toward specific objects.

Finds recovered from the Resuloğlu cemetery area provide remarkable evidence regarding the personalization of objects within ritual processes. In particular, the placement of a deliberately

disabled metal pan wrapped in linen within a burial context (Zimmermann, 2010: 370) suggests that the object was attributed a special status beyond that of an ordinary item. This practice concretizes the metaphorical relationship established between object and human biography. It demonstrates that the object was perceived not merely as a functional tool, but as a material entity subject to ritual intervention and protection (Brück, 2006). Similarly, the bent pins, crushed cups, and folded daggers identified at Resuloğlu reveal that interventions directed toward the physical integrity of objects did not constitute simple acts of destruction, but rather symbolic practices transforming the social and ritual status of the object (Yıldırım and İpek, 2010: 34–35).

The technological dimension of ritual destruction demonstrates that such practices required specific material knowledge and expertise. In particular, in order for durable metal objects such as bronze swords and spearheads to be bent, the material had to be annealed at approximately 500–600 °C in order to be softened and subsequently reshaped (Knight, 2024: 251). This indicates that interventions directed toward objects were not random, but deliberate and controlled practices. From an economic perspective, the intentional disabling of metal despite its high raw material value and potential for recycling demonstrates that valuable objects were deliberately withdrawn from circulation (Webb and Frankel, 2015: 132). While this practice reflects the community's capacity to consciously consume its economic resources, it also attributes political, symbolic, and sacred meanings to the object (Korenevsky, 2021: 892). Accordingly, ritual destruction constitutes a ritual practice through which economic power, social prestige, and ideological preferences became visible through material culture.

When evaluated within the framework of John Chapman's fragmentation theory, the deliberate fragmentation of objects appears not merely as an act of destruction, but as a material form of remembrance and relationship established between the living and the dead (Chapman, 2000). Although the fragmented object loses its physical integrity, it continues to exist within different contexts and generates a broader network of social relations. Within this framework, fragmented objects should be evaluated not merely as archaeological finds, but as material carriers of belonging, social memory, and collective identity (Claeys et al., 2024: 2).

In conclusion, the bending or breaking of objects in Ancient Anatolia reflects not a simple act of destruction, but rather a process of transformation through which the object was removed from the sphere of daily use and transferred into a new status within ritual context (Knight, 2024: 246). Within this framework, objects in Ancient Anatolian societies appear not as ordinary possessions, but as social entities carrying identity, shaping social relations, and playing an active role in ritual processes (Zimmermann, 2010: 370).

Keywords: *Ritual Destruction, Material Culture, Object Biography, Social Identity, Fragmentation*

Süryanice-Türkçe İki Dilliliği Bağlamında Kod Karışımı: Söz Dizimsel Bir İnceleme

Begüm Sultan ÜNSAL¹, Prof. Dr. Ali Fuat ARICI²

¹Yıldız Teknik Üniversitesi,

E-mail: begumsultanunsal@trabzon.edu.tr, ORCID:0000-0003-2883-8326

²Yıldız Teknik Üniversitesi,

E-mail: afaturkey@hotmail.com, ORCID:0000-0003-0980-0824

Özet: Dil pek çok konunun anlamlandırılması için en önemli yapı taşıdır. Sosyal yapı, gündelik yaşam, ekonomi, politika gibi birçok unsuru da etkilemektedir. Dil edinimi de bu süreçte ortaya çıkmaktadır. Dil edinimi bireylerin bulunduğu coğrafyanın da etkisiyle zihinsel dünyasını yapılandırma şeklidir. Bireyin kimliğinin oluşmasına olanak tanıyan dilsel miras, ana dilin yanına ikinci bir dilin de eklenmesiyle beraber farklı bir boyuta evrilmektedir. Bu diller arasındaki geçiş, farklı morfo-sentaktik kurallara ve telaffuz yapılarına sahip diller mevzu bahis olduğunda, bireyin her iki dil sistemini de eş zamanlı olarak kullanma becerisini ilerletmesini zorunlu kılmaktadır. Bu araştırmanın amacı ise, iki dilli olan bireylerin ikinci dili konuşma sırasında ana dilleriyle kurmuş oldukları dillerarası etkileşimi ve kod değişimi dinamiklerini incelemektir. Türkçe ve Süryanicenin etkin bir şekilde konuşulduğu Midyat'ta, konuşurların söz dizimsel yapılarında nasıl bir etkileşim gerçekleştirdikleri ve cümle kodlama süreçlerini nasıl yapılandıkları hazırlanmış olan yarı yapılandırılmış görüşme formu ile analiz edilmiştir. Analizler sonucunda bireyin hangi dile daha yatkın olduğu, kod değiştirme sebepleri ele alınmıştır. Bununla beraber, bireylerin konuşma esnasındaki söz dizimsel tercihleri arasındaki ana dil ve ikinci dil arasındaki etkileşimden nasıl etkilendiği tartışmaya açılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Süryanice, Türkçe, iki dillilik, morfoloji, söz dizimi

Code Mixing in the Context of Syriac-Turkish Bilingualism: A Syntactic Analysis

Begüm Sultan ÜNSAL¹, Prof. Dr. Ali Fuat ARICI²

¹Yıldız Technical University,

E-mail: begumsultanunsal@trabzon.edu.tr, ORCID: 0000-0003-2883-8326

²Yıldız Technical University,

E-mail: afaturkey@hotmail.com, ORCID: 0000-0003-0980-0824

Abstract: Language is the most important building block for the meaning of many subjects. Social structure also affects many elements such as daily life, economy, politics. Language acquisition also occurs in this process. Language acquisition is a way of structuring the mental world with the effect of the geography where individuals are located. The linguistic heritage that allows the identity of the individual to be formed evolves into a different dimension with the addition of a second language next to the mother tongue. The transition between these languages requires the individual to advance his or her ability to use both language systems simultaneously when it comes to betting on languages with different morpho-syntactic rules

and pronunciation structures. The aim of this research is to examine the interlingual interaction and code exchange dynamics that bilingual individuals establish with their mother tongue during second language speaking. In Midyat, where Turkish and Syriac are spoken effectively, how the speakers interact in their syntactic structures and how they structure their sentence coding processes has been analyzed with a semi-structured interview form. As a result of the analyzes, which language the individual is more prone to, the reasons for code-changing are discussed. However, it has been debated how the syntactic preferences of individuals during speech are affected by the interaction between the mother tongue and the second language.

Keywords: *Syriac, Turkish, bilingualism, morphology, syntax*

Yeşil Tahvil Piyasasının Gelişimi ve Finansal Risk Yönetimindeki Rolü: Ampirik Bir Analiz

Bekir Bora Karakaş

*İstanbul Nişantaşı Üniversitesi, Finans ve Bankacılık Doktora Programı & T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı,
Uzman, E-mail: bora.karakas@ktb.gov.tr ORCID: 0000-0002-2414-1735*

Özet: Küresel iklim krizi, özellikle son yıllarda çevresel, sosyal ve ekonomik tehditler ortaya çıkarmıştır. Bu durum, sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmak için finansal piyasalarda da köklü bir dönüşümü gerekli kılmıştır. Yeşil tahviller bu dönüşümün önemli bir parçası olma potansiyeline sahiptir. Yeşil tahvillerin ihracı yoluyla elde edilen fonlar sadece çevre dostu ve iklim değişikliğiyle mücadeleyi destekleyen projelere aktarılmaktadır. Bu projelerin amaçları arasında yenilenebilir enerji temini, enerji verimliliği, temiz ulaşım ve kirliliğin önlenmesi gibi temel amaçlar bulunmaktadır. Uluslararası Sermaye Piyasaları Birliği (ICMA) tarafından belirlenen dört temel ilke bulunmaktadır. Bunlar ihraçtan elde edilen fonların kullanımı, proje değerlendirme ve seçme süreci, fon yönetimi ve raporlama ilkeleridir. Bu araçlar, "yeşile boyama" (greenwashing) riskini önlemeye ve şeffaflığı sağlamaya çalışır. Yeşil tahviller, ihraç edenin türüne ve yapısına göre farklılık göstermektedir. Bunlar arasında özel sektör şirket tahvilleri, devlet tahvilleri, yerel yönetim tahvilleri, varlığa dayalı menkul kıymetler, ipotek teminatlı tahviller ve İslami finans prensiplerine uygun, faizsiz bir alternatif olan yeşil sukuk yer alır. Dünyada ilk yeşil tahvil ihraçları 2007 yılında Avrupa Yatırım Bankası (EIB) tarafından gerçekleştirilmiş ardından 2008'de Dünya Bankası ile devam etmiştir. Günümüzde dünya genelinde yeşil tahvil ihraçlarının hacmi 2 trilyon doları aşmıştır. Türkiye'nin bu piyasaya resmi girişi, 2016 yılında Türkiye Sınai Kalkınma Bankası (TSKB) tarafından yapılan 300 milyon ABD Doları tutarındaki ilk yeşil tahvil ihracıyla gerçekleşmiştir. Bu ihraç, uluslararası yatırımcılardan planlanan tutarın 13 katından fazla talep görerek "greenium" (yeşil prim) etkisini ortaya koymuş ve ihraççısına hedeflediğinden daha düşük maliyetli bir borçlanma imkânı sağlamıştır. YDA Grup, Arçelik ve Aydem Yenilenebilir Enerji gibi reel sektör ihraçları gerçekleşmiştir. Kamu kesiminde T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı, Nisan 2023'te 2,5 milyar dolarlık uluslararası yeşil tahvil ihracı yaparak piyasa gelişimine katkıda bulunmuştur. İslami finans alanı incelendiğinde 2021 yılında Türkiye Emlak Katılım Bankası, 51,8 milyon TL tutarındaki Türkiye'nin ilk yeşil sukuk ihracını gerçekleştirerek sektöre bir yenilik getirmiştir. SHURA Enerji Dönüşümü Merkezi'nin raporuna göre, Türkiye'deki iklim temalı tahvillerin toplam hacminin 2030 yılına kadar 40 milyar doları aşacağı öngörülmektedir. Yeşil tahviller, sadece çevresel sürdürülebilirliğe katkı sağlamakla kalmaz, aynı zamanda portföy risklerini azaltmada da önemli bir rol oynamaktadır. Bu çalışmanın ana hedefi, yeşil tahvillerin küresel piyasalardaki diğer temel yatırım araçlarıyla olan ilişkisini ekonometrik modeller kullanarak test etmektir. Bu amaçla gerçekleştirilen zaman serisi analizlerinde sahte regresyon riskini önlemek için serilerin durağanlığının tespit edilmesi amacıyla Augmented Dickey-Fuller (ADF) testi uygulanmıştır. Sonuçlar incelendiğinde, yeşil tahvil (BGRN), küresel hisse senedi

piyasası (SPY), genel tahvil endeksi (AGG) ve altın (GLD) logaritmik dönüşümü sağlanan serileri %1 anlamlılık düzeyinde seviye değerlerinde durağan I(0) yapıda bulunmuştur. Çalışmada piyasalar arası ilişkiyi ölçmek için uygulanan CCC-GARCH modeli sonuçlarına göre, yeşil tahviller (BGRN) ile küresel hisse senedi piyasası (SPY) arasında istatistiksel olarak anlamlı bir negatif korelasyon (-0.051) tespit edilmiştir. Diğer taraftan, yeşil tahviller ile genel tahvil piyasası (AGG) arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır (-0.007). Bu durum, yeşil tahvillerin klasik tahvil piyasasından bağımsız hareket etme potansiyelini ortaya koymaktadır. Ayrıca, model sonuçlarında yeşil tahvillerin oynaklık sürekliliğinin (0.99) oldukça yüksek çıkması, bu araçların geçici piyasa şoklarına karşı dayanıklı olduğunu göstermektedir. Sonuç olarak, elde edilen bulgular yeşil tahvillerin yatırımcılar için yalnızca etik veya çevresel bir tercih olmadığını; aynı zamanda küresel hisse senedi piyasalarıyla ters yönlü hareket etme kabiliyeti sayesinde finansal riskleri azaltan stratejik bir "portföy sigortası" ve çeşitlendirme aracı olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: yeşil tahvil, sürdürülebilirlik, finans, portföy çeşitlendirme, risk yönetimi

The Evolution of the Green Bond Market and its Role in Financial Risk Management: An Empirical Analysis

Bekir Bora Karakaş

*Istanbul Nişantaşı University, Finance and Banking PhD Program & T.R. Ministry of Culture and Tourism,
Expert E-mail: bora.karakas@ktb.gov.tr ORCID: 0000-0002-2414-1735*

Abstract: The global climate crisis has created environmental, social, and economic threats, especially in recent years. This situation has necessitated a radical transformation in financial markets to achieve sustainable development goals. Green bonds have the potential to be an important part of this transformation. Funds obtained through the issuance of green bonds are channeled only into environmentally friendly projects that support the fight against climate change. The objectives of these projects include fundamental goals such as renewable energy supply, energy efficiency, clean transportation, and pollution prevention. There are four basic principles defined by the International Association of Capital Markets (ICMA). These are the principles of fund use, project evaluation and selection process, fund management, and reporting. These tools aim to prevent the risk of "greenwashing" and ensure transparency. Green bonds differ according to the type and structure of the issuer. These include private sector corporate bonds, government bonds, local government bonds, asset-backed securities, mortgage-backed bonds, and green sukuk, which is an interest-free alternative compliant with Islamic finance principles. The first green bond issuances in the world took place in 2007 by the European Investment Bank (EIB), followed by the World Bank in 2008. Today, the volume of green bond issuances worldwide exceeds \$2 trillion. Türkiye's official entry into this market occurred in 2016 with the first green bond issuance of US\$300 million by the Turkish Industrial Development Bank (TSKB). This issuance received demand from international investors more than 13 times the planned amount, demonstrating the "greenium" (green premium) effect and providing the issuer with a lower-cost borrowing opportunity than targeted. Issuances from the real sector, such as YDA Group, Arçelik, and Aydem Renewable Energy, have also taken place. In the public sector, the Turkish Ministry of Treasury and Finance contributed to market

development by issuing \$2.5 billion worth of international green bonds in April 2023. When examining the field of Islamic finance, in 2021, Türkiye Emlak Katılım Bankası made a groundbreaking move by issuing Türkiye's first green sukuk worth 51.8 million TL. According to a report by the SHURA Energy Transition Center, the total volume of climate-themed bonds in Türkiye is projected to exceed \$40 billion by 2030. Green bonds not only contribute to environmental sustainability but also play a significant role in reducing portfolio risks. The main objective of this study is to test the relationship between green bonds and other fundamental investment instruments in global markets using econometric models. For this purpose, the Augmented Dickey-Fuller (ADF) test was applied to determine the stationarity of the time series to prevent spurious regression risk. When the results are examined, the logarithmically transformed series of green bonds (BGRN), global equity market (SPY), general bond index (AGG), and gold (GLD) were found to be stationary in the $I(0)$ structure at the level values at the 1% significance level. According to the results of the CCC-GARCH model applied to measure the inter-market relationship in the study, a statistically significant negative correlation (-0.051) was found between green bonds (BGRN) and the global equity market (SPY). On the other hand, no significant relationship was found between green bonds and the general bond market (AGG) (-0.007). This reveals the potential of green bonds to move independently from the classical bond market. Furthermore, the high volatility continuity (0.99) of green bonds in the model results shows that these instruments are resilient to temporary market shocks. In conclusion, the findings show that green bonds are not only an ethical or environmental choice for investors; they are also a strategic "portfolio insurance" and diversification tool that reduces financial risks thanks to their ability to move inversely with global equity markets.

Keywords: *green bonds, sustainability, finance, portfolio diversification, risk management*

Dijital Oyunlarda Yapay Zekâ Kaynaklı Düşük Emekli İçeriğin Çok Kriterli Değerlendirilmesi: Platform Verilerine Dayalı Bir Dayanıklılık Perspektifi

Dr. Burak Bora¹

¹*Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, E-mail: burakbora@nevsehir.edu.tr ORCID: 0000-0002-4723-3405*

Özet: Yapay zekâ destekli üretim araçlarının hızla yaygınlaşması, dijital içerik üretim süreçlerinde önemli bir dönüşüm yaratmaktadır. Bu dönüşüm, özellikle dijital oyun endüstrisinde düşük maliyetli, hızlı ve ölçeklenebilir üretim imkânları sunarken, aynı zamanda düşük emek yoğunluklu, tekrar eden, özgünlük düzeyi sınırlı ve kullanıcı deneyimi açısından zayıf ürünlerin artmasına da zemin hazırlamaktadır. Son yıllarda dijital oyun platformlarında görünürlüğü artan bu tür içerikler, yalnızca oyun kalitesi açısından değil, platform yönetimi, tüketici güveni, dijital kültür ekonomisi ve yaratıcı endüstrilerin sürdürülebilirliği açısından da önemli bir araştırma konusu haline gelmiştir. Bu bağlamda çalışma, dijital oyunlarda yapay zekâ kaynaklı düşük emek yoğunluklu içerik riskini değerlendirmek için çok kriterli karar verme temelli bir analiz çerçevesi geliştirmeyi amaçlamaktadır. Araştırma, kongrenin “Krizler Çağında Dayanıklı Topluluklar” ana temasıyla ilişkili olarak dijital ekosistemlerin içerik bolluğu, kalite belirsizliği ve algoritmik görünürlük koşulları altında nasıl daha dayanıklı hale getirilebileceği sorusuna odaklanmaktadır. Dijital platformlarda yapay zekâ ile hızlandırılmış üretim süreçleri, bir yandan yenilikçi girişimlere ve bağımsız geliştiricilere yeni olanaklar sunarken, diğer yandan kullanıcıların düşük nitelikli ürünlerle karşılaşma riskini artırmaktadır. Bu nedenle çalışma, dijital dayanıklılığı yalnızca teknik altyapının sürekliliği olarak değil, aynı zamanda içerik kalitesinin korunması, kullanıcı güveninin sürdürülmesi ve platformların veri-temelli karar mekanizmaları geliştirmesi üzerinden ele almaktadır. Çalışmada Steam platformundan elde edilen 300 oyunluk karşılaştırmalı bir veri seti kullanılmıştır. Veri seti üç temel gruptan oluşmaktadır: yapay zekâ kaynaklı düşük emek yoğunluklu içerik şüphesi taşıyan oyunlar, kaliteli bağımsız oyunlar ve yüksek bütçeli kaliteli oyunlar. Oyunlar yedi değerlendirme kriteri üzerinden analiz edilmiştir: varlık özgünlüğü, oynanış derinliği, anlatı tutarlılığı, görsel bütünlük, tekrar oynanabilirlik, kullanıcı etkileşimi ve üretim emeği. Bu kriterler, hem oyun tasarımı literatüründe öne çıkan kalite boyutlarını hem de kullanıcı değerlendirmeleri ve platform metadatası üzerinden gözlemlenebilir performans göstergelerini temsil edecek biçimde yapılandırılmıştır. Yöntemsel olarak çalışmada iki aşamalı bir karar destek yaklaşımı benimsenmiştir. İlk aşamada kriterlerin görece önem düzeyleri Analitik Hiyerarşi Süreci ile belirlenmiştir. İkinci aşamada ise oyunların görece risk düzeyleri TOPSIS yöntemiyle hesaplanarak oyunlar yapay zekâ kaynaklı düşük emek yoğunluklu içerik riskine göre sıralanmıştır. Böylece her oyun için karşılaştırılabilir bir “AI Slop Index” değeri oluşturulmuştur. Çalışmanın sağlamlığını artırmak amacıyla elde edilen indeks değerleri, grup karşılaştırmaları, korelasyon analizleri ve makine öğrenmesi tabanlı sınıflandırma modelleriyle ek olarak sınanmıştır. Bu doğrulama aşaması, önerilen çok kriterli indeksin yalnızca teorik bir puanlama aracı olmadığını, aynı zamanda farklı oyun gruplarını ayırt etme gücüne sahip ampirik bir gösterge olarak kullanılabileceğini ortaya koymaktadır. Bulgular, yapay zekâ şüphesi taşıyan düşük emek yoğunluklu oyunların özellikle kullanıcı etkileşimi, tekrar oynanabilirlik ve üretim emeği boyutlarında diğer oyun gruplarından belirgin biçimde

ayrıştığını göstermektedir. Buna karşılık kaliteli bağımsız oyunlar ve yüksek bütçeli oyunlar, daha dengeli kriter profilleri sergilemekte ve kullanıcı deneyimi açısından daha istikrarlı performans göstermektedir. Elde edilen sonuçlar, açık platform verilerinin dijital oyun ekosistemlerinde kalite risklerini erken tespit etmek ve düşük nitelikli içeriklerin yayılımını izlemek için kullanılabilmesini göstermektedir. Çalışma, üç temel katkı sunmaktadır. İlk olarak, yapay zekâ kaynaklı düşük emek yoğunluklu dijital içeriğin ölçülebilmesi için çok kriterli ve tekrarlanabilir bir değerlendirme çerçevesi geliştirmektedir. İkinci olarak, dijital oyun platformlarından elde edilen açık verilerin içerik kalitesi ve kullanıcı güveni bağlamında karar destek amacıyla nasıl kullanılabilmesini göstermektedir. Üçüncü olarak, dijital dönüşüm çağında platform dayanıklılığını yalnızca teknik süreklilik üzerinden değil, içerik ekosisteminin niteliği, kullanıcı deneyimi ve veri-temelli yönetim kapasitesi üzerinden tartışmaya açmaktadır. Bu yönüyle çalışma, yapay zekâ çağında dijital kültür ürünlerinin değerlendirilmesine, platform yönetimine ve yaratıcı endüstrilerin sürdürülebilirliğine yönelik disiplinler arası bir katkı sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *yapay zekâ, dijital oyunlar, düşük emekli içerik, çok kriterli karar verme, TOPSIS, dijital dayanıklılık*

A Multi-Criteria Evaluation of AI-Generated Low-Effort Content in Digital Games: A Platform-Data-Based Resilience Perspective

Dr. Burak Bora¹

¹*Neşehir Hacı Bektaş Veli University, E-mail: burakbora@nevsehir.edu.tr ORCID: 0000-0002-4723-3405*

Abstract: The rapid proliferation of AI-powered production tools is creating a significant transformation in digital content production processes. While this transformation offers low-cost, fast, and scalable production opportunities, particularly in the digital game industry, it also paves the way for an increase in low-labor-intensive, repetitive, and subpar products with limited originality and poor user experience. The increasing visibility of such content on digital game platforms in recent years has become a significant research topic, not only in terms of game quality but also in terms of platform governance, consumer trust, the digital culture economy, and the sustainability of creative industries. In this context, this study aims to develop a multi-criteria decision-making-based analysis framework to assess the risk of AI-generated low-labor-intensive content in digital games. Related to the congress's main theme of "Resilient Societies in the Age of Crises," the research focuses on how digital ecosystems can be made more resilient under conditions of content abundance, quality uncertainty, and algorithmic visibility. AI-accelerated production processes on digital platforms, while offering new opportunities to innovative ventures and independent developers, also increase the risk of users encountering low-quality products. Therefore, this study addresses digital resilience not only in terms of the continuity of technical infrastructure, but also in terms of maintaining content quality, sustaining user trust, and developing data-driven decision-making mechanisms for platforms. The study uses a comparative dataset of 300 games obtained from the Steam platform. The dataset consists of three main groups: games suspected of containing low-labor-intensive content due to AI, high-quality independent games, and high-budget, high-quality games. The games were analyzed based on seven evaluation criteria: asset originality, gameplay depth, narrative consistency, visual integrity, replayability, user interaction, and production effort. These criteria were structured to represent both the quality dimensions prominent in the game

design literature and performance indicators observable through user reviews and platform metadata. Methodologically, a two-stage decision support approach was adopted in the study. In the first stage, the relative importance levels of the criteria were determined using the Analytical Hierarchy Process. In the second stage, the relative risk levels of the games were calculated using the TOPSIS method, and the games were ranked according to their risk of containing low-labor-intensive content due to AI. Thus, a comparable “AI Slop Index” value was created for each game. To increase the robustness of the study, the obtained index values were further tested with group comparisons, correlation analyses, and machine learning-based classification models. This validation phase reveals that the proposed multi-criteria index is not only a theoretical scoring tool but can also be used as an empirical indicator with the power to distinguish different game groups. The findings show that low-labor-intensive games suspected of being AI-generated differ significantly from other game groups, especially in terms of user interaction, replayability, and production labor. In contrast, high-quality independent games and high-budget games exhibit more balanced criterion profiles and show more stable performance in terms of user experience. The results demonstrate that open platform data can be used to detect quality risks early in digital game ecosystems and to monitor the spread of low-quality content. The study offers three main contributions. First, it develops a multi-criteria and repeatable evaluation framework for measuring AI-generated low-labor-intensive digital content. Secondly, it demonstrates how open data obtained from digital game platforms can be used for decision support purposes in the context of content quality and user trust. Thirdly, it opens up a discussion on platform resilience in the age of digital transformation, not only through technical continuity but also through the quality of the content ecosystem, user experience, and data-based governance capacity. In this respect, the study offers an interdisciplinary contribution to the evaluation of digital cultural products, platform governance, and the sustainability of creative industries in the age of artificial intelligence.

Keywords: *artificial intelligence, digital games, AI slop, low-labor-intensive content, multi-criteria decision making, TOPSIS, digital resilience.*

Ideology and Media: The Construction of Cultural Narratives in Russian Press through the Representation of Turkish Literature

Senior Lecturer, PhD Student Dinara Mukhtarova¹,

¹ *Azerbaijan University of Languages/ Fatih Sultan Mehmet Vakıf University, E-mail: ragimli_dinara@yahoo.com
ORCID: <https://orcid.org/0009-0004-8885-7910>*

Özet: Çağdaş küresel medya ortamında basın, yalnızca bilgi aktarımını sağlayan bir araç değil, aynı zamanda ideolojik anlamların ve kültürel anlatıların üretilmesi ile dolaşıma sokulmasında etkili bir mekanizma olarak işlev görmektedir. Gazeteler ve kültürel dergiler, seçici temsil biçimleri, yorumlayıcı çerçeveler ve söylemsel stratejiler aracılığıyla yabancı kültürlerle ilişkin kamusal algının şekillenmesinde aktif rol oynamaktadır. Bu bağlamda edebiyat, kültürel kimliklerin ve siyasal tahayyüllerin inşa edildiği önemli bir alan hâline gelmektedir. Bu çalışma, Türk edebiyatının Rus basın söyleminde nasıl temsil edildiğini incelemekte ve bu temsiller aracılığıyla üretilen ideolojik ve kültürel anlatıları analiz etmektedir. Çalışmada özellikle, çözümlemenin doğrudan Rus gazeteleri ve edebî süreli yayınlarda yayımlanan makalelere dayandığı vurgulanmaktadır.

Araştırmanın kuramsal çerçevesi Kültürel Çalışmalar, medya söylemi kuramı ve Eleştirel Söylem Analizi yaklaşımlarına dayanmaktadır. Bu yaklaşımlar, medya metinlerinde dil, ideoloji ve temsil arasındaki ilişkinin incelenmesine imkân sağlamaktadır. Çalışma, Rus gazetelerinin Türk edebiyatı etrafında anlam üretirken hangi sözcüksel seçimleri, retorik yapıları ve anlatısal çerçeveleri kullandığına odaklanmaktadır. Araştırma, basındaki edebiyat söyleminin çoğu zaman yalnızca edebî eleştirinin sınırları içinde kalmadığını; siyaset, kimlik, tarih, din ve kültürlerarası ilişkilerle ilgili daha geniş tartışmalarla iç içe geçtiğini ileri sürmektedir.

Araştırmanın ampirik materyalini yalnızca “Literaturnaya Gazeta”, “Rossiyskaya Gazeta”, “Vestnik” ve “Kommersant” gibi etkili Rus medya organlarında yayımlanan gazete makaleleri, edebiyat eleştirileri, röportajlar, analitik yazılar ve kültürel yorumlar oluşturmaktadır. Dolayısıyla çözümleme, Türk yazarları, edebî eserleri ve Türk kültürel kimliğini konu alan gerçek gazetecilik metinlerine dayanmaktadır. Çalışma, edebî eserleri bağımsız biçimde incelemek yerine, bu eserlerin Rus gazeteciler, eleştirmenler ve kültür yorumcuları tarafından nasıl yorumlandığına, çerçevelendiğine ve sunulduğuna yoğunlaşmaktadır. Metodoloji, söz konusu gazete materyallerinin nitel söylem analizine dayanmaktadır; özellikle tekrar eden temalar, ideolojik konumlandırmalar, değerlendirme içeren sözcük kullanımları ve Türk kültürüne ilişkin temsil biçimleri üzerinde durulmaktadır.

Araştırma bulguları, Rus gazetelerinin Türk edebiyatını çoğunlukla kültürel yakınlık, tarihsel bağlılık ve jeopolitik sembolizm anlatıları içerisinde konumlandığını göstermektedir. Türk yazarlar yalnızca edebî figürler olarak değil, aynı zamanda daha geniş toplumsal gerçeklikleri yansıtan kültürel ve ideolojik semboller olarak temsil edilmektedir.

Örneğin “Rossiyskaya Gazeta” ve “Kommersant” gazetelerinde yayımlanan makalelerin analizi, Türk edebiyatının sıklıkla Doğu-Batı kimlik çatışması, laiklik, modernleşme ve Türk toplumunun dönüşümü bağlamında ele alındığını ortaya koymaktadır. Böylece medya temsilleri, Türk edebiyatını Rus entelektüel ve siyasal söylemi açısından önem taşıyan daha geniş tartışmaların içine yerleştirmektedir.

İncelenen gazete makalelerinde öne çıkan en önemli örneklerden biri Nobel ödüllü yazar Orhan Pamuk’un temsilidir. Rus basın söyleminde Pamuk çoğu zaman “Doğu ile Batı arasında köprü kuran” kültürel bir aracı olarak tanımlanmaktadır. “Kar”, “İstanbul” ve “Kafamda Bir Tuhafılık” gibi romanlar üzerine yayımlanan röportajlar, eleştiriler ve haberler; hafıza, kent dönüşümü, laiklik ve gelenek ile modernlik arasındaki gerilim gibi temaları öne çıkarmaktadır. Bu makalelerin analizi, Rus gazetecilerin Pamuk’u yalnızca bir romancı olarak değil, aynı zamanda çağdaş Türkiye’nin ideolojik ikilemlerini temsil eden kamusal bir entelektüel olarak değerlendirdiğini göstermektedir. Birçok durumda edebiyat tartışmaları, ifade özgürlüğü, demokrasi, din ve ulusal kimlik konularındaki tartışmalarla doğrudan ilişkilendirilmektedir.

Nazım Hikmet’e ilişkin Rus gazete yazılarının analizi ise farklı bir ideolojik çerçeve ortaya koymaktadır. Edebiyat ve kültür gazetelerinde yayımlanan metinlerde Hikmet çoğunlukla sosyalist dayanışma, anti-faşist mücadele ve devrimci hümanizm anlatıları çerçevesinde sunulmaktadır. Rus medya söylemi, Hikmet’in Sovyet edebiyat kültürüyle olan tarihsel ilişkisini vurgulamakta ve onu Rus ve Türk entelektüel gelenekleri arasındaki kültürel dostluğun ve ideolojik yakınlığın sembolü olarak konumlandırmaktadır. Benzer biçimde Ahmet Ümit² üzerine yayımlanan gazete değerlendirmeleri, özellikle polisiye roman türü üzerinden modern Türkiye’deki kentsel gerilim, siyasal karmaşıklık ve toplumsal dönüşüm temalarına odaklanmaktadır.

Sonuç olarak çalışma, Rus gazeteleri ve kültürel süreli yayınlarının medya söylemi aracılığıyla Türk edebiyatının kültürel anlamını aktif biçimde inşa ettiğini ortaya koymaktadır. İncelenen makaleler, basındaki edebiyat temsillerinin ideolojik yorumlarla ve daha geniş jeopolitik anlatılarla yakından bağlantılı olduğunu göstermektedir. Çalışma, özellikle gazete materyalleri ve medya metinlerine odaklanması bakımından medya dilbilimi, karşılaştırmalı medya çalışmaları, söylem analizi ve kültürlerarası iletişim alanlarına katkı sunmakta; Rus basınının Türk edebiyatı ve Türk kültürel kimliği hakkındaki kamusal algıyı nasıl şekillendirdiğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: söylem, ideoloji, kültürel anlatılar, Türk edebiyatı, Rus basını.

Ideology and Media: The Construction of Cultural Narratives in Russian Press through the Representation of Turkish Literature

Senior Lecturer, PhD Student Dinara Mukhtarova¹

¹ *Azerbaijan University of Languages/ Fatih Sultan Mehmet Vakıf University*, E-mail: ragimli_dinara@yahoo.com,
ORCID: <https://orcid.org/0009-0004-8885-7910>

Abstract: In the contemporary global media environment, the press functions not only as a channel of information but also as a powerful mechanism for the production and circulation of ideological meanings and cultural narratives. Newspapers and cultural journals actively participate in shaping public perceptions of foreign cultures through selective representation, interpretive framing, and discursive strategies. Within this framework, literature becomes an important medium through which cultural identities and political imaginaries are constructed. This study examines how Turkish literature is represented in Russian press discourse and investigates the ideological and cultural narratives produced through these representations. Particular emphasis is placed on the fact that the analysis is based directly on articles published in major Russian newspapers and literary periodicals.

The theoretical framework of the research draws upon Cultural Studies, media discourse theory, and Critical Discourse Analysis. These approaches allow the study to examine the relationship between language, ideology, and representation in media texts. The research focuses specifically on how Russian newspapers construct meanings around Turkish literature by employing certain lexical choices, rhetorical structures, and narrative frames. The study argues that literary discourse in the press often extends beyond literary criticism and becomes intertwined with broader discussions concerning politics, identity, history, religion, and intercultural relations.

The empirical material of the study consists exclusively of newspaper articles, literary reviews, interviews, analytical essays, and cultural commentaries published in influential Russian media outlets such as “Literaturnaya Gazeta”, “Rossiyskaya Gazeta”, “Vestnik”, and “Kommersant”. The analysis is therefore grounded in actual journalistic texts that discuss Turkish authors, literary works, and Turkish cultural identity. Rather than examining literary texts independently, the study concentrates on how these works are interpreted, framed, and presented by Russian journalists, critics, and cultural commentators. The methodology is based on qualitative discourse analysis of these newspaper materials, with particular attention to recurring themes, ideological positioning, evaluative vocabulary, and representations of Turkish culture.

The findings reveal that Russian newspapers frequently construct Turkish literature within narratives of cultural proximity, historical interconnectedness, and geopolitical symbolism. Turkish writers are represented not solely as literary figures but also as cultural and ideological symbols reflecting broader social realities. The analysis of articles published

in “Rossiyskaya Gazeta” and “Kommersant”, for example, demonstrates that Turkish literature is often discussed in relation to East–West identity conflicts, secularism, modernization, and the transformation of Turkish society. Media representations thereby situate Turkish literary production within wider debates relevant to Russian intellectual and political discourse.

One of the most prominent examples identified in the analyzed newspaper articles is the representation of Nobel Prize-winning author Orhan Pamuk. Russian press discourse frequently characterizes Pamuk as a cultural mediator or “bridge between East and West.” Newspaper interviews, reviews, and reports concerning novels such as *Snow*, *Istanbul*, and *A Strangeness in My Mind* emphasize themes of memory, urban transformation, secularism, and the tension between tradition and modernity. The analysis of these articles shows that Russian journalists often interpret Pamuk not only as a novelist but also as a public intellectual whose works symbolize the ideological dilemmas of contemporary Türkiye. In many cases, literary discussions are closely connected with debates about freedom of expression, democracy, religion, and national identity.

The analysis of Russian newspaper articles devoted to Nazım Hikmet demonstrates a different ideological framing. Publications in literary and cultural newspapers frequently portray Hikmet through narratives of socialist solidarity, anti-fascist resistance, and revolutionary humanism. Russian media discourse highlights his historical relationship with Soviet literary culture and presents him as a figure symbolizing cultural friendship and ideological affinity between Russian and Turkish intellectual traditions. Similarly, newspaper discussions of Ahmet Ümit focus on themes of urban tension, political complexity, and social transformation in modern Türkiye, especially through the genre of detective fiction.

The study concludes that Russian newspapers and cultural journals actively construct the cultural significance of Turkish literature through media discourse. The analyzed articles demonstrate that literary representation in the press is deeply connected to ideological interpretation and broader geopolitical narratives. By focusing specifically on newspaper materials and media texts, this research contributes to media linguistics, comparative media studies, discourse analysis, and intercultural communication, showing how the Russian press shapes public understanding of Turkish literature and Turkish cultural identity.

Keywords: *discourse, ideology, cultural narratives, Turkish literature, Russian press.*

Krizler Çağında Ekolojik Dönüşüm ve Dijital Etik: Pazarlamada Yeşil Yıkama (Greenwashing) Faaliyetlerinin Toplumsal Güven ve Dayanıklılık Üzerindeki Etkisi

Ecem Yetkiner

*Nişantaşı Üniversitesi Reklamcılık ve Marka İletişimi Yüksek Lisans öğrencisi ecemyetkiner@gmail.com
ORCID:0009-0002-2144-7939*

Çalışmanın Amacı

Günümüzde iklim değişikliği, biyolojik çeşitlilik kaybı ve doğal kaynakların hızla tükenmesi gibi küresel sorunlar, toplumsal yapıları çoklu krizlerle karşı karşıya bırakmaktadır. Bu bağlamda, toplumların sürdürülebilir biçimde varlığını devam ettirebilmesi yalnızca ekonomik ve çevresel sistemlerin değil, aynı zamanda kurumsal güven ilişkilerinin ve bilgiye erişim süreçlerinin de güçlendirilmesini gerektirmektedir.

Son yıllarda ekolojik dönüşümle birlikte tüketici beklentileri önemli ölçüde değişmiş, markalardan yalnızca ekonomik performans değil aynı zamanda çevresel sorumluluk, etik tutarlılık ve şeffaflık da talep edilir hale gelmiştir. Ancak bu dönüşüm, pazarlama iletişimi alanında “yeşil yıkama” olarak adlandırılan ve kurumların gerçek çevresel performanslarını olduğundan farklı ya da daha olumlu gösterme eğilimini de beraberinde getirmiştir. Bu durum, özellikle dijital platformlarda daha görünür hale gelerek bilgi kirliliğini artırmaktadır.

Bu çalışmanın amacı, dijital pazarlama ortamında yaygınlaşan yeşil yıkama uygulamalarının toplumsal güven üzerindeki etkilerini incelemek ve bu durumun ekolojik dönüşüm sürecinde toplumsal dayanıklılığı nasıl şekillendirdiğini ortaya koymaktır.

Yöntem

Araştırmada nitel araştırma yaklaşımı benimsenmiş olup, literatür taraması ve karşılaştırmalı vaka analizi yöntemi birlikte kullanılmıştır. Çalışma kapsamında özellikle hızlı tüketim (FMCG), tekstil (fast-fashion) ve enerji sektörlerinde faaliyet gösteren uluslararası markaların dijital iletişim stratejileri incelenmiştir.

Analiz sürecinde markaların dijital reklam kampanyalarında kullandıkları görsel ve söylemsel unsurlar değerlendirilmiştir. Doğa temalı görseller, yeşil renk kodlaması, çevre dostu sertifika iddiaları, sürdürülebilirlik söylemleri ve benzeri temsiller ile markaların bağımsız çevresel raporları ve kamuya açık verileri karşılaştırmalı olarak analiz edilmiştir. Bu karşılaştırma, söylem ile gerçeklik arasındaki uyumsuzlukları görünür kılmayı amaçlamaktadır.

Ayrıca analiz, literatürde yer alan “yeşil yıkamanın yedi günahı” yaklaşımı temel alınarak gerçekleştirilmiş; belirsiz ifadeler, kanıtsız iddialar, seçici bilgi sunumu ve yanlış yönlendirme gibi stratejiler değerlendirme kapsamına dahil edilmiştir.

Bulgular

Elde edilen bulgular, yeşil yıkama uygulamalarının tüketiciler üzerinde yalnızca satın alma davranışını değil, aynı zamanda güven algısını da doğrudan etkilediğini göstermektedir. Dijital mecralarda yoğun şekilde karşılaşılan bu tür yanıltıcı söylemler, bireylerde çevresel konulara yönelik şüphecilik artırmakta ve “çevresel sinizm” olarak ifade edilebilecek bir tutumun oluşmasına zemin hazırlamaktadır.

Analiz kapsamında özellikle fast-fashion sektöründe, sürdürülebilir koleksiyon vurgusu yapan bazı markaların aynı zamanda yüksek karbon ayak izine sahip üretim süreçlerini sürdürdüğü gözlemlenmiştir. Benzer şekilde, enerji sektöründe “yeşil enerjiye geçiş” söylemi kullanan bazı şirketlerin toplam enerji üretiminde fosil yakıt bağımlılığını önemli ölçüde devam ettirdiği dikkat çekmektedir. FMCG alanında ise ürün ambalajlarında “doğa dostu” ve “geri dönüştürülebilir” ifadeleri kullanılırken, bu iddiaların çoğu zaman somut sertifikasyon veya bağımsız doğrulama ile desteklenmediği görülmüştür.

Bununla birlikte, bu tür mesajlara sürekli maruz kalan tüketicilerin zaman içinde yalnızca markalara değil, genel olarak sürdürülebilirlik söylemlerine karşı da daha temkinli ve sorgulayıcı bir tutum geliştirdiği tespit edilmiştir. Bu durum, bilgi ile pazarlama temelli içerik arasındaki sınırların giderek daha belirsiz hale geldiğini ve güven temelli bir algı aşınması yaşandığını göstermektedir.

Tartışma ve Sonuç

Araştırma bulguları, yeşil yıkama olgusunun yalnızca bir iletişim problemi olmadığını, aynı zamanda toplumsal güveni, kurumsal meşruiyeti ve bilgi ekosistemini etkileyen yapısal bir etik sorun olduğunu göstermektedir. Güvenin zedelendiği bir iletişim ortamında toplumsal dayanıklılığın korunması ve geliştirilmesi daha karmaşık hale gelmektedir.

Bu nedenle ekolojik dönüşüm sürecinin sağlıklı bir şekilde ilerleyebilmesi için dijital pazarlama alanında şeffaflık, doğrulanabilirlik ve hesap verebilirlik ilkelerinin daha güçlü biçimde uygulanması gerekmektedir. Ayrıca tüketicilerin yanıltıcı çevresel söylemleri ayırt edebilmesini sağlayacak “çevresel okuryazarlık” becerilerinin eğitim süreçlerine dahil edilmesi önemli bir gereklilik olarak öne çıkmaktadır. Bunun yanında dijital platformlarda yer alan çevresel iddiaların bağımsız denetim mekanizmalarıyla desteklenmesi de güven inşası açısından kritik görülmektedir.

Sonuç olarak, sürdürülebilir bir toplumsal yapı için dijital iletişimde dürüstlük, veri temelli şeffaflık ve etik sorumluluk anlayışının güçlendirilmesi kritik bir rol oynamaktadır.

Anahtar Kelimeler: yeşil yıkama, dijital pazarlama etiği, toplumsal etik, ekolojik dönüşüm, güven krizi.

Ecological Transformation and Digital Ethics in an Age of Crises: The Impact of Greenwashing Practices in Marketing on Social Trust and Resilience

Ecem Yetkiner

*Nişantaşı University Master's Student in Advertising and Brand Communication ecemyetkiner@gmail.com
ORCID:0009-0002-2144-7939*

Purpose of the Study

Today, global issues such as climate change, biodiversity loss, and the rapid depletion of natural resources are confronting societies with multiple interconnected crises. In this context, the sustainable continuation of societies requires not only the strengthening of economic and environmental systems but also the reinforcement of institutional trust relationships and access to reliable information.

In recent years, consumer expectations have changed significantly alongside the ecological transformation process. Brands are now expected to demonstrate not only economic performance but also environmental responsibility, ethical consistency, and transparency. However, this transformation has also led to the rise of practices known as “greenwashing,” in which organizations present their environmental performance as more positive or environmentally friendly than it actually is. This phenomenon has become increasingly visible, particularly on digital platforms, contributing to the spread of information pollution.

The aim of this study is to examine the effects of widespread greenwashing practices in digital marketing environments on social trust and to reveal how this situation shapes social resilience during the ecological transformation process.

Method

This study adopts a qualitative research approach and combines literature review with comparative case analysis. Within the scope of the research, the digital communication strategies of international brands operating particularly in the fast-moving consumer goods (FMCG), fast-fashion, and energy sectors were examined.

During the analysis process, the visual and discursive elements used in the digital advertising campaigns of these brands were evaluated. Nature-themed visuals, green color coding, environmentally friendly certification claims, sustainability discourses, and similar representations were comparatively analyzed alongside the brands' independent environmental reports and publicly available data. This comparison aims to reveal inconsistencies between discourse and reality.

Additionally, the analysis was conducted based on the “seven sins of greenwashing” framework frequently discussed in the literature. Strategies such as vague expressions, unsupported claims,

selective disclosure of information, and misleading communication practices were included in the evaluation process.

Findings

The findings indicate that greenwashing practices affect not only consumers' purchasing behavior but also their perception of trust directly. Such misleading discourses, which are frequently encountered in digital media environments, increase skepticism toward environmental issues and contribute to the emergence of an attitude that may be described as “environmental cynicism.”

The analysis particularly revealed that some brands in the fast-fashion sector emphasizing sustainable collections continue to maintain production processes associated with high carbon footprints. Similarly, in the energy sector, some companies promoting narratives of “transitioning to green energy” were observed to remain significantly dependent on fossil fuels within their overall energy production systems. In the FMCG sector, although terms such as “eco-friendly” and “recyclable” were commonly used on product packaging, these claims were often found to lack concrete certification or independent verification.

Furthermore, consumers who are continuously exposed to such messages were found to develop increasingly cautious and questioning attitudes not only toward brands but also toward sustainability discourses in general. This situation demonstrates that the boundaries between factual information and marketing-oriented content are becoming increasingly blurred, leading to an erosion of trust-based perceptions.

Discussion and Conclusion

The findings of the research demonstrate that greenwashing is not merely a communication problem but also a structural ethical issue that affects social trust, institutional legitimacy, and the broader information ecosystem. In communication environments where trust is weakened, maintaining and strengthening social resilience becomes considerably more complex.

For this reason, in order for the ecological transformation process to progress in a healthy and sustainable manner, the principles of transparency, verifiability, and accountability must be implemented more effectively within the field of digital marketing. In addition, integrating “environmental literacy” skills into educational processes is becoming increasingly important so that consumers can better identify misleading environmental discourses. Supporting environmental claims presented on digital platforms through independent auditing mechanisms is also considered critical for rebuilding public trust.

In conclusion, strengthening honesty in digital communication, data-driven transparency, and ethical responsibility plays a crucial role in building a sustainable social structure.

Keywords: *greenwashing, digital marketing ethics, social ethics, ecological transformation, crisis of trust.*

Greenfluencer Güvenilirliğinin Yeşil Satın Alma Niyeti Üzerindeki Etkisi: Deneysel Bir Araştırma

Ekin Kanat¹, Doç. Dr. Tutku Eker İşcioglu²

¹ Piri Reis Üniversitesi, ekin.kanat@stu.pirireis.edu.tr: ORCID: 0009-0004-7693-2442

² Piri Reis Üniversitesi, teiscioglu@pirireis.edu.tr: ORCID: 0000-0002-4794-6368

Özet: Son yıllarda dünya; iklim değişikliği, kirlilik, biyolojik çeşitliliğin azalması, küresel ısınma, doğal kaynakların tükenmesi gibi çevresel sorunlara giderek daha fazla odaklanmaktadır. Bu gelişmeler doğrultusunda, özellikle kurumların, devletlerin ve tüketicilerin artan ilgisiyle sürdürülebilirlik ve çevreye duyarlı davranışlar daha önemli hale gelmiştir. Çevreyle ilgili tartışmaların kamusal alanda daha görünür olmasıyla birlikte, tüketiciler de çevre dostu ürünler tercih etmeye yönlendiren mesajlarla daha sık karşılaşmakta ve sürdürülebilir yaşam biçimlerini benimsemektedir.

Sosyal medyanın yaygınlaşması, bireylerin bilgiye, önerilere ve etkili iletişim içeriklerine ulaşma biçimini önemli ölçüde değiştirmiştir. Bu ortamda daha samimi, etkileşimli ve kişisel bir iletişim tarzı benimseyen “influencer”lar, tüketici davranışları ve niyetleri üzerinde belirleyici bir rol üstlenmiştir. Bu güçlü ekosistem içerisinde, özellikle çevre bilinci, sürdürülebilirlik ve doğa dostu yaşam tarzları üzerine içerik üreten “greenfluencer”lar (green+influencer) öne çıkmaktadır. Sosyal ve dijital platformlar aracılığıyla çevresel mesajlarını yayarak, çevre odaklı tüketici davranışlarının şekillenmesine katkıda bulunabilmektedirler.

Greenfluencer'lara yönelik akademik çalışmalar, günümüz tüketim ortamında sürdürülebilirlik iletişiminin nasıl işlediğine dair önemli bulgular sunmaktadır. Bu iletişimin ikna gücünü belirleyen pek çok unsur arasında, güvenilirlik önemli bir faktör olarak öne çıkmaktadır. Mesaj kaynağının ikna sürecindeki merkezi rolü göz önüne alındığında, hedef kitlenin güvenilir bulduğu kaynaklardan gelen mesajlara daha olumlu tepki verme eğiliminde olduğu kabul edilmektedir. Bu bağlamda Kaynak Güvenilirliği Teorisi'ni temel alan bu çalışmanın amacı, çevreye zarar vermeyen ürünleri satın alma eğilimi olarak tanımlanan yeşil satın alma niyeti üzerinde greenfluencer güvenilirliğinin etkisini incelemektir.

Araştırma, kontrol grubunun da yer aldığı ön test–son test deneysel tasarım çerçevesinde kurgulanmıştır. Katılımcıların yeşil satın alma niyetleri, deneysel uygulama öncesinde ve sonrasında ölçülerek olası değişimler incelenmiştir. Deneysel süreçte, algılanan greenfluencer güvenilirliğini farklı düzeylerde oluşturmak amacıyla iki ayrı senaryo metni kullanılmıştır. Bu doğrultuda anket; yüksek güvenilirlik, düşük güvenilirlik ve herhangi bir senaryonun yer almadığı kontrol durumu olmak üzere üç farklı versiyon halinde uygulanmıştır.

Yapılan iki pilot çalışmayla manipülasyonların etkili olduğu doğrulandıktan sonra, katılımcılar bu üç koşuldan birine rastgele atanmıştır. Greenfluencer güvenilirliği uzmanlık ve güven olmak üzere iki alt boyut ile ele alınmış olup yeşil satın alma niyeti ile birlikte 7’li Likert Ölçeği kullanılarak ölçümlenmiştir. Örneklem oluşturulurken kartopu örnekleme yöntemi tercih

edilmiş ve toplamda 204 geçerli yanıt elde edilmiştir. Elde edilen veriler, yaş, çocuk sayısı ve sosyal medyada geçirilen sürenin kontrol değişkenleri olarak atanması üzerine Tekrarlı Ölçümler ANCOVA analizi ile JAMOVI programı kullanılarak analiz edilmiştir.

Bulgular, katılımcıların yüksek güvenilirlik manipülasyonuna maruz bırakılması sonrasında yeşil satın alma niyetinde artış, düşük güvenilirlik koşulunda ise azalış gözlenmesine rağmen, bu farklılıkların istatistiksel açıdan anlamlı olmadığını ortaya koymaktadır. Kontrol grubuna ait yeşil satın alma niyetinde de anlamlı bir değişiklik görülmemiştir. Kontrol değişkenleri incelendiğinde ise yalnızca sosyal medyada geçirilen sürenin yeşil satın alma niyeti üzerinde anlamlı bir etkisi olduğu görülmüştür ($p < 0,1$).

Bulgular, Kaynak Güvenilirliği Teorisi'nin çevresel iletişim bağlamında yetersiz olduğu anlamına gelmemekle birlikte, tek başına açıklayıcı olmayabileceğine işaret etmektedir. Özellikle sürdürülebilirlik gibi değer yüklü konularda, bireylerin mevcut tutumları, çevresel farkındalık düzeyleri ve normatif etkiler gibi değişkenlerin de sürece güçlü biçimde dahil olabileceği düşünülmektedir.

Teorik açıdan, çalışma greenfluencer literatürüne deneysel bir yaklaşım sunarak önemli bir katkı sağlamaktadır. Güvenilirliğin etkisinin sınırlı kalması, gelecekteki araştırmalarda güvenilirlik alt boyutlarının diğer psikososyal değişkenlerle etkileşiminin test edilmesi gerektiğini göstermektedir. Ayrıca, yeşil satın alma niyetinin davranışa dönüşüm sürecinin daha bütüncül modellerle ele alınması önemlidir.

Yönetimsel açıdan değerlendirildiğinde, yalnızca “güvenilir” görünen greenfluencer'larla çalışmanın tek başına yeterli olmayabileceği anlaşılmaktadır. Markaların, mesaj içeriklerini güçlendirmeleri, somut faydaları vurgulamaları ve tüketicilerin değerleriyle daha güçlü bağ kurmaları gerekmektedir. Aynı zamanda uzun vadeli güven inşası ve tutarlılık da kritik görünmektedir. Diğer yandan, bireylerin dijital ortamlara maruziyet düzeyinin, greenfluencer güvenilirliği doğrultusunda çevre dostu tüketim eğilimlerini şekillendirmede önemli bir rol oynayabileceği düşünülebilir. Özellikle sosyal medya kullanım yoğunluğu yüksek bireylerin hedeflenmesi daha etkili stratejiler geliştirilmesine katkı sağlayabilir.

Çalışmanın bazı sınırlılıkları bulunmaktadır. Kartopu örnekleme yöntemi, örneklemin temsiliyetini sınırlayabilir. Senaryo temelli manipülasyonlar, gerçek sosyal medya deneyimini tam olarak yansıtmayabilir. Ayrıca, kesitsel veri yapısı uzun dönemli etkileri gözlemlemeye izin vermemektedir. Bu sebeple gelecek araştırmalar, farklı kültürel bağlamlarda, gerçek influencer içerikleriyle ve boylamsal tasarımlarla yürütülebilir. Bunun yanı sıra, çevresel tutum, şüphecilik ve sosyal normların aracı veya düzenleyici rolleri de incelenmelidir. Diğer taraftan sosyal medya kullanımının rolü daha derinlemesine incelenmelidir.

Anahtar Kelimeler: greenfluencer, güvenilirlik, kaynak güvenilirliği teorisi, yeşil ürün satın alma niyeti, deneysel araştırma, ön test-son test kontrol grubu tasarımı.

The Impact of Greenfluencer Credibility on Green Purchase Intention: An Experimental Research

Ekin Kanat¹, Assoc. Prof. Tutku Eker İşcioglu²

¹ Piri Reis University, ekin.kanat@stu.pirireis.edu.tr: ORCID: 0009-0004-7693-2442

² Piri Reis University, teiscioglu@pirireis.edu.tr: ORCID: 0000-0002-4794-6368

Abstract: In recent years, the world has increasingly focused on environmental issues such as climate change, pollution, the decline of biodiversity, global warming and the depletion of natural resources. In line with these issues, sustainability and environmentally conscious behaviors have become more important, particularly with the growing interest of institutions, governments, and consumers. As environmental discussions become more visible in the public sphere, consumers are more frequently encountering messages that encourage them to choose environmentally friendly products and adopt sustainable lifestyles.

The proliferation of social media has significantly changed how individuals access information, recommendations, and effective communication content. In this environment, "influencers," who adopt a more intimate, interactive, and personal communication style, have taken on a decisive role in shaping consumer behavior and intentions. Within this powerful ecosystem, "greenfluencers" (green+influencer), who produce content focusing on environmental awareness, sustainability, and nature-friendly lifestyles, stand out. By disseminating their environmental messages through social and digital platforms, they contribute to shaping environmentally focused consumer behavior.

Academic studies on green influencers offer important findings on how sustainability communication operates in today's consumer environment. Among the many factors determining the persuasive power of this communication, credibility stands out as a significant factor. Given the central role of the message source in the persuasion process, it is accepted that the target audience tends to respond more positively to messages from sources they perceive as credible. In this context, based on Source Credibility Theory, the aim of this study is to examine the effect of greenfluencer credibility on green purchase intention, defined as the tendency to purchase environmentally friendly products.

The research was designed within the framework of a pre-test–post-test experimental design including a control group. Participants' green purchase intentions were measured before and after the experiment and possible changes were examined. In the experimental process, two separate scenario texts were used to create different levels of perceived greenfluencer credibility. Accordingly, the survey was administered in three different versions: high credibility, low credibility, and a control case without any scenario. After confirming the effectiveness of manipulations in two pilot studies, participants were randomly assigned to one of these three conditions. Greenfluencer credibility was considered with two sub-dimensions, expertise and trustworthiness, and was measured using a 7-point Likert scale along with green purchase intention. A snowball sampling method was used to create the sample, and a total of 204 valid responses were obtained. The obtained data were analyzed using Repeated Measures ANCOVA analysis utilizing JAMOVI, with age, number of children, and time spent on social media assigned as control variables.

The findings show that although an increase in green purchase intention was observed after participants were exposed to high credibility condition and a decrease under low credibility condition, these differences were not statistically significant. There was no significant improvement of green purchase intention in the control group either. When the control variables were examined, it was seen that only the time spent on social media had a significant effect on green purchase intention ($p < 0.1$).

The findings do not mean that Source Reliability Theory is insufficient in the context of environmental communication, but they indicate that it may not be explanatory on its own. Especially in value-laden issues such as sustainability, it is thought that variables such as individuals' current attitudes, environmental awareness levels, and normative influences may also be strongly involved in the process.

Theoretically, this study makes an important contribution to the green influencer literature by offering an experimental approach. The limited impact of trustworthiness suggests that future research should test the interaction of trustworthiness sub-dimensions with other psychosocial variables. Furthermore, it is important to address the process of transforming green purchase intention into behavior using more holistic models.

From a managerial point of view, it is clear that working solely with greenfluencers who appear credible may not be sufficient. Brands need to strengthen their message content, highlight tangible benefits, and build stronger connections with consumers' values. Long-term trust building and consistency also appear critical. On the other hand, the level of social media exposure of individuals may play an important role in shaping environmentally friendly consumption trends in line with greenfluencer credibility. Targeting individuals with high social media usage intensity could contribute to the development of more effective strategies.

The study has some limitations. The snowball sampling method may limit the representativeness of the sample. Scenario-based manipulations may not fully reflect real social media experience. Furthermore, the cross-sectional data does not allow for the observation of long-term effects. Therefore, future research could be conducted in different cultural contexts, with real influencer content and longitudinal designs. In addition, the mediating or moderating roles of environmental attitudes, skepticism, and social norms can be examined. Finally, the role of social media use should be investigated in greater depth.

Keywords: *greenfluencer, credibility, source credibility theory, green purchase intention, experimental research, pre-test post-test control group design.*

Yerel Yönetimlerde Sosyal Medya Kullanımı: Sivas Belediyesi Instagram Hesabı Üzerine Bir İnceleme

Dr. Öğr. Üyesi Fatih CEYLAN¹, Yüksek Lisans Öğrencisi Elif YEŞİLTAS²

¹Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Niksar Uygulamalı Bilimler Fakültesi, Halkla İlişkiler ve Reklamcılık Bölümü, fatcey25@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7494-5635>

²Yüksek Lisans Öğrencisi, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Halkla İlişkiler ve Reklamcılık Anabilim Dalı, elifyesiltas95@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0003-8031-2353>

Özet

Dijital iletişim teknolojilerinde yaşanan hızlı dönüşüm, kamu kurumlarının vatandaşlarla kurduğu iletişim biçimlerini önemli ölçüde değiştirmiştir. Özellikle sosyal medya platformlarının yaygınlaşması, yerel yönetimlerin halkla ilişkiler faaliyetlerini daha görünür, hızlı ve erişilebilir hale getirmiştir. Bu süreçte Instagram, görsel odaklı yapısı, yüksek kullanıcı etkileşimi ve geniş erişim kapasitesi sayesinde belediyelerin kurumsal iletişim stratejilerinde öne çıkan dijital platformlardan biri haline gelmiştir. Belediyeler, Instagram aracılığıyla yalnızca hizmet ve faaliyetlerini duyurmakla kalmamakta; aynı zamanda vatandaşlarla doğrudan iletişim kurarak kurumsal imaj oluşturma, kamuoyu bilgilendirme ve toplumsal farkındalık yaratma süreçlerini de yürütmektedir. Bu bağlamda çalışma, Sivas Belediyesi'nin Instagram hesabının içerik üretimi, etkileşim düzeyi ve kurumsal iletişim stratejileri açısından incelenmesini amaçlamaktadır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması (örnek olay/vaka çalışması) yöntemi kullanılmıştır. Çalışma kapsamında Sivas Belediyesi'nin resmi Instagram hesabında yer alan sosyal medya paylaşımları; içerik türü, görsel kullanım biçimi, paylaşım sıklığı, güncellik durumu ve etkileşim unsurları açısından analiz edilmiştir. Ayrıca belediyenin resmi internet sitesinde yayımlanan haber ve duyurular ile Instagram içerikleri karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiş, böylece dijital iletişim süreçlerindeki içerik uyumu ve kurumsal iletişim yaklaşımı ortaya konulmuştur. Analiz sürecinde belediyenin sosyal medya kullanımında hangi iletişim stratejilerine ağırlık verdiği ve kullanıcılarla nasıl bir iletişim modeli benimsediği incelenmiştir. Elde edilen bulgular, Sivas Belediyesi'nin Instagram kullanımında ağırlıklı olarak bilgilendirme ve kurumsal görünürlük odaklı bir iletişim stratejisi benimsediğini göstermektedir. Paylaşımlarda belediye faaliyetleri, altyapı çalışmaları, sosyal sorumluluk projeleri, kültürel etkinlikler ve özel gün mesajlarına düzenli biçimde yer verildiği görülmüştür. Bu durumun, belediyenin kurumsal şeffaflık anlayışını desteklediği ve kamuoyunun belediye hizmetleri hakkında bilgilendirilmesine katkı sağladığı anlaşılmıştır. Bununla birlikte içeriklerin büyük ölçüde tek yönlü iletişim niteliği taşıdığı, kullanıcı yorumları ve katılımı teşvik eden etkileşim odaklı içeriklerin ise sınırlı kaldığı tespit edilmiştir. Özellikle vatandaş katılımını artırabilecek soru-cevap, anket, canlı yayın veya kullanıcı odaklı içerik stratejilerinin yeterince kullanılmadığı belirlenmiştir. Sonuç olarak çalışma, Sivas Belediyesi Instagram hesabının kurumsal bilgilendirme, görünürlük ve dijital halkla ilişkiler açısından etkin bir araç olarak kullanıldığını ortaya koymaktadır. Ancak sosyal medya platformlarının yalnızca bilgi aktarma amacıyla değil, aynı zamanda katılım, etkileşim ve güven inşası süreçlerinde de önemli bir işlev taşıdığı dikkate alındığında, daha katılımcı ve çift yönlü iletişim stratejilerinin geliştirilmesi gerektiği anlaşılmaktadır. Bu doğrultuda çalışma, yerel yönetimlerin dijital iletişim süreçlerinde etkileşim odaklı sosyal medya stratejilerinin önemine dikkat çekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yerel Yönetimler, Sosyal Medya, Sivas Belediyesi, Instagram.

The Use of Social Media in Local Government: A Study of The Sivas Municipality's Instagram Account

Abstract

The rapid transformation in digital communication technologies has significantly altered the ways in which public institutions communicate with citizens. In particular, the widespread adoption of social media platforms has made local governments' public relations activities more visible, faster, and more accessible. In this process, Instagram has emerged as one of the leading digital platforms in municipal communication strategies, thanks to its visual-focused structure, high user engagement, and broad reach. Municipalities do not merely use Instagram to announce their services and activities; they also engage in direct communication with citizens to build a corporate image, inform the public, and foster social awareness. In this context, this study aims to examine Sivas Municipality's Instagram account in terms of content production, engagement levels, and corporate communication strategies. The case study method, a qualitative research approach, was employed in this research. Within the scope of the study, social media posts on Sivas Municipality's official Instagram account were analyzed in terms of content type, visual presentation, posting frequency, timeliness, and engagement elements. Additionally, news and announcements published on the municipality's official website were evaluated in comparison with Instagram content, thereby revealing the content alignment and corporate communication approach within digital communication processes. During the analysis, the study examined which communication strategies the municipality prioritized in its social media use and what communication model it adopted with users. The findings indicate that Sivas Municipality has adopted a communication strategy on Instagram that is primarily focused on information dissemination and institutional visibility. It was observed that posts regularly featured municipal activities, infrastructure projects, social responsibility initiatives, cultural events, and messages for special occasions. It was understood that this approach supports the municipality's commitment to corporate transparency and contributes to informing the public about municipal services. However, it was determined that the content largely consists of one-way communication, while interaction-focused content that encourages user comments and participation remains limited. In particular, it was determined that content strategies—such as Q&A sessions, surveys, live streams, or user-focused content—that could increase citizen participation were not utilized sufficiently. In conclusion, the study demonstrates that the Sivas Municipality Instagram account is used as an effective tool for institutional communication, visibility, and digital public relations. However, considering that social media platforms serve not only as a means of information dissemination but also play a significant role in processes of participation, interaction, and trust-building, it is clear that more participatory and two-way communication strategies need to be developed. In this regard, the study highlights the importance of interaction-focused social media strategies in the digital communication processes of local governments.

Keywords: Local Governments, Social Media, Sivas Municipality, Instagram.

Finansal Siber Güvenlik Düzenleme Çerçevesinin Karşılaştırmalı Analizi: ABD, AB, Birleşik Krallık ve Türkiye

Esraa AZIZ¹, Özlem SAYILIR²

¹Anadolu University, esraamaaziz@anadolu.edu.tr ORCID: 0009-0000-9924-4862

²Anadolu University, osayilir@anadolu.edu.tr ORCID: 0000-0001-9598-3545

Özet

Finans sektörü, fintech uygulamalarının yaygınlaşması ve finansal hizmetlerin dijitalleşmesiyle birlikte siber saldırıların önemli hedeflerinden biri hâline gelmiştir. Siber saldırılar; operasyonel kesintilere, finansal kayıplara, itibar zararına ve birbirine bağlı finansal piyasalarda sistemik risklerin yayılmasına neden olabilmektedir. Kimlik avı (phishing), fidye yazılımı (ransomware) ve hizmet engelleme (DDoS) saldırıları, küresel finansal sistemlerin istikrarı üzerinde ciddi siber güvenlik tehditleri oluşturmakta ve dünya genelinde kapsamlı siber güvenlik düzenlemelerine olan ihtiyacı artırmaktadır. Bu çalışma, Amerika Birleşik Devletleri, Avrupa Birliği, Birleşik Krallık ve Türkiye'deki finansal siber güvenlik düzenleyici çerçevelerini karşılaştırarak bu sistemler arasındaki temel benzerlikleri, farklılıkları ve politika çıkarımlarını ortaya koymayı amaçlamaktadır. Bu doğrultuda, ilgili ülkelerdeki resmî düzenleyici belgeler, denetim kılavuzları ve güncel akademik literatür incelenmiş; özellikle operasyonel dayanıklılık, olay bildirim süreçleri, üçüncü taraf risk yönetimi ve veri koruma konularına odaklanılmıştır.

Amerika Birleşik Devletleri'nde düzenleyici yetki, Securities and Exchange Commission, Federal Reserve ve Office of the Comptroller of the Currency gibi birçok kurum arasında paylaşılmaktadır. Cybersecurity Information Sharing Act ve sektöre özgü rehberler; olay bildirimini, dayanıklılık testleri ve kamu ile özel sektör arasında iş birliğini teşvik etmektedir. Bu parçalı ancak esnek yapı, sektörel uyum sağlama avantajı sunarken tutarlılık ve uygulama açısından bazı zorluklar yaratmaktadır.

Avrupa Birliği, General Data Protection Regulation ve Digital Operational Resilience Act aracılığıyla siber güvenlik düzenlemelerinde uyumlaştırma sağlamaya çalışmaktadır. DORA, üçüncü taraf hizmet sağlayıcılarının denetimini zorunlu kılmakta, ortak bilgi ve iletişim teknolojileri risk yönetimi standartları getirmekte ve üye ülkeler arasında olay bildirimini mecburi tutmaktadır. GDPR ile birlikte bu düzenlemeler, müşteri güvenini ve Avrupa finansal sistemi genelinde dayanıklılığı artıran bütüncül bir çerçeve sunmaktadır.

Birleşik Krallık, Brexit sonrasında Financial Conduct Authority ve Prudential Regulation Authority çerçevesinde düzenleyici yaklaşımını yeniden şekillendirmiştir. Bununla birlikte GDPR ilkelerini büyük ölçüde korumaya devam etmektedir. Birleşik Krallık modeli; yenilikçilik,

orantılılık ve operasyonel dayanıklılığa güçlü vurgu yapmaktadır. Finansal kuruluşlar, kritik iş hizmetlerini tanımlamak, kesintilere karşı dayanıklılıklarını değerlendirmek ve olayları ilgili düzenlemelere göre raporlamakla yükümlüdür.

Türkiye’de düzenleyici yapı hızlı bir gelişim süreci içerisinde. Temel düzenleyici kurumlar Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu ve Kişisel Verileri Koruma Kurumu’dur. 2020 yılında yürürlüğe giren Bankaların Bilgi Sistemleri ve Elektronik Bankacılık Hizmetleri Hakkında Yönetmelik, güçlü bilgi ve iletişim teknolojileri kontrolleri, zorunlu sızma testleri ve olay bildirim yükümlülükleri getirmiştir. Türkiye’nin çerçevesi önemli modernizasyon çabaları göstermesine rağmen, uluslararası normlarla uyum sağlama ve yerel kırılabilirlikleri yönetme konusunda özellikle jeopolitik riskler ve artan fintech faaliyetleri bağlamında bazı zorluklar devam etmektedir.

Karşılaştırmalı inceleme, söz konusu yargı alanlarının risk yönetimi ve uyum uygulamalarından yenilikçiliğin desteklenmesi ve sınır ötesi uyumlaştırmaya kadar farklı önceliklere sahip olduğunu göstermektedir. Türkiye modernizasyon ve uyuma odaklanırken, Birleşik Krallık orantılılık ile yenilikçilik arasında denge kurmaktadır. Avrupa Birliği uyumlaştırma ve dayanıklılığı ön plana çıkarırken, Amerika Birleşik Devletleri esneklik ve sektörel denetimi desteklemektedir. Üçüncü taraf risk yönetimi, yaptırım mekanizmaları ve olay bildirim seviyeleri açısından belirgin farklılıklar bulunsa da, tüm yargı alanları siber güvenliğin hem tüketici güveni hem de finansal istikrar açısından temel bir unsur olduğu konusunda ortak görüşe sahiptir. Uluslararası iş birliği, özellikle blokzincir ve yapay zekâ gibi yeni teknolojilere yönelik küresel standartların geliştirilmesi açısından kritik öneme sahiptir. Ayrıca sınır ötesi olay müdahale mekanizmalarının koordineli şekilde oluşturulması, uluslararası tehditlere karşı küresel siber güvenlik çerçevesini güçlendirecektir.

Türkiye’nin bu karşılaştırmalı bağlamda konumlandırılması, birbirine bağlı finansal sistemlerde dayanıklılığı artırmaya yönelik stratejiler önererek küresel finansal siber güvenlik düzenlemeleri tartışmasına katkı sağlamaktadır. Türkiye’de gelecekte yapılacak düzenleyici iyileştirmeler, Birleşik Krallık’ın dayanıklılık yaklaşımı ile Avrupa Birliği’nin uyumlaştırılmış modelinden faydalanabilirken; diğer yargı alanları da özellikle elektronik bankacılık düzenlemeleri açısından Türkiye’nin proaktif yaklaşımından ders çıkarabilir.

Anahtar Kelimeler: siber güvenlik, finansal düzenleme, finansal istikrar, fintech, Türkiye

Krizler Çağında Dijital Sağlık Platformlarında Algoritmik Güvenin İnşası Kullanıcı Deneyimleri Üzerinden Veri-Temelli Bir Analiz

Öğr. Gör. Dr. Ezgi ZENGİN DEMİRBİLEK¹, Hamza DEMİRBİLEK

¹ Kırklareli Üniversitesi, Kurumsal İletişim Koordinatörlüğü, ezgizengin@klu.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-4529-0246

² Kırklareli Eğitim ve Araştırma Hastanesi, demirbilekhamza@outlook.com, ORCID ID: 0000-0002-0834-7602

Özet: Günümüz toplumları, eş zamanlı olarak sağlık krizleri, dijitalleşme süreçleri ve yönetim mekanizmalarındaki dönüşümlerle karakterize edilmektedir. Bu çok katmanlı yapı içerisinde dijital sağlık platformları, yalnızca hizmet sunumunun teknik araçları olmaktan çıkarak, kriz anlarında toplumsal dayanıklılığın ve yönetsel meşruiyetin üretildiği kritik alanlar haline gelmiştir. Özellikle pandemi sonrası dönemde sağlık hizmetlerine erişimin dijital sistemler aracılığıyla sağlanması, bu platformlara duyulan güveni yalnızca bireysel bir memnuniyet meselesi olmaktan çıkararak, kamusal bir güven ve meşruiyet sorunsalı haline getirmiştir. Buna rağmen mevcut literatür, dijital sağlık sistemlerine yönelik güveni çoğunlukla teknik performans ve sistem etkinliği üzerinden ele almakta; kullanıcı deneyimlerinin bu güvenin oluşumundaki iletişimsel ve kolektif boyutunu yeterince açıklayamamaktadır.

Bu çalışma, dijital sağlık platformlarında algoritmik güvenin nasıl inşa edildiğini ve kriz koşullarında nasıl dönüşüme uğradığını, iletişimsel meşruiyet perspektifi çerçevesinde analiz etmeyi amaçlamaktadır. Kuramsal olarak çalışma, kamusal alanın dijital ortamlarda yeniden yapılandığını ileri süren yaklaşımlardan hareketle, kullanıcı yorumlarını yalnızca bireysel geri bildirimler olarak değil, kolektif anlam üretiminin gerçekleştiği mikro kamusal alanlar olarak kavramsallaştırmaktadır. Bu bağlamda, kullanıcı deneyimlerinin belirli çerçeveler (frames) etrafında örgütlenerek algoritmik sistemlere yönelik güven ya da güvensizlik anlatılarını nasıl ürettiği incelenmektedir. Ayrıca kriz iletişimi perspektifi doğrultusunda, belirsizlik ve sistem aksaklıklarının yoğunlaştığı dönemlerde bu çerçevelerin nasıl keskinleştiği ve güven dinamiklerini nasıl etkilediği analiz edilmektedir.

Araştırma, Google Play Store üzerinde yer alan yaygın kullanılan bir dijital sağlık uygulamasına ait toplam 30.000 kullanıcı yorumunun analizine dayanmaktadır. Veri seti doğal dil işleme teknikleri ile temizlenmiş; kullanıcı deneyimlerinin altında yatan tematik yapıyı ortaya koymak amacıyla Latent Dirichlet Allocation (LDA) tabanlı konu modelleme yöntemi uygulanmıştır. Bu analiz sonucunda sistem hataları, erişim kısıtları, kullanılabilirlik, hizmet sürekliliği ve kurumsal memnuniyetsizlik gibi temel temalar belirlenmiştir. Kullanıcı yorumlarının duygusal tonunu ölçmek amacıyla duygu analizi gerçekleştirilmiş ve bu analizden elde edilen skorlar, kullanıcıların uygulamaya verdikleri 1–5 yıldız arası puanlar ile birlikte değerlendirilmiştir. Bu çerçevede bağımlı değişken olarak kullanıcı puanları alınmış; belirlenen temaların güven değerlendirmeleri üzerindeki etkisi çok değişkenli regresyon analizleri ile test edilmiştir.

Elde edilen bulgular, algoritmik güvenin yalnızca teknik performans göstergeleri üzerinden açıklanamayacağını, aksine kullanıcıların tekrar eden deneyim örüntüleri ve bu deneyimlerin belirli çerçeveler etrafında anlamlandırılması yoluyla kolektif olarak inşa edildiğini ortaya koymaktadır. Özellikle sistem hataları ve erişim kısıtlarının yoğunlaştığı durumlarda “başarısız sistem” ve “erişilemeyen hizmet” çerçevelerinin baskın hale geldiği ve bu

çerçevelerin kullanıcı güvenini hızlı biçimde aşındırdığı görülmüştür. Buna karşılık, kullanılabilirlik ve hizmet sürekliliği temalarının öne çıktığı durumlarda “işleyen sistem” çerçevesinin güçlendiği ve güvenin yeniden üretildiği tespit edilmiştir. Bu bulgular, dijital sağlık platformlarının kriz anlarında yalnızca teknik altyapılar değil, aynı zamanda iletişimsel meşruiyetin üretildiği dinamik alanlar olarak işlediğini göstermektedir.

Çalışma üç temel katkı sunmaktadır. İlk olarak, algoritmik güvenin bireysel değerlendirmelerden ziyade kolektif ve çerçevelenmiş deneyimler üzerinden üretildiğini ampirik olarak ortaya koymaktadır. İkinci olarak, dijital platformların kriz dönemlerinde alternatif kamusal alanlar olarak işlev gördüğünü ve meşruiyet üretim süreçlerine aktif olarak katıldığını ileri sürmektedir. Üçüncü olarak ise veri-temelli yönetim süreçlerinin etkinliğinin, kullanıcı deneyimlerinin sistematik analizine ve bu analizlerin politika yapım süreçlerine entegre edilmesine bağlı olduğunu göstermektedir.

Sonuç olarak bu çalışma, dijital sağlık sistemlerinin değerlendirilmesinde teknik performans göstergelerinin ötesine geçilmesi gerektiğini ve kullanıcı deneyimlerinin ürettiği iletişimsel dinamiklerin dikkate alınmasının, krizler karşısında daha dayanıklı ve güvenilir dijital yönetim modellerinin geliştirilmesi açısından kritik olduğunu savunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Algoritmik Güven, Dijital Sağlık, Kriz İletişimi, Çerçeveleme, Veri-Temelli Yönetişim, Toplumsal Dayanıklılık*

Constructing Algorithmic Trust in Digital Health Platforms in Times of Crisis: A Data-Driven Analysis from a Communicative Legitimacy Perspective

Öğr. Gör. Dr. Ezgi ZENGİN DEMİRBİLEK¹, Hamza DEMİRBİLEK²

¹ Kırklareli University, Corporate Communications Coordination Office, ezgizengin@klu.edu.tr , ORCID ID: 0000-0002-4529-0246

² Kırklareli Training and Research Hospital, demirbilekhamza@outlook.com, ORCID ID: 0000-0002-0834-7602

Abstract: Contemporary societies are increasingly shaped by the simultaneous impact of health crises, digital transformation, and the reconfiguration of governance mechanisms. Within this complex landscape, digital health platforms have evolved beyond their role as mere service delivery tools and have become critical infrastructures through which societal resilience and institutional legitimacy are negotiated, particularly during periods of crisis. In the aftermath of the COVID-19 pandemic, the reliance on digital systems for accessing healthcare services has intensified, positioning trust in these platforms as a central issue not only at the individual level but also in terms of public legitimacy. However, existing research predominantly focuses on the technical performance and efficiency of digital health systems, often overlooking the role of user experience in shaping trust as a collective and communicative phenomenon.

This study addresses this gap by examining how algorithmic trust is constructed and transformed within digital health platforms under crisis conditions. Theoretically, the study draws on the notion that digital environments function as reconfigured public spheres, where user-generated content constitutes a form of communicative interaction through which meaning, evaluation, and legitimacy are collectively produced. From this perspective, user

reviews are conceptualized not merely as individual feedback but as micro-level discursive spaces in which shared narratives of trust and distrust emerge. Building on framing theory, the study investigates how these narratives are structured around recurring interpretive frames, particularly under conditions of uncertainty and system disruption, as emphasized in crisis communication literature.

Empirically, the study is based on a dataset of 30,000 user reviews collected from the Google Play Store for a widely used digital health application. The dataset was preprocessed using natural language processing (NLP) techniques to ensure analytical consistency. To identify the underlying thematic structure of user experiences, Latent Dirichlet Allocation (LDA) topic modeling was employed. This analysis revealed several dominant themes, including system failures, access constraints, usability, service continuity and institutional dissatisfaction. In addition, sentiment analysis was conducted to capture the emotional tone of user evaluations. The resulting sentiment scores were analyzed in conjunction with user ratings (ranging from 1 to 5 stars), which were treated as the dependent variable in a series of multivariate regression models. This approach enabled the study to systematically examine the relationship between thematic patterns and user trust evaluations.

The findings demonstrate that algorithmic trust cannot be fully explained by technical performance indicators alone. Rather, trust emerges as a collectively constructed outcome shaped by recurring patterns of user experience and their interpretation within specific frames. In particular, frames associated with system failure and limited access become dominant during periods of disruption, leading to a rapid erosion of user trust. Conversely, frames emphasizing usability and service continuity contribute to the reconstruction of trust. These results suggest that digital health platforms operate not only as technical infrastructures but also as communicative arenas in which legitimacy is continuously negotiated.

The study makes three key contributions. First, it provides empirical evidence that algorithmic trust is not merely an individual perception but a socially constructed phenomenon grounded in collective user experiences. Second, it advances the understanding of digital platforms as alternative public spheres where legitimacy is produced through communicative processes. Third, it highlights the importance of integrating user-generated data into governance frameworks, demonstrating that data-driven governance is most effective when it systematically incorporates user experience into decision-making processes.

In conclusion, the study argues that evaluating digital health systems solely on the basis of technical performance is insufficient. Instead, greater attention must be paid to the communicative dynamics through which trust is constructed and contested. By doing so, policymakers and system designers can develop more resilient and trustworthy digital governance models capable of responding effectively to crisis conditions.

Keywords: *Algorithmic Trust, Digital Health, Crisis Communication, Framing, Data-Driven Governance, Societal Resilience.*

Karabağ'ın İşgalden Kurtarılması Sürecinde Azerbaycan-Türkiye Harekât İş Birliği ve Bölgesel Güvenlik Arayışı

Fatih ÖNGE¹, Doç. Dr. Rüştü Savaş Salim BİÇER²

¹İstanbul Nişantaşı Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, E-mail: fatihhonge@gmail.com ORCID: 0009-0001-5981-3896

²İstanbul Nişantaşı Üniversitesi, İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü
E-mail: savas.bicer@nisantasi.edu.tr ORCID: 0000-0001-6318-9814

Özet: Bu bildiri, Karabağ'ın işgalden kurtarılması sürecini Azerbaycan-Türkiye harekât iş birliğibve Türk Devletleri Teşkilatı çatısı altında gelişen bölgesel güvenlik arayışı bağlamında ele almaktadır. Sovyetler Birliği'nin dağılmasından sonra Güney Kafkasya'da ortaya çıkan güç boşluğu, Karabağ meselesini Azerbaycan'ın devletleşme süreci, Türkiye ile kurduğu stratejik ilişki ve Türk dünyasının güvenlik gündemi açısından merkezi bir konu haline getirmiştir. Birinci Karabağ Savaşı sonrasında oluşan toprak kaybı, zorunlu göç, diplomatik çıkmaz ve bölgesel rekabet koşulları, Azerbaycan'ın güvenlik kapasitesini yeniden inşa etme ihtiyacını belirginleştirmiştir. Türkiye'nin bu dönemde Azerbaycan'a verdiği siyasi ve diplomatik destek, ilerleyen yıllarda enerji, ulaştırma, savunma sanayii, askerî eğitim ve ortak tatbikatlar üzerinden daha kurumsal bir niteliğe kavuşmuştur. Bu çerçevede çalışma, Karabağ örneğini dar anlamda bir askerî başarı olarak değil, ikili stratejik ortaklık, bölgesel caydırıcılık, bağlantısallık ve çok taraflı güvenlik arayışlarının kesiştiği bir deneyim alanı olarak değerlendirmektedir. Bildirinin temel sorunsalı, Karabağ'ın işgalden kurtarılmasıyla ortaya çıkan askerî ve diplomatik sonucun Türk dünyasında ortak güvenlik kapasitesi bakımından nasıl anlamlandırılabilirdir.

Çalışmanın temel amacı, Azerbaycan-Türkiye harekât iş birliğinin Karabağ'ın işgalden kurtarılması sürecindeki rolünü ortaya koymak ve bu deneyimin Türk Devletleri Teşkilatı bünyesinde gelişen ortak güvenlik anlayışı açısından taşıdığı anlamı tartışmaktır. Araştırmada literatür taraması yöntemi kullanılmış; akademik çalışmalar, stratejik belgeler, tarihsel gelişmeler ve bölgesel güvenlik tartışmaları birlikte değerlendirilmiştir. Bu doğrultuda çalışma, güvenlik kavramı, askerî iş birliği, harekât iş birliği, bölgesel güvenlik, Türk Devletleri Teşkilatı'nın kurumsallaşması ve Karabağ sonrası jeopolitik dönüşüm başlıkları üzerinden yapılandırılmıştır. Analitik çerçevede realist güvenlik yaklaşımı, bölgesel güvenlik tartışmaları ve ortak kimlik temelli iş birliği perspektifi birlikte ele alınmıştır. Bu yaklaşım, Karabağ meselesinin askerî alan, diplomasi, enerji, ulaştırma, kimlik ve kurumsal iş birliği başlıklarını aynı düzlemde etkileyen çok katmanlı bir güvenlik meselesi olarak incelenmesine imkân vermektedir.

Bildirinin ulaştığı temel sonuç, İkinci Karabağ Savaşı'nın Azerbaycan-Türkiye ilişkilerinde uzun yıllar içinde biriken diplomatik, askerî, teknolojik ve stratejik kapasitenin sahaya yansıdığı bir kırılma noktası olduğudur. Azerbaycan'ın 2020'de elde ettiği başarı, ordunun modernizasyonu, hareketli birlik yapısı, insansız hava araçlarının etkin kullanımı, hedef tespit kabiliyeti, askerî eğitim, komuta-kontrol süreçleri ve Türkiye ile geliştirilen uzun dönemli savunma iş birliğiyle birlikte değerlendirilmelidir. Bu süreç, harekât iş birliğinin savaş anındaki destekle sınırlı kalmadığını; barış döneminde yürütülen eğitim, tatbikat, teknoloji aktarımı, diplomatik koordinasyon ve stratejik uyum sayesinde sonuç üreten bir güvenlik ortaklığına dönüştüğünü göstermektedir. Bu nedenle Karabağ örneği, askerî kapasite inşası ile dış politika koordinasyonu arasındaki bağın sahada somut sonuç üretebildiğini ortaya koymaktadır.

Karabağ'ın işgalden kurtarılması, Güney Kafkasya'da yeni bir güvenlik ve bağlantısallık zemini oluşturmuştur. Zengezur Koridoru, Orta Koridor, Bakü-Tiflis-Kars hattı ve enerji güzergâhları, savaş sonrası dönemin jeopolitik ve jeoekonomik boyutunu güçlendirmiştir. Bu gelişmeler Türkiye'nin Azerbaycan üzerinden Hazar havzası ve Orta Asya ile kurduğu bağlantıyı stratejik açıdan daha görünür hale getirmiştir. Türk Devletleri Teşkilatı açısından Karabağ örneği, ortak kimlik, ortak çıkar ve ortak tehdit algısının kurumsal iş birliğiyle nasıl ilişkilendirilebileceğini göstermektedir. Teşkilat henüz bağlayıcı bir kolektif savunma örgütü niteliği taşımamakla birlikte, sınır güvenliği, terörizmle mücadele, siber güvenlik, ulaştırma hatlarının korunması, savunma sanayii iş birliği ve kriz yönetimi gibi alanlarda ortak kapasite üretme potansiyeline sahiptir. Sonuç olarak Karabağ örneği, Azerbaycan'ın toprak bütünlüğünün yeniden tesisi, Türkiye-Azerbaycan stratejik ortaklığının derinleşmesi ve Türk dünyasında ortak güvenlik anlayışının kurumsallaşması bakımından güçlü bir referans alanı sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: karabağ, azerbaycan-türkiye ilişkileri, harekât iş birliği, türk devletleri teşkilatı, bölgesel güvenlik, stratejik ortaklık, güney kafkasya

Azerbaijan-Türkiye Military Operational Cooperation and the Search for Regional Security in the Process of the Liberation of Karabakh from Occupation

Fatih ÖNGE¹, Doç. Dr. Rüştü Savaş Salim BİÇER²

¹İstanbul Nişantaşı Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, E-mail: fatihhonge@gmail.com ORCID: 0009-0001-5981-3896

²İstanbul Nişantaşı Üniversitesi, İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü E-mail: savas.bicer@nisantasi.edu.tr ORCID: 0000-0001-6318-9814

Abstract: This paper examines the liberation of Karabakh from occupation within the context of Azerbaijan-Türkiye military operational cooperation and the search for regional security developing under the umbrella of the Organization of Turkic States. After the dissolution of the Soviet Union, the power vacuum that emerged in the South Caucasus turned the Karabakh issue into a central question for Azerbaijan's state-building process, its strategic relations with Türkiye, and the wider security agenda of the Turkic world. The territorial losses, forced displacement, diplomatic deadlock, and regional rivalry that followed the First Karabakh War made the reconstruction of Azerbaijan's security capacity a strategic necessity. Türkiye's political and diplomatic support for Azerbaijan in this period gradually gained a more institutional character through energy cooperation, transport projects, defense industry relations, military training, and joint exercises. In this framework, the study evaluates the Karabakh case not as a narrow military success, but as a field of experience where bilateral strategic partnership, regional deterrence, connectivity, and multilateral security efforts intersect.

The main purpose of the study is to reveal the role of Azerbaijan-Türkiye military operational cooperation in the liberation of Karabakh from occupation and to discuss the meaning of this experience for the common security understanding developing within the Organization of Turkic States. The study employs the literature review method; academic studies, strategic

documents, historical developments, and regional security debates are examined together. Accordingly, the analysis is structured around the concepts of security, military cooperation, operational cooperation, regional security, the institutionalization of the Organization of Turkic States, and the geopolitical transformation that emerged after Karabakh. The analytical framework combines the realist understanding of security, regional security debates, and a cooperation perspective shaped by common identity and shared strategic interests.

The main conclusion reached by the paper is that the Second Karabakh War represented a turning point in which the diplomatic, military, technological, and strategic capacity accumulated in Azerbaijan-Türkiye relations over many years became visible on the battlefield. Azerbaijan's success in 2020 should be evaluated together with the modernization of its army, mobile force structure, effective use of unmanned aerial vehicles, target detection capacity, military training, command-control processes, and long-term defense cooperation with Türkiye. This process shows that operational cooperation is not limited to wartime support; it can become an effective security partnership through peacetime training, joint exercises, technology transfer, diplomatic coordination, and strategic alignment.

The liberation of Karabakh from occupation created a new security and connectivity environment in the South Caucasus. The Zangezur Corridor, the Middle Corridor, the Baku-Tbilisi-Kars line, and energy routes have strengthened the geopolitical and geoeconomic dimensions of the post-war period. These developments have made Türkiye's connection with the Caspian basin and Central Asia through Azerbaijan more visible in strategic terms. For the Organization of Turkic States, the Karabakh case demonstrates how common identity, shared interests, and common threat perceptions can be linked with institutional cooperation. Although the Organization does not yet function as a binding collective defense alliance, it has the potential to generate common capacity in areas such as border security, counterterrorism, cybersecurity, protection of transport routes, defense industry cooperation, and crisis management. As a result, the Karabakh case provides a strong reference point for the restoration of Azerbaijan's territorial integrity, the deepening of the Türkiye-Azerbaijan strategic partnership, and the institutionalization of a common security understanding in the Turkic world.

Keywords: *karabakh, azerbaijan-türkiye relations, military operational cooperation, organization of turkic states, regional security, strategic partnership, south caucasus*

DİJİTAL KENTTE GÖRÜNÜRLÜK, PUANLAMA VE KENTSEL MEKÂNA ERİŞİM: BLACK MIRROR DİZİSİNİN “NOSEDİVE” BÖLÜMÜ ÜZERİNDEN BİR İNCELEME

Gamze Arslan¹

¹*Istanbul Galata Üniversitesi E-mail: gamze.arslan1@galata.edu.tr, ORCID:0009-0007-9426-6991*

Özet: Teknolojinin gelişmesi ve dijitalleşmenin hız kazanması ile çağdaş kentlerde köklü değişimler meydana gelmektedir. Günümüz çağdaş kentlerinde etkileri henüz küçük ölçekte görülmeye başlansa da bu etkinin giderek artacağı kentsel dokuyu derinden sarsacağı tahmin edilmektedir. Bu köklü dönüşümün en çarpıcı şekilde tasvir edildiği medya yapımlarından biri olan Black Mirror dizisinin Nosedive (Dibe Vuruş) bölümü, bu çalışmanın temel inceleme nesnesini oluşturmaktadır. Çalışmanın temel amacı, dijitalleşmenin çağdaş kentlerde kentsel yaşam ve mekânsal erişim üzerindeki dönüştürücü etkilerini analiz etmektir. Bu doğrultuda, nitel araştırma yöntemlerinden olan görsel ve anlatı analizi yaklaşımları benimsenerek; bölümdeki sahneler kentsel mekânlara erişim, sosyal puanlama ve görünürlük uygulamaları bağlamında çözümlenmiş ve güncel dijital platform yöntemleriyle karşılaştırmalı ve yorumlayıcı bir analizle incelenmiştir.

Black Mirror dizisinin bu bölümünde kentler, geleneksel fiziksel birer yerleşim alanı olmanın ötesine geçerek dijital veriler, puanlama sistemleri ve algoritmik değerlendirmeler aracılığıyla yeniden yapılandırılan hareketli ve sürekli değişen birer erişim ağlarına dönüşmektedir. Bu dönüşüm süreci, bireylerin kimliklerini, toplumsal ilişkilerini ve en önemlisi kentsel mekâna erişim olanaklarını köklü biçimde yeniden yapılandırmaktadır. Dijitalleşme; konut, ulaşım ve kamusal alan kullanımı gibi temel kentsel hizmetleri “dijital itibar” üzerinden belirleyerek, kentsel mekânı herkes için eşit erişime açık bir alan olmaktan çıkarmakta ve algoritmik filtrelerle sınırlandırılmış seçici bir yapıya büründürmektedir.

Çalışmanın bulguları, Nosedive bölümündeki puanlama sisteminin günümüz çağdaş kentlerini küçük ölçekte etkilediğini ve bireyleri kent yaşamında yönlendirdiğini göstermektedir. Çin Sosyal Kredi Sistemi'nin yanı sıra Uber, Airbnb, Google Maps, Instagram gibi dijital platformlar bu duruma örnek oluşturmaktadır. Nosedive bölümünde kurgulanan toplum; bireylerin her sosyal etkileşimde birbirlerini puanladığı bir sistemden oluşmaktadır. Bu puanlama sistemi kentsel yaşama ve fiziksel mekâna erişimi doğrudan belirlemektedir. Günümüz dijital sistemlerinden olan Çin Sosyal Kredi Sistemi mekânsal erişimde ve kentsel olanaklara ulaşmakta buna bu duruma bir örnek oluşturmaktadır. Dijital platformlardan olan Uber ve Airbnb gibi platformlar ise kentsel ulaşım ve konaklama mekânlarına erişimin dijital puanlama mekanizmalarıyla nasıl koşullandırıldığının gündelik örnekleridir. Yine sosyal medya platformu olan Google Maps, yıldız puanları ve kullanıcı yorumları aracılığıyla kentin fiziksel yapısını dijital bir hiyerarşiye tabi tutmaktadır. Bu dijital platform bireylerin kent hareketinin yönlendirmekte oldukça etkilidir. Fakat platformun yorumlarının her zaman doğru

bir yönlendirici olmadığı Tripadvisor'da yaşanan olmayan bir restoranın yüksek puanlar aldığı ve popüler olduğu örneğinden görülmektedir. Sosyal medya platformlarından bir diğeri olan Instagram ise; kamusal mekânı fiziksel bir deneyim alanı olmaktan çıkarıp "paylaşılabilir" ve "estetik" bir dijital vitrine dönüştürmektedir.

Tüm bu örnekler ışığında ulaşılan sonuç; kent yaşamında kamusal mekânlara erişimin artık o mekânın dijital platformlardaki estetik temsili ve bireyin o temsil içindeki hareketi ile doğrudan ilişkilendirildiğidir. Bu da mekânsal deneyimin niteliksel bir özgürlük olmaktan çıkıp, puan temelli bir ödül sistemine ve temsile dönüştüğünü göstermektedir. Dijitalleşme ve sosyal puanlama sistemleri, kentsel mekânı herkes için eşit erişime açık bir alan olmaktan çıkararak algoritmik filtrelerle sınırlandırılmış seçici bir yapıya büründürmektedir. Netice itibarıyla mekânsal deneyim, niteliksel bir özgürlük olmaktan çıkıp puan temelli bir ödül sistemine ve temsile dönüşmektedir. Black Mirror dizisinin "Nosedive" bölümünde kurgulanan ve günümüzde Çin Sosyal Kredi Sistemi, Uber ve Airbnb gibi uygulamalarla somutlaşan bu yeni düzende; konut, ulaşım ve kamusal alan gibi en temel kentsel hizmetlere erişim artık dijital itibar üzerinden belirlenmektedir. Google Maps kentin fiziksel yapısını dijital bir hiyerarşiye tabi tutarak bireylerin hareketlerini yönlendirirken, Instagram gibi platformlar kamusal mekânı fiziksel bir deneyim alanı olmaktan çıkarıp "paylaşılabilir" ve "estetik" bir dijital vitrine dönüştürmektedir. Bu çalışma, mekânsal deneyimin dijital itibar üzerinden nasıl yeniden yapılandırıldığını analiz ederek dijitalleşen kent tartışmalarına disiplinler arası bir derinlik katmayı ve literatüre özgün bir bakış açısı kazandırmayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: *black mirror, nosedive, dijitalleşme, çağdaş kent, kamusal alan, mekânsal erişim.*

VISIBILITY, SCORING, AND ACCESS TO URBAN SPACE IN THE DIGITAL CITY: AN ANALYSIS THROUGH THE 'NOSEDIVE' EPISODE OF THE BLACK MIRROR SERIES

Gamze Arslan¹

¹Istanbul Galata University, E-mail: gamze.arslan1@galata.edu.tr, ORCID: 0009-0007-9426-6991

Abstract: With the advancement of technology and the acceleration of digitalization, profound changes are occurring in contemporary cities. Although the effects in today's. In this episode of the Black Mirror series, cities transform from being traditional physical settlements into mobile and constantly changing access networks that are restructured through digital data, scoring systems, and algorithmic evaluations. This transformation process fundamentally reconstructs individuals' identities, social relationships, and, most importantly, their access opportunities to urban space. Digitalization determines basic urban services, such as housing, transportation, and the use of public spaces, based on 'digital reputation,' turning urban space from an area equally accessible to everyone into a selective structure limited by algorithmic filters.

The findings of the study show that the rating system in the Nosedive episode affects contemporary cities on a small scale and guides individuals in urban life. Digital platforms such as the Chinese Social Credit System, Uber, Airbnb, Google Maps, and Instagram serve as examples of this situation. The society portrayed in the Nosedive episode consists of a system in which individuals rate each other in every social interaction. This rating system directly determines access to urban life and physical space. The Chinese Social Credit System, which is one of today's digital systems, provides an example of this situation in terms of spatial access and reaching urban opportunities. Platforms such as Uber and Airbnb, which are digital platforms, are everyday examples of how access to urban transportation and accommodation spaces is conditioned through digital rating mechanisms. Similarly, the social media platform Google Maps subjects the city's physical structure to a digital hierarchy through star ratings and user reviews. This digital platform is quite effective in guiding individuals' movement within the city. However, it is seen from the example in Tripadvisor, where a non-existent restaurant received high ratings and became popular, that the platform's reviews are not always a reliable guide. Another social media platform, Instagram, turns public space from a physical experience area into a "shareable" and "aesthetic" digital showcase.

The conclusion reached in light of all these examples is that access to public spaces in urban life is now directly related to the aesthetic representation of that space on digital platforms and the individual's movement within that representation. This shows that spatial experience ceases to be a qualitative freedom and transforms into a points-based reward system and representation. Digitalization and social rating systems turn urban space from an area open to equal access for everyone into a selective structure limited by algorithmic filters. As a result, spatial experience ceases to be a qualitative freedom and transforms into a points-based reward system and representation. In this new order, depicted in the 'Nosedive' episode of the Black Mirror series and materialized today through applications like the Chinese Social Credit System, Uber, and Airbnb, access to the most basic urban services such as housing, transportation, and public space is now determined through digital reputation. While Google Maps directs individuals' movements by subjecting the physical structure of the city to a digital hierarchy, platforms like Instagram transform public space from a physical experience area into a "shareable" and "aesthetic" digital showcase. This study aims to add an interdisciplinary depth to discussions on the digitalizing city by analyzing how spatial experience is restructured through digital reputation and to provide a unique perspective to the literature.

Keywords: *black mirror, nosedive, digitalization, contemporary city, public space, spatial access.*

Teknoloji Destekli Çevre Eğitiminin Ortaokul Öğrencilerinin Çevre Okuryazarlığına Etkisi

Gözde Gümüş¹, Doç. Dr. Emine Gülhan Bakırdere²

¹Yıldız Teknik Üniversitesi, E-mail: gumusgozdee@gmail.com ORCID: 0000-0002-3089-4223

²Yıldız Teknik Üniversitesi, E-mail: bgulhan@yildiz.edu.tr ORCID: 0000-0003-1005-6238

Günümüzde çevre sorunlarının küresel ölçekte artış göstermesi, bireylerin çevreye yönelik bilgi, tutum ve davranışlarının geliştirilmesinin önemli hale geldiğini göstermektedir. Özellikle küçük yaşlarda kazanılan çevre bilinci, sürdürülebilir bir gelecek açısından önemli bir role sahiptir. Bu doğrultuda çevre eğitimi, sadece teorik bilgi aktarımını değil; öğrencilerin çevresel sorunlara karşı farkındalık geliştirmesini, çözüm odaklı düşüncelerini ve günlük hayatlarında çevre dostu davranışlar sergilemelerinin amaçlandığı bir eğitim olmalıdır. Teknolojinin eğitim ortamlarında yaygın olarak kullanılmasıyla birlikte çevre eğitiminde dijital araçlar, etkileşimli uygulamalar ve öğrenciler için teknoloji destekli öğretim süreçleri önem kazanmıştır. Öğrencilerin aktif katılımını destekleyen teknoloji destekli öğretim uygulamalarının çevre okuryazarlığı üzerindeki etkisinin incelenmesi, alan yazın açısından gerekli görülen konular arasında yer almaktadır. Bu araştırmanın amacı, teknoloji destekli çevre eğitimi uygulamalarının ortaokul 7.sınıf öğrencilerinin çevre okuryazarlığı düzeyleri üzerindeki etkisini incelemektir. Araştırmada ayrıca uygulamaya katılan öğrencilerin teknoloji destekli çevre eğitimi uygulamalarına ilişkin görüşlerinin belirlenmesi ve uygulama sürecinin öğrencilerin öğrenme deneyimlerine nasıl yansıdığının ortaya konulması da amaçlanmıştır. Bu yönüyle çalışma, çevre eğitimi ile eğitim teknolojilerinin bütünleştirilmesine yönelik uygulamalara katkı sağlamayı hedeflemiştir. Araştırma İstanbul ilinde yer alan Milli Eğitim Bakanlığına bağlı bir devlet okulunda yürütülmüştür. 7.sınıflarda olan iki farklı şubedeki öğrencilerden deney ve kontrol grupları oluşturulmuştur. Deney grubu 33 öğrenciden oluşurken kontrol grubu ise 35 öğrenciden oluşmaktadır. Deney grubunda teknoloji destekli yöntemler ile çevre eğitimi dersi işlenirken kontrol grubunda ise geleneksel öğretim yöntemlerinden düz anlatım tekniğiyle ders işlenmiştir. Ders işleme süreci 9 hafta boyunca devam etmiş, her hafta hazırlanan ders işleme planı belirli kazanımlara dayandırılarak belirli çevre konuları ele alınmıştır. Bu uygulama sürecinde belirlenen kazanımlar, Milli Eğitim Bakanlığı Çevre Eğitimi ve İklim Değişikliği Dersi Öğretim Programı ile uyumlu olacak şekilde düzenlenmiştir. Böylece hem öğretim programına bağlı kalınmış hem de teknoloji destekli çevre eğitimi uygulamalarının çevre okuryazarlık düzeyleri üzerindeki etkisi planlı şekilde incelenmiştir. Araştırmadan derinlemesine bulgu elde etmek amacıyla nicel ve nitel verilerin birlikte toplanıp analiz edilmesini sağlayan karma araştırma yöntemi benimsenmiştir. Karma araştırma yöntemlerinden ise açıklayıcı sıralı desen kullanılmıştır. İlk aşamada nicel veriler toplanmış ardından nicel verilerden elde edilen bulguları pekiştirmek amacıyla da nitel veriler toplanıp analiz edilmiştir. Araştırmanın nicel verileri Balkan – Kıyıcı ve arkadaşları (2014) tarafından hazırlanmış olan “İlköğretim II. Kademe Öğrencileri İçin Çevre Okuryazarlığı Ölçeği” ile

toplanmıştır. 5’li likert tipinde olan bu ölçek 20 maddeden oluşarak öğrencilerin tutum ve davranışlarının değerlendirilmesini amaçlamaktadır. Ölçek, araştırma sürecinin başında ön test ve uygulama sürecinin sonunda son test şeklinde hem deney hem de kontrol grubuna uygulanmıştır. Elde edilen veriler SPSS programı kullanılarak analiz edilmiştir. Verilerin analizinde farklı analiz yöntemlerinden yararlanılmıştır. Araştırmanın nitel verileri ise öğrenci görüşlerini toplamak amacıyla açık uçlu sorulardan oluşmuş anket formudur. Bu form oluşturulduktan sonra uzman görüşünden yararlanarak sorularda öğrencilerin gelişim düzeylerine göre değişimler gerçekleştirilmiştir. Bu açık uçlu anket formu ölçekle beraber hem ön test hem de son test şeklinde uygulanmış olup, öğrencilerin sürece dair olan duygu, deneyim ve fikirlerinin toplanması amaçlanmıştır. Elde edilen nitel veriler ise içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiş ve tema – kod ilişkileri oluşturularak yorumlanmıştır. Araştırma sonucunda teknoloji destekli çevre eğitimi uygulamalarının öğrencilerin çevre okuryazarlığı üzerinde olumlu etkiler oluşturduğu belirlenmiştir. Deney grubundaki öğrencilerin son test ve ön test puanları arasında anlamlı fark olduğu ortaya çıkmıştır. Kontrol grubunda ise artış gözlenmekle birlikte bu artış deney grubunda olan artıştan daha düşük seviyede olduğu tespit edilmiştir. Nitel verilerden elde edilen bulgular doğrultusunda da öğrenciler; teknoloji destekli uygulamalar sayesinde çevre konularını daha kolay anladıklarını, öğrenme sürecinde aktif katılım sağladıklarını, öğrendikleri bilgileri günlük yaşama daha kolay entegre edebildiklerini belirtmişlerdir. Elde edilen sonuçlardan hareketle, teknoloji destekli uygulamaların çevre okuryazarlığının geliştirilmesinde etkili bir yöntem olduğu söylenebilir. Çevre eğitimi süreçlerinde öğrencilerin aktif katılımını sağlayan dijital araçlara ve teknoloji tabanlı uygulamalara daha fazla yer verilmesi öğrencilerin hem bilgi hem de tutum ve davranış olarak daha kalıcı öğrenme yapmalarına yardımcı olmaktadır.

***Anahtar Kelimeler:** teknoloji destekli öğretim, çevre eğitimi, çevre okuryazarlığı, çevre farkındalığı*

The Impact Of Technology – Enhanced Environmental Education On The Environmental Literacy Of Middle School Students

Gözde Gümüş¹, Doç. Dr. Emine Gülhan Bakırdere²

¹Yıldız Teknik Üniversitesi, E-mail: gumusgozdee@gmail.com , ORCID: 0000-0002-3089-4223

²Yıldız Teknik Üniversitesi, E-mail: bgulhan@yildiz.edu.tr, ORCID:0000-0003-1005-6238

Environmental problems have increasingly become a global concern, highlighting the importance of improving individuals’ environmental knowledge, attitudes, and behaviors. Environmental awareness gained at an early age plays a critical role in ensuring a sustainable future. In this regard, environmental education should not only focus on theoretical knowledge but also aim to help students develop awareness of environmental issues, think in a solution-oriented manner, and exhibit environmentally friendly behaviors in their daily lives. With the widespread integration of technology into educational environments, digital tools, interactive

applications, and technology-supported instructional processes have gained importance in environmental education. Examining the effects of technology-supported instructional practices that encourage active student participation on environmental literacy has become one of the significant issues emphasized in the literature. The aim of this study is to examine the effects of technology-supported environmental education practices on the environmental literacy levels of seventh-grade middle school students. In addition, the study aims to determine students' views regarding technology-supported environmental education practices and to reveal how the implementation process reflects on students' learning experiences. In this respect, the study seeks to contribute to the integration of environmental education and educational technologies. The research was conducted in a public school affiliated with the Ministry of National Education in Istanbul, Türkiye. Experimental and control groups were formed from two different seventh-grade classes. The experimental group consisted of 33 students, while the control group consisted of 35 students. In the experimental group, environmental education lessons were conducted using technology-supported instructional methods, whereas in the control group, lessons were taught through traditional teaching methods using direct instruction techniques. The instructional process continued for nine weeks, and weekly lesson plans were prepared based on specific learning outcomes and environmental topics. During the implementation process, the targeted learning outcomes were designed in accordance with the Ministry of National Education Environmental Education and Climate Change Curriculum. Thus, both adherence to the curriculum and the effects of technology-supported environmental education practices on environmental literacy levels were systematically examined. In order to obtain in-depth findings, a mixed-methods research approach, which allows the collection and analysis of both quantitative and qualitative data, was adopted. Among mixed-methods designs, the explanatory sequential design was employed. In the first stage, quantitative data were collected, and subsequently, qualitative data were gathered and analyzed to support and deepen the quantitative findings. The quantitative data of the study were collected using the "Environmental Literacy Scale for Secondary School Students" developed by Balkan-Kıyıcı et al. (2014). This five-point Likert-type scale consists of 20 items and aims to evaluate students' environmental attitudes and behaviors. The scale was administered to both the experimental and control groups as a pre-test at the beginning of the research process and as a post-test at the end of the implementation process. The obtained data were analyzed using the SPSS software package, and various statistical analysis methods were employed. The qualitative data of the study were collected through an open-ended questionnaire designed to obtain students' opinions. After the questionnaire was prepared, expert opinions were consulted, and revisions were made according to students' developmental levels. This open-ended questionnaire was administered together with the scale in both the pre-test and post-test stages in order to gather students' feelings, experiences, and opinions regarding the process. The qualitative data obtained were analyzed through content analysis, and interpretations were made based on theme-code relationships. The results of the study revealed that technology-supported environmental education practices had positive effects on students' environmental literacy levels. A significant difference was found between the pre-test and post-test scores of the experimental group. Although an increase was also observed in the control group, this increase was lower than that of the experimental group. According to the qualitative findings, students

stated that technology-supported applications enabled them to understand environmental topics more easily, participate actively in the learning process, and integrate what they learned into their daily lives more effectively. Based on the findings obtained from the study, it can be concluded that technology-supported practices are an effective method for improving environmental literacy. Including more digital tools and technology-based applications that encourage active student participation in environmental education processes may help students achieve more permanent learning in terms of knowledge, attitudes, and behaviors.

Keywords: *technology – enhanced learning, environmental education, environmental literacy, environmental awareness.*

¹ Öğrenci, Fen Bilimleri Öğretmenliği, Yıldız Teknik Üniversitesi, e-posta: gumusgozdee@gmail.com

² Doç. Dr., Fen Bilimleri Öğretmenliği, Yıldız Teknik Üniversitesi, e-posta: bgulhan@yildiz.edu.tr

Dilaver Cebeci'nin Çocuk ve Resim Şiirini Dilbilimsel Şiir Eleştirisi Yöntemi ile Yeniden Anlamlandırma Denemesi

Dr. Öğr. Üyesi Gülşah Durmuş¹

¹Sinop Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı, Yeni Türk Edebiyatı,
E-mail: gdurmus@sinop.edu.tr , ORCID:0000-0001-7469-3864

Özet: Bu çalışmanın amacı, Dilaver Cebeci'nin Çocuk ve Resim başlıklı şiirini metin merkezli bir yakın okuma yoluyla Dilbilimsel Şiir Eleştirisi Yöntemine göre çözümlemektir. Öncelikle şiirin şekil özellikleri, tekrar edilen mısraları, mısraların hece sayıları, mısra sonunda yer alan sözcüklerin kaftiye ve redif açısından çözümlenmesi ve bunların gramer kategorilerine dağılımı tespit edilmiştir. Ardından şiirin anlam evrenini oluşturan söz varlığı unsurlarının tematik çözümlemesi yapılmış ve bu unsurların genel olarak renkler, çocuğun nitelikleri, resim, doğa, bitkiler ve hayvanlar, sayılar ve vurgulanmak istenen değerler etrafında yoğunlaştığı görülmüştür. Sonrasında şiirde yer alan yüklemelerin zaman ve şahıs açısından nasıl çekimlendiği sorgulanmış şiirde fiil çekiminde ağırlıklı olarak kullanılan zamanın şimdiki zaman olduğu görülmüştür. Şiirin tamamında şimdiki zamanla çekimlenmiş fiil sayısı, diğer iki fiil kipiyle (öğrenilen geçmiş zaman, emir kipi) çekimlenmiş fiillerin beş katıdır. Bu durum da şiirde bir durağanlıktan ziyade bir canlılığın bir hareketliliğin ağır bastığını gözler önüne sermektedir. Bu temel verilere ulaşıldıktan sonra şiirin her bir bölümünün anahtar sözcüklere ve sözcük gruplarına göre ayrıntılı çözümlemesi yapılmıştır. Şiirin birinci bölümünde resim yapmakta olan bir çocuk vardır. Bu çocuk, ebemkuşağını önüne sermiştir. Burada “ebemkuşağı”ndan şairin kastettiği şey, yan yana durunca bir gökkuşağını andıran boya kalemleri olabilir. Resim yapan çocuğun önüne serdiği ebemkuşağı, olsa olsa boya kalemleridir. Aynı şekilde bu çocuk, başını “asil bir beyazlığa” eğmiştir. Resim yapan çocuğun başını eğebileceği asil beyazlık da ya beyaz bir resim defteri sayfası ya da bir resim kartonu olmalıdır. Çocuğun kalemlerinin yeşil, mavi ve sarı olduğu belirtildikten sonra kullanılan üç nokta işareti, başka renklerde de kalemleri olduğunu vurgulamaktadır. İlk bölümün beşinci mısrasında çocuğun yapmaya başladığı resim “bir masal beldesi”ne benzetilmiştir ve çocuk kâkülünü bu masal beldesinin üstüne düşürerek resim yapmaya dalmıştır. Şiirin son mısrasında çocuğun incecik parmaklarıyla gerçekleştirdiği resim yapma eylemi, “huzura şekil verme” eylemiyle eş tutulmuştur; böylelikle şiirin önemle vurguladığı ve şairin özlemine çektiği için çocuğa kendisinin resmini yaptırdığı ilk değerle karşılaşılır: huzur. Şiirin ikinci bölümünde ilk bölümle aynı ya da farklı bir çocuk, yine resim yapıyor. Resim yapabilmek için kağıda ya da kartona öylesine eğilmiş ki kirpikleri çizdiği mor dağlara geçiyor ve o dağlarda gezinen hayvanlara belki ceylanlara benzetiliyor. Çizilen resimde gülüp durması ve alevden saçları ile kişileştirilen bir güneş bulunuyor. Gökyüzü için “barışın gökçek maviliği” ifadesi kullanılmış. Burada gökyüzünü çağrıştıran yapı, “gökçek” kelimesinin içerisinde yer alan “gök” yapısı ve “gökçek” sıfatının nitelediği “mavi” rengi. Bu mısrada özlemi çekilen ikinci değer vurgulanıyor: barış. “Barışın gökçek maviliği” diye imlenen gökyüzünden “özgürlüğün simgesi” olan kuşlar geçiyor. Özlemi çekilen “barış”a bir de “özgürlük” değeri ekleniyor. Çocuğun küçücük yüreğinde yer alan sevgisi tohumlara benzetilerek bu tohumlar toprağa serpiliyor ve serpilir serpilmez de yamaçlarda saflığın, tertemizliğin, çıkarsızlığın rengi olan beyaz

renkte papatyalar açiveriyor. İkinci bölümün son mısralarında özlemi çekilen değer, toprağa ekilen tohum gibi bire birden çok veren sevgi. Hemen bu tohumlardan beyaz papatyalar açivermesi de bu sevginin temizliğini, çıkarsızlığını, saflığını ve daha da önemlisi gücünü gösteriyor. Üçüncü bölümde, ilk iki bölümde anlatılanlardan biri ile ya da her ikisiyle aynı ya da tamamen farklı bir çocuk, yine resim yapıyor. İkinci mısradan çocuğun resmini çizdiği sonsuzluktan gelip yine sonsuzluğa akan dere, üçüncü mısradan özlenen değer olan “dirliğin” de sonsuz olması arzusunu vurgulamaktadır. Bu başı sonu sonsuz derenin kenarında yetişen çimenler; “dirliğe”, dolayısıyla da “birliğe” boy atmaktadır. Beraberliği, iyi geçinmeyi; yani “dirliği” simgeleyen –tek başına değil- iki ağaç, baş başa vererek gökleri seyrediyor. Bu bölümün son iki mısrasında çocuğun yanağından dökülen pembeler sevinç ve mutluluk gözyaşları olabilir; nitekim bu pembeler; cömert bir yağmur gibi çiçekleri sulamaktadır, onlara can suyu vermektedir. Şiirde şairin özlemini çektiği durumlardan biri de çocuğun çizdiği çiçeklere can suyu niyetiyle dökülen bu bir çocuğa ait pembe mutluluk gözyaşlarının çiçekleri sulayarak onlara can vermesidir. Bu bölümde “Cömert bir yağmur” ifadesi ile şeklen vurgulanan bir başka değer de cömertliktir. Şiirin son bölümünde şair, resim yapan bu çocuğa “ah çocuk canım çocuk” diye samimi ve sıcak bir şekilde seslenmekte ve ondan sonraki mısralarda bu çocuktan beklentilerini sıralayarak ona “beklentilerini gerçekleştireceğini umduğu özel bir rol” yüklemektedir. Bu beklentiler, şairin gelecek için taşıdığı umutlar, yarınlarda görmek istediği dünyaya ait “duygular ve hayaller” ve bunlara duyulan “özlem”dir. Şair tarafından çocuktan beklenen, “şu” işaret sıfatıyla değersizliği vurgulanan dünyanın “kirli libasından” soyulmasıdır. Bunu gerçekleştirecek kişinin şair tarafından bu çocuk olarak belirlenmesini haklı gösterecek, şiirin son mısralarında belirtilen önemli gerekçeler de mevcuttur. Çünkü bu çocuğun “düşleri nakışlı”dır yani hayalleri arasında güzellikler mevcuttur, çirkinlikler yoktur ve yine bu çocuğun “elleri” bu işi başaracak derecede “hünerli”dir. Şair, bu çocuğun bu işi becereceğinden öylesine emindir ki şiirin son mısrasında [mutlaka çizeceğinden ve geleceğe dair hayallerimi gerçekleştireceğinden, özlemlerimi dindireceğinden emin olduğum o resmin] “bir yerine” [ne olur!] “beni de koy...” diyerek şiirini bitirir.

Anahtar Kelimeler: Dilaver Cebeci, Çocuk ve Resim Şiiri, Dilbilimsel Şiir Eleştirisi Yöntemi, Metin Merkezli Yakın Okuma.

Reinterpretation of Dilaver Cebeci’s Poem “Çocuk ve Resim / The Child and The Picture” Within The Context of Linguistic Poetry Criticism Method

Assistant Professor Gülşah Durmuş¹

¹ Sinop University, Turkish Language and Literature, Modern Turkish Literature,

E-mail: gdurmus@sinop.edu.tr , ORCID: 0000-0001-7469-3864

Abstract: The aim of this study is to analyze Dilaver Cebeci's poem titled "Çocuk ve Resim/ The Child and The Picture" according to the Linguistic Poetry Criticism Method through a text-centered close reading. First, the formal characteristics of the poem, repeated verses, syllable counts of the verses, analysis of words at the end of verses in terms of rhyme and refrain, and their distribution across grammatical categories were determined. Subsequently, a thematic analysis of the vocabulary elements constituting the semantic

universe of the poem was conducted, and it was observed that these elements generally concentrated around colors, characteristics of the child, painting, nature, plants and animals, numbers, and values intended to be emphasized. Then, how the predicates in the poem were conjugated in terms of tense and person was examined, and it was found that the predominantly used tense in verb conjugation in the poem was the present tense. Throughout the entire poem, the number of verbs conjugated in the present tense is five times that of verbs conjugated in the other two verb forms (reported past tense, imperative form). This situation reveals that rather than stasis, a vitality and dynamism predominates in the poem. After obtaining this fundamental data, a detailed analysis of each section of the poem was conducted according to keywords and word groups. In the first section of the poem, there is a child engaged in painting. This child has spread out a rainbow before them. Here, what the poet means by "rainbow" could be colored pencils that, when placed side by side, resemble a rainbow. The rainbow that the painting child has spread out before them is most likely referring to colored pencils. Similarly, this child has bowed their head to "a noble whiteness". The noble whiteness to which the painting child could bow their head must be either a white sketchbook page or an art board. After it is stated that the child's pencils are green, blue, and yellow, the ellipsis used emphasizes that there are pencils of other colors as well. In the fifth line of the first section, the painting the child has begun to make is compared to "a fairy tale realm", and the child has immersed themselves in painting by letting their bangs fall over this fairy tale realm. In the final verse of the poem, the act of painting performed by the child with their delicate fingers is equated with the act of "giving shape to serenity / tranquility"; thus, the first value emphasized in the poem -a value the poet longs for and symbolically has the child depict- is serenity. In the second section of the poem, the same child as in the first section, or a different one, is again painting. They have leaned over the paper or board so intently to be able to paint that their eyelashes touch the purple mountains they have drawn and are perhaps compared to the animals, possibly gazelles, wandering in those mountains. In the drawn picture, there is a sun that keeps smiling and is personified with flaming hair. For the sky, the expression "the azure blueness of peace" is used. Here, the structure evoking the sky is the "gök" (sky) structure contained within the word "gökçek" and the color "blue" qualified by the adjective "gökçek". In this verse, the second value yearned for is emphasized: peace. Birds, "the symbol of freedom", pass through the sky signified as "the celestial blue of peace". To the longed-for "peace", "freedom" is also added. The child's love, residing in their tiny heart, is likened to seeds; these seeds are scattered into the soil, and as soon as they are scattered, white daisies bloom on the slopes, daisies in white, the color of purity, cleanliness, and selflessness. In the final verses of the second section, the longed- for value is love, which, like seeds sown in the soil, multiplies manifold. The immediate blooming of white daisies from these seeds also demonstrates the purity, selflessness, innocence, and, more importantly, the power of this love. In the third section, a child -either the same as one or both from the first two sections, or entirely different- is again painting. In the second verse, the stream that the child draws, coming from infinity and flowing toward infinity, also emphasizes in the third verse the desire for the longed-for value of "harmony" to be eternal. The grass growing on the banks of this endless stream flourishes toward "harmony" and thus toward "unity". Two trees -not alone, but together- gaze at the skies with their heads together, symbolizing togetherness, good relations, that is, "harmony". In the last two verses of this section, the pink tears falling from the child's cheek may be tears of joy and happiness; indeed, these pink tears water the flowers like generous rain, nourishing / revitalizing them. One of the situations the poet longs for in the poem is that these pink tears of happiness, belonging to a child and shed

with the intention of giving life water to the flowers the child has drawn, actually give life to them by watering them. Another value formally emphasized through the expression "generous rain" is generosity. In the final section of the poem, the poet addresses this child who is painting in a sincere and warm manner, saying "ah child, my dear child", and in the subsequent verses, by listing his expectations from this child, he assigns the child "a special role through which the poet hopes his expectations will be fulfilled". These expectations are the hopes the poet holds for the future, the "feelings and dreams" of the world he wishes to see in tomorrow, and the "longing" felt for them. What the poet expects from the child is to strip this world -whose worthlessness is emphasized by the demonstrative adjective "this"- of its "stained/ soiled garment". There are also important justifications stated in the final verses of the poem that validate the poet's designation of this child as the person who will accomplish this. Because this child's "dreams are embroidered", meaning there is beauty among their aspirations, no ugliness, and furthermore, this child's "hands" are "skillful" enough to accomplish this task. The poet is so certain that this child will succeed in this task that in the final verse of the poem, he concludes by saying "please include me somewhere in that picture as well" "in [that picture which I am certain you will draw and which will realize my hopes for the future and satisfy my longings]".

Keywords: Dilaver Cebeci, Çocuk ve Resim/ The Child and The Picture Poem, Linguistic Poetry Criticism Method, Text-Centered Close Reading.

Konut Satışında Arap Müşterilerinin Konut Tercihine Etki Eden Faktörler: Yalova Örneği

Yüksek Lisans Öğrencisi Hibe Elhamed

Yalova Üniversitesi, E-mail: hibeelhamed1996@gmail.com, ORCID: 0009-0009-0464-996X

Özet: 2011 yılından itibaren Orta Doğu coğrafyasında yaşanan siyasi, sosyal ve ekonomik dönüşümler ile bölgesel istikrarsızlıklar sonucunda Türkiye'ye yönelik Arap uyruklu bireylerin sayısında ve yatırım alanında kayda değer bir artış yaşanmıştır. Türkiye; jeopolitik konumu, güvenlik, istikrar, yatırım potansiyeli, eğitim ve turizm gibi multidisipliner nedenlerle birçok Arap vatandaşı için birincil tercih edilen bir ülke hâline gelmiştir. Bu stratejik yönelim, Türk gayrimenkul sektörüne doğrudan yansımış ve özellikle Arap alıcıların konut edinimine yönelik taleplerinde geometrik bir artış meydana gelmiştir. Arap yatırımcılar ve alıcılar, konut satın alımını sadece temel bir barınma ihtiyacı olarak değil; ikamet, uzun vadeli yatırım ya da Türk vatandaşlığı ve oturma izni elde etme stratejisi amacıyla değerlendirmeye başlamışlardır.

Bu bağlamda Yalova, son yıllarda Arap yatırımcıların ve alıcıların odak noktası haline gelen şehirlerden biri olarak öne çıkmıştır. İstanbul'a olan lojistik konumu, sakin yaşam tarzı, ılıman iklimi, sağlık turizmi ve termal kaynaklarıyla tanınması gibi coğrafi, turistik ve ekonomik özellikleri, şehrin rekabetçi cazibesini artırmıştır. Bunun yanı sıra, 2012 yılı sonrasında yabancıların Türkiye'de taşınmaz edinimine ilişkin yapılan yasal düzenlemeler, özellikle kamuoyunda "Mütekabiliyet Yasası" olarak bilinen karşılıklılık ilkesinin kaldırılması, Türkiye genelinde ve özel olarak Yalova'da Arapların gayrimenkul piyasasına olan ilgisini ivmelendirmiştir. Zamanla Yalova, özellikle Arap ve Körfez ülkeleri vatandaşları açısından yabancılara konut satışlarının yoğunlaştığı şehirlerden biri hâline gelmiştir.

Bu çalışma, Yalova'da Arap alıcıların gayrimenkul satın alma kararlarını şekillendiren temel determinanları analiz etmeyi, konut ve yatırım tercihlerini anlamlandırmayı, ayrıca satın almak istedikleri konutların fiziksel ve mimari parametrelerini belirlemeyi amaçlamaktadır. Bunun yanında ekonomik, sosyal ve hukuki faktörlerin satın alma kararları üzerindeki etki

düzeyleri incelenmiş; yabancı talebinin yerel konut piyasası ile şehrin sosyal ve ekonomik yapısı üzerindeki projeksiyonları değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında ayrıca Arap müşterilere sunulan hizmet kalitesinin geliştirilmesine ve gayrimenkul yatırımlarının makro ölçekte daha etkin yönlendirilmesine katkı sağlayabilecek sektörel öneriler sunulmuştur.

Araştırmada daha kapsamlı ve güvenilir sonuçlara ulaşabilmek amacıyla nicel ve nitel yöntemlerin entegre edildiği karma bir metodoloji tasarımı benimsenmiştir. Nitel araştırma kapsamında Yalova'da faaliyet gösteren ve gayrimenkul sektöründe etkin rol oynayan on firma temsilcisi ile derinlemesine yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Bu firmaların sekizi Arap, ikisi ise Türk şirketlerinden oluşmakta olup; inşaat, müteahhlik, emlak pazarlaması ve aracılık faaliyetleri yürütmektedir. Yapılan görüşmeler, yerel gayrimenkul piyasasının arz-talep dengesi, Arap talebinin karakteristik özellikleri ve uygulanan pazarlama miksi stratejileri hakkında derinlemesine bilgi edinilmesini sağlamıştır. Nicel araştırma kapsamında ise Yalova'da yaşayan ya da yatırım, ikamet veya mülk sahipliği yoluyla şehirle organik bir bağlantısı bulunan 100 Arap katılımcıya anket uygulanmıştır. Ankette katılımcıların demografik ve sosyal özellikleri, konut satın alma nedenleri ve konut tercihlerini etkileyen mikro ve makro faktörler ele alınmıştır.

Araştırma bulguları, Yalova'da Arapların gayrimenkul satın alma kararlarının ekonomik, sosyal, kültürel ve hukuki faktörlerin kompleks bir birleşiminden etkilendiğini göstermektedir. Katılımcıların büyük çoğunluğunun orta ve üst yaş gruplarına mensup olduğu, eğitim ve yaşam standartlarının sosyo-ekonomik açıdan görece yüksek seviyede bulunduğu tespit edilmiştir. Ayrıca katılımcıların önemli bir kısmının hâlihazırda Yalova'da taşınmaz sahibi olduğu, taşınmaz sahibi olmayanların ise gelecekte mülk edinme eğilimi taşıdığı belirlenmiştir. Bu durum, Yalova'daki Arap gayrimenkul talebinin konjonktürel değil, sürdürülebilir bir yapıda olduğunu ortaya koymaktadır.

Araştırma sonuçlarına göre, kalıcı ikamet ve güvenli liman arayışı, konut ediniminin en önemli itici güçleri arasında yer almaktadır. Özellikle bazı Arap ülkelerinde yaşanan kronik siyasi istikrarsızlık, bireyleri risk yönetimi kapsamında daha güvenli yaşam alanları aramaya yöneltmiştir. Bunun yanı sıra Türk vatandaşlığı ve oturma izni elde etme arzusu da Arap yatırımcılar açısından hukuki bir motivasyon kaynağıdır. Ayrıca yatırım ve rekreatif turizm amaçlı satın alımların da öne çıktığı görülmüştür. Yalova'nın flora-fauna zenginliği ve

turistik özellikleri, şehri hem yatırım hem de sakin yaşam açısından ideal bir destinasyon hâline getirmektedir.

Çalışmada satın alma kararlarını etkileyen başlıca faktörlerin uygun fiyat, stratejik konum, yapı kalitesi, güvenlik düzeyi, bölgede etnik/sosyal sermaye bağlamında akraba ve tanıdıkların bulunması, emlak şirketlerinin güvenilirliği ve yasal işlemlerin kolaylığı olduğu belirlenmiştir. Bununla birlikte Arap alıcıların tercih ettikleri konut özellikleri arasında genişletilmiş yaşam alanları, yeterli oda ve banyo sayısı, modernizasyon göstergesi olarak asansör, güçlü altyapı, depreme dayanıklılık, zamanında teslim ve kültürel bir kod olan mahremiyet gibi unsurlar ön plana çıkmıştır. Bu tercihlerin, Arap toplumlarının aile yapısı ve sosyokültürel değerleriyle yakından korelasyon içerisinde olduğu değerlendirilmiştir.

Sonuç olarak çalışma, Yalova'daki Arap gayrimenkul talebinin yalnızca kâr odaklı olmadığını; aynı zamanda sosyal, güvenlik, yaşam kalitesi ve kültürel faktörlerle de sentetik bir ilişkisi olduğunu ortaya koymaktadır. Bu durum, ilgili kurumlar ve gayrimenkul şirketleri tarafından Arap müşterilerin spesifik ihtiyaçlarına uygun iş stratejilerin geliştirilmesini gerekli kılmaktadır. Ayrıca çalışma, yabancı yatırımları teşvik ederken şehrin kentsel dokusunu ve sosyal dengesini koruyacak makro-ihtiyati düzenleyici politikaların geliştirilmesi gerektiğini vurgulamakta; böylece hem yerel halk hem de yabancı yatırımcılar açısından optimum ve sürdürülebilir ekonomik faydaların sağlanabileceğini ifade etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Arap müşterileri, konut tercihleri, gayrimenkul satışı, Yalova, göç, sosyo-kültürel faktörler.

Factors Affecting Arab Customers' Housing Preferences in Housing

Sales: The Case of Yalova

Master's Student Hibe Elhamed

Yalova University, E-mail: hibeelhamed1996@gmail.com, ORCID: 0009-0009-0464-996X

Abstract: Since 2011, as a result of political, social, and economic transformations and regional instabilities in the Middle East, there has been a significant increase in the number of Arab individuals and their investment appetite towards Turkey. Turkey has become a

primary preferred country for many Arab citizens due to multidisciplinary reasons such as geopolitical position, security, stability, investment potential, education, and tourism. This strategic orientation has directly reflected on the Turkish real estate sector, leading to a geometric increase in the demand for housing acquisition by Arab buyers. Arab investors and buyers have begun to evaluate housing purchases not only as a basic housing need but also for the purpose of residency, long-term investment, or obtaining Turkish citizenship and residence permits.

In this context, Yalova has emerged as one of the cities that have become a focal point for Arab investors and buyers in recent years. Geographical, touristic, and economic features such as its logistical proximity to metropolitan areas, especially Istanbul, its calm lifestyle, temperate climate, and being known for health tourism and thermal resources have increased the city's competitive attraction. In addition, the legal regulations regarding the acquisition of real estate by foreigners in Turkey after 2012, especially the removal of the reciprocity principle known as the "Reciprocity Law" in the public eye, have accelerated the interest of Arabs in the real estate market in Yalova as well as across Turkey. Over time, Yalova has become one of the cities where housing sales to foreigners are concentrated, especially for citizens of Arab and Gulf countries.

This study aims to analyze the main determinants shaping the real estate purchasing decisions of Arab buyers in Yalova, to understand their housing and investment preferences, and to determine the physical and architectural parameters of the houses they prefer. In addition, the impact levels of economic, social, and legal factors on purchasing decisions were examined; the projections of foreign demand on the local housing market and the social and economic structure of the city were evaluated. Within the scope of the study, sectoral suggestions that could contribute to the development of service quality offered to Arab customers and more effective guidance of real estate investments on a macro scale were also presented.

In the research, a mixed methodology design in which quantitative and qualitative methods are integrated was adopted in order to reach more comprehensive and reliable results. Within the scope of qualitative research, in-depth semi-structured interviews were conducted with ten company representatives operating in Yalova and playing an active role in the real estate sector. Eight of these companies are Arab and two are Turkish companies, and they carry

out construction, contracting, real estate marketing, and brokerage activities. The interviews provided in-depth information about the supply-demand balance of the local real estate market, the characteristic features of Arab demand, and the marketing mix strategies implemented. Within the scope of quantitative research, a survey was applied to 100 Arab participants who live in Yalova or have an organic connection with the city through investment, residence, or property ownership. The survey addressed the demographic and social characteristics of the participants, their reasons for purchasing housing, and the micro and macro factors affecting their housing preferences.

Research findings show that the real estate purchasing decisions of Arabs in Yalova are affected by a complex combination of economic, social, cultural, and legal factors. It has been determined that the majority of the participants belong to middle and upper age groups, and their education and living standards are relatively high from a socio-economic perspective. In addition, it has been determined that a significant portion of the participants already own real estate in Yalova, and those who do not own real estate have a desire to acquire property in the future. This situation reveals that the Arab real estate demand in Yalova is not cyclical but has a sustainable structure.

According to the research results, permanent residence and the search for a safe haven are among the most important drivers of housing acquisition. Especially the chronic political instability experienced in some Arab countries has led individuals to seek safer living spaces within the scope of risk management. In addition, the desire to obtain Turkish citizenship and a residence permit is a source of legal motivation for Arab investors. Furthermore, purchases for investment and recreative tourism purposes have also come to the fore. Yalova's flora-fauna richness and touristic features make the city an ideal destination for both investment and a peaceful life.

The study determined that the main factors affecting purchasing decisions are affordable price, strategic location, structural quality, security level, the presence of relatives and acquaintances within the context of ethnic/social capital in the region, the reliability of real estate companies, and the ease of legal transactions. Along with this, elements such as expanded living areas, sufficient number of rooms and bathrooms, elevator as an indicator of modernization, strong infrastructure, earthquake resistance, timely delivery, and privacy, which is a cultural code, have come to the fore among the housing features preferred by Arab

buyers. It has been evaluated that these preferences are closely correlated with the family structure and socio-cultural values of Arab societies.

In conclusion, the study reveals that the Arab real estate demand in Yalova is not only profit-oriented but also has a synthetic relationship with social, security, quality of life, and cultural factors. This situation necessitates the development of niche strategies suitable for the specific needs of Arab customers by relevant institutions and real estate companies. Furthermore, the study emphasizes that while encouraging foreign investments, macro-prudential regulatory policies that will protect the urban fabric and social balance of the city should be developed; thus expressing that optimum and sustainable economic benefits can be provided for both local people and foreign investors.

Keywords: *Arab customers, housing preferences, real estate sales, Yalova, migration, socio-cultural factors.*

Türkiye Girişimcilik Ekosisteminde Kurumsal İşletme-Startup İş Birliklerinin Dijital Dönüşüm Evrimi: 2020-2025 Döneminin İkincil Veri Analizi

Dr. Merve Çelik Kurtuluş¹

¹*Istanbul Ticaret Üniversitesi, mcelik@ticaret.edu.tr ORCID: 0000-0003-1737-2559*

Özet: Günümüzde dijital teknolojilerin hızla gelişmesiyle birlikte işletmelerin iş modelleri, iş süreçleri ve ekosistemin rekabet dinamiklerinde önemli değişimler gerçekleşmektedir. Yapay zekâ, büyük veri ve bulut bilişimin yarattığı hız ve belirsizlik ortamında kurumsal işletmeler, inovasyon stratejilerini yeniden yapılandırmaktadır. Bu yönde, startup'larla iş birlikleri gerçekleştirmektedir. Kurumsal işletmeler, sürekli değişen çevresel koşullara ve belirsizlik ortamına karşı startup'ların sahip olduğu çeviklik, hız ve adaptasyon kapasitesinden yararlanmak amacıyla bu iş birliklerini stratejik bir araç olarak benimsemektedir. Bu çalışmada Türkiye girişimcilik ekosisteminde faaliyet gösteren kurumsal işletmeler ile startup'lar arasında gerçekleştirilen iş birliklerinin 2020-2025 döneminde dijital dönüşüm ve yapay zekâ çerçevesinde nasıl bir evrim geçirdiği incelenmektedir. Literatürde yer alan mevcut çalışmalar Türkiye'deki kurumsal işletme-startup iş birliklerini kesitsel nitel tasarımlarla veya betimleyici ekosistem analizleriyle ele almaktadır. İş birliklerinin dönemsel evrimini yapay zekâ odağıyla uzunlamasına bir perspektiften incelenme ihtiyacı ise bu alanı literatürde yanıt bekleyen bir araştırma gündemine dönüştürmektedir. Dolayısıyla, bu çalışmada iş birliklerinin yapay zekâ ve dijital dönüşüm odağı bağlamında nasıl bir dönüşüm geçirdiği süreç odaklı bakış açısıyla ele alınarak literatüre katkı sağlanması hedeflenmektedir. Araştırma, açık inovasyon, dinamik yetenekler ve ekosistem teorisi çerçevesinde tasarlanmıştır. Açık inovasyon teorisi kapsamında kurumsal işletmeler ile startup'lar arasındaki bilgi akışları ve hızlandırıcı programlar aracılığıyla kurulan iş birlikleri incelenmektedir. Dinamik yetenekler teorisi çerçevesinde ise ekosistem aktörlerinin yapay zekâ odaklı fırsatları algılama, yakalama ve ekosisteme entegre etme kapasiteleri ele alınmaktadır. Ekosistem teorisi bağlamında ise kurumsal işletmelerin merkez aktör rolünü üstlenerek startup'ları tamamlayıcı ve asimetrik bir konumda koordine ettiği çok aktörlü yapı analiz edilmektedir. Çalışma, StartupCentrum yıllık yatırım raporları, KPMG-212 çeyreklik raporları ve beş kurumsal hızlandırıcı programının (KWORKS, PİLOT, Sabancı ARF, QNBAYOND, Arçelik Garage) kamuya açık verileri üzerinden doküman analizi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Doküman analizi kapsamında yatırım trendleri yıllar bazında betimsel olarak karşılaştırılmıştır. Ayrıca, kurumsal hızlandırıcı programlar yapay zekâ ve dijital teknoloji odağı ile iş birliği modeli boyutlarında kodlamalar yapılmıştır. Bulgular, Türkiye girişimcilik ekosisteminde 2020-2025 döneminin birbirinden ayrışan üç tema etrafında şekillendiğini ortaya koymaktadır. Birinci tema, 2020-2022 yıllarını kapsayan pandemi direnci ve ilk yükseliş evresidir. Bu dönemde ekosistem küresel trendlerden ayrışarak büyümüş ve yapay zekâ dikeyi gelişmeye başlamıştır. İkinci tema, 2023 yılını kapsayan daralma ve yapay zekânın konumlanma evresidir. Toplam yatırım hacmi gerilemiş ancak yapay zekâ odaklı işlem sayısı artmaya

devam etmiştir. Üçüncü tema ise 2024-2025 yıllarını kapsayan yapay zekâ liderliği ve seçici olgunlaşma evresidir. Yapay zekâ ekosistemin en büyük finansman kategorisine dönüşmüş, 2025'te ise nicelikten niteliğe yönelik bir sermaye kayması gözlemlenmiştir. Bulgular, Türkiye startup ekosisteminde toplam yatırım hacminin 2020 yılında yaklaşık 350 milyon dolar olmasına karşın 2024 yılında 1,41 milyar dolara kadar yükseldiğini göstermektedir. 2025 yılında ise 622 milyon dolara geri çekilerek "seçici olgunlaşma" evresine girdiği görülmektedir. Dikkat çekici bir şekilde, yapay zekâ dikeyine yönelik yatırımların 2021'deki 46 girişimden 2024'te 715,8 milyon dolarlık yatırımla ekosistemin en büyük kategorisine dönüştüğü ve 2025'te hacim düşmesine rağmen yapay zekânın işlem sayısındaki liderliğini koruduğu görülmektedir. Bu bulgu, büyük ölçekli kurumsal işletmelerin startup'larla iş birlikleri kurmakla kalmayıp, yapay zekâ ve dijital dönüşüm ekseninde çok aktörlü bir ekosistem yapısı inşa ettiklerini göstermektedir. Paralel olarak, incelenen beş kurumsal hızlandırıcı programın bu dönemde yapay zekâ ve dijital teknoloji odaklı startup'lara önem vermeye başladığı görülmektedir. Bu kapsamda, kurumsal aktörlerin, dinamik yetenekler teorisine göre "algılama" kapasitesini harekete geçirdiği görülmektedir. Benzer şekilde, yine kurumsal işletmelerin ekosistem teorisi ile uyumlu şekilde merkez aktör rolünü üstlendiği görülmektedir. Çalışma, gelişmekte olan ekosistemlerde kurumsal işletme-startup iş birlikleri yazınına katkı sunmakta ve Türkiye'nin yapay zekâ odaklı ekosistem politikaları ile kurumsal inovasyon stratejileri için uygulama çıkarımları sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kurumsal işletme-startup iş birlikleri, dijital dönüşüm, yapay zekâ, dinamik yetenekler, açık inovasyon, Türkiye girişimcilik ekosistemi

Digital Transformation Evolution of Corporate-Startup Collaborations in Turkey's Entrepreneurship Ecosystem: A Secondary Data Analysis of The 2020-2025 Period

Merve Çelik Kurtuluş, PhD¹,

¹Istanbul Ticaret University, mcelik@ticaret.edu.tr ORCID: 0000-0003-1737-2559

Abstract: Today, with the rapid advancement of digital technologies, significant changes are occurring in business models, business processes, and the competitive dynamics of ecosystems. In an environment of speed and uncertainty created by artificial intelligence, big data, and cloud computing, corporate firms are restructuring their innovation strategies. In this direction, they are engaging in collaborations with startups. Corporate firms are adopting these collaborations as a strategic tool in order to benefit from startups' agility, speed, and adaptive capacity in the face of constantly changing environmental conditions and uncertainty. This study examines how the collaborations between corporate firms and startups operating in the Turkish entrepreneurship ecosystem have evolved within the framework of digital transformation and artificial intelligence during the 2020-2025 period. Existing studies in the literature address corporate-startup collaborations in Turkey through cross-sectional qualitative designs or descriptive ecosystem analyses. The need to examine the periodic evolution of these collaborations from a longitudinal perspective with an artificial intelligence focus positions this area as a significant gap in the existing literature. Accordingly, this study aims to contribute to the literature by addressing how these collaborations have evolved in the context of artificial intelligence and digital transformation

from a process-oriented perspective. The research is designed within the frameworks of open innovation, dynamic capabilities, and ecosystem theory. Within the scope of open innovation theory, the knowledge flows between corporate firms and startups and the collaborations established through accelerator programs are examined. Within the dynamic capabilities framework, the capacity of ecosystem actors to sense, seize, and transform artificial intelligence-oriented opportunities into the ecosystem is addressed. Within the ecosystem theory framework, the multi actor structure in which corporate firms assume the role of central actor and coordinate startups in a complementary and asymmetric position is analyzed. The study was conducted through document analysis using publicly available data from StartupCentrum annual investment reports, KPMG-212 quarterly reports, and five corporate accelerator programs (KWORKS, PİLOT, Sabancı ARF, QNBeyond, Arçelik Garage). Within the scope of document analysis, investment trends were descriptively compared on a yearly basis. In addition, corporate accelerator programs were coded along the dimensions of artificial intelligence and digital technology focus and collaboration model. The findings reveal that the 2020-2025 period in the Turkish entrepreneurship ecosystem took shape around three distinct themes. The first theme is the pandemic resilience and initial growth phase covering the years 2020-2022, during which the ecosystem diverged from global trends and grew, and the artificial intelligence vertical began to develop. The second theme is the contraction and artificial intelligence positioning phase covering 2023, during which total investment volume declined while the number of artificial intelligence-focused transactions continued to increase. The third theme is the artificial intelligence leadership and selective maturation phase covering 2024-2025, during which artificial intelligence became the largest financing category in the ecosystem and a capital shift from quantity to quality was observed in 2025. The total investment volume in the Turkish startup ecosystem increased from approximately 350 million dollars in 2020 to 1.41 billion dollars in 2024, before declining to 622 million dollars in 2025, a trend this study interprets as a "selective maturation" phase. Notably, investments in the artificial intelligence vertical grew from 46 startups in 2021 to becoming the ecosystem's largest category with 715.8 million dollars in 2024, and despite a decline in volume in 2025, artificial intelligence maintained its leadership in transaction count. This finding demonstrates that large-scale corporate firms are not only establishing collaborations with startups but are building a multi-actor ecosystem structure along the axis of artificial intelligence and digital transformation. In parallel, it is observed that the five corporate accelerator programs examined began to prioritize artificial intelligence and digital technology-focused startups during this period. In this context, corporate actors are seen to have activated their "sensing" capacity in accordance with dynamic capabilities theory. Similarly, corporate firms are observed to have assumed the role of central actor in alignment with ecosystem theory. The study contributes to the literature on corporate-startup collaborations in emerging ecosystems and offers practical implications for Turkey's artificial intelligence focused ecosystem policies and corporate innovation strategies.

Keywords: *Corporate-startup collaborations, digital transformation, artificial intelligence, dynamic capabilities, open innovation, Turkey entrepreneurship ecosystem.*

Erken Çocukluk Döneminde Afet, Göç ve Kriz Durumlarında Eğitim Müdahaleleri: Gelişimsel Çıktılar Üzerine Bir Analiz

Nesrin ÇELİK¹, Şule ERŞAN²

¹ Sinop Üniversitesi/Lisansüstü Eğitim Enstitüsü/Temel Eğitim
nesrincelik42@hotmail.com, ORCID: 0009-0009-5158-5540

²Doç. Dr., Sinop Üniversitesi, Temel Eğitim Bölümü,
sersan@sinop.edu.tr, ORCID: 0000-0003-3229-5686

Özet: Günümüz dünyası; silahlı çatışmaların, zorunlu göç hareketlerinin, yıkıcı doğal afetlerin ve halk sağlığı krizlerinin iç içe geçtiği çok boyutlu bir krizler döneminden geçmektedir. Bu krizlerden en ağır biçimde etkilenen grup ise gelişimin en kritik evresinde bulunan 0–8 yaş aralığındaki çocuklardır. Erken çocukluk dönemi; beynin temel mimarisinin şekillendiği, bağlanma örüntülerinin oluştuğu ve öz düzenleme becerilerinin geliştiği hassas bir gelişim sürecini kapsamaktadır. Bu dönemde maruz kalınan toksik stres, çocukların nörogelişimsel süreçlerini olumsuz etkileyerek ilerleyen yaşam dönemlerinde bilişsel geriliklere, sosyo-duygusal sorunlara, kronik sağlık problemlerine ve eğitim çıktılarında belirgin düşüslere yol açabilmektedir. Türkiye hem dünyada en fazla geçici koruma altındaki çocuk nüfuslarından birine ev sahipliği yapması hem de 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş depremleri sonrasında milyonlarca çocuğun yerinden edilmesi nedeniyle bu küresel sorunun en görünür örneklerinden birini oluşturmaktadır.

Bu çalışmanın amacı; afet, savaş ve zorunlu göç koşullarında uygulanan erken çocukluk eğitimi (EÇE) müdahalelerini sistematik olarak incelemektir. Çalışma kapsamında bu müdahalelerin kuramsal dayanakları, çocuk gelişimi üzerindeki somut çıktıları ve sahadaki uygulanabilirlikleri değerlendirilmiştir. Böylece bireysel düzeyde toksik stresin azaltılması ile toplumsal düzeyde krizlere karşı dayanıklılığın artırılması arasındaki kuramsal ilişki ortaya konmaya çalışılmıştır. Çalışma, aynı zamanda uluslararası alan yazındaki birikim ile Türkiye'nin saha deneyimlerini bir araya getirerek alandaki uygulayıcılara ve politika yapıcılara kanıta dayalı bir perspektif sunmayı amaçlamaktadır.

Çalışmada doküman analizi ve tematik sentezi birlikte kullanan nitel bir araştırma deseni benimsenmiştir. 2010–2026 yılları arasında yayımlanan ulusal ve uluslararası eğitim ve politika belgeleri incelenmiştir. Web of Science, Scopus, ERIC, PsycINFO ve TR Dizin veri tabanlarındaki hakemli makaleler, kurum raporları ve Türkiye saha yazınından toplam 48 kaynak değerlendirilmeye alınmıştır. Çözümleme; biyo-ekolojik model, bağlanma kuramı, beşeri sermaye yaklaşımı ve toplumsal dayanıklılık çerçeveleri ekseninde yürütülmüştür. Açık kodlama yoluyla elde edilen veriler altı tematik başlık altında toplanmıştır. Bunlar; materyal destekli yapısal modeller, oyun temelli sosyo-duygusal yaklaşımlar, afet sonrası mobil ve sabit psikososyal alanlar, medya destekli hibrit programlar, klinik-pedagojik müdahaleler ve toplum temelli ebeveyn destek programlarıdır.

Bulgular, EÇE'nin saha koşullarındaki iyileştirici etkisini ortaya koymaktadır. Küresel ölçekte uygulanan BRAC İnsani Oyun Laboratuvarları, IRC İyileştiren Sınıflar (Healing Classrooms), Sesame Workshop ve IRC iş birliğinde geliştirilen Ahlan Simsim, iACT Little Ripples ve Reach Up programları ile Türkiye'de yürütülen PIKTES, Maya Vakfı'nın Travmaya Duyarlı Okullar Projesi, AÇEV ve Türk Kızılay'ın Mobil Çocuk Dostu Alanları, Bilişsel Aktivite Eğitimi (CAT) ve Grup Theraplay uygulamalarının kayda değer sonuçlar verdiği görülmektedir. Bu programlar çocuklardaki travma sonrası stres belirtilerini ölçülebilir biçimde hafifletmekte; dikkat, bellek ve yürütücü işlevler gibi alanlarda kazanım sağlamaktadır. Aynı zamanda dil gelişimi, okula devamlılık ve akran ilişkilerinde de olumlu etkileri gözlenmektedir. Bu sonuçların altında yatan temel mekanizmalar ise çocukla güvenli bir bağ kurulması, günlük rutinlerin yeniden inşası, oyun yoluyla travmanın işlenmesi, sosyal-duygusal öğrenme becerilerinin geliştirilmesi ve aileye yönelik destek hatlarının kurulmasıdır.

Bununla birlikte sahada önemli yapısal engeller de bulunmaktadır. Eğitimcilerin ikincil travmaya maruz kalması, afet okuryazarlığının yetersizliği ve küresel insani yardım bütçelerinden EÇE uygulamalarına ayrılan payın oldukça düşük kalması en belirgin kısıtlılıklar arasında sayılabilmektedir. Dijital eşitsizlik nedeniyle teknoloji destekli modellere erişimde yaşanan farklılıklar ve sektörler arası iş birliğinin yetersizliği, kazanımların sürdürülebilirliğini olumsuz etkilemektedir. Ayrıca izleme ve değerlendirme sistemlerinin standartlaştırılmamış olması ile etki analizlerindeki yöntemsel farklılıklar, müdahalelerin kanıta dayalı biçimde karşılaştırılmasını zorlaştırmaktadır.

Sonuç olarak çalışma, kriz dönemlerindeki erken çocukluk müdahalelerinin yalnızca bir "ek hizmet" olmadığını göstermektedir. Bu müdahaleler; toksik stresin nörobiyolojik etkilerini azaltarak çocuğun gelişim sürecini destekleyen ve uzun vadede toplumsal dayanıklılığa katkı sağlayan temel uygulamalardır. Bu çerçevede kriz müdahalelerinin çocuk, aile ve eğitimciyi kapsayan çok yönlü bir yaklaşımla tasarlanması önerilmektedir. İnsani yardım bütçelerinde EÇE için asgari bir pay ayrılması, öğretmen yetiştirme programlarına afet okuryazarlığı ve travmaya duyarlı pedagoji modüllerinin eklenmesi gerekmektedir. Çocuk dostu alanların yalnızca etkinlik mekânı olarak değil, gelişimsel izlem ve çocuk koruma sisteminin ilk basamağı olarak yeniden tanımlanması da önem taşımaktadır. Eğitim içeriklerinin, internet erişimi olmayan bölgeler dikkate alınarak çevrimdışı materyallerle desteklenmesi ve ulusal düzeyde standart bir izleme-değerlendirme çerçevesi oluşturulması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: erken çocukluk eğitimi, afet ve kriz pedagojisi, toksik stres, oyun temelli müdahale, geçici koruma, gelişimsel izlem

Educational Interventions In Early Childhood During Disasters, Migration, And Crisis Situations: An Analysis Of Developmental Outcomes

Nesrin ÇELİK¹, Şule ERŞAN²

¹ Sinop Üniversitesi/Lisansüstü Eğitim Enstitüsü/Temel Eğitim
nesrincelik42@hotmail.com, ORCID: 0009-0009-5158-5540

²Doç. Dr., Sinop Üniversitesi, Temel Eğitim Bölümü,
sersan@sinop.edu.tr, ORCID: 0000-0003-3229-5686

Abstract: Today's world is experiencing a multidimensional era of crises in which armed conflicts, forced migration movements, devastating natural disasters, and public health emergencies are intertwined. The group most severely affected by these crises is children aged 0–8, who are in the most critical stage of development. Early childhood encompasses a sensitive developmental period during which the brain's fundamental architecture is shaped, attachment patterns are formed, and self-regulation skills develop. Exposure to toxic stress during this period negatively affects children's neurodevelopmental processes, leading in later life to cognitive delays, socio-emotional problems, chronic health issues, and significant declines in educational outcomes. Türkiye constitutes one of the most visible examples of this global problem, both because it hosts one of the world's largest populations of children under temporary protection and because millions of children were displaced following the February 6, 2023, Kahramanmaraş earthquakes.

The aim of this study is to systematically examine early childhood education (ECE) interventions implemented under conditions of disaster, war, and forced migration. Within the scope of the study, the theoretical foundations of these interventions, their concrete outcomes on child development, and their applicability in the field were evaluated. In this way, the study seeks to reveal the theoretical relationship between reducing toxic stress at the individual level and increasing resilience to crises at the societal level. The study also aims to provide practitioners and policymakers with an evidence-based perspective by bringing together the international literature and Türkiye's field experiences.

A qualitative research design combining document analysis and thematic synthesis was adopted in the study. National and international educational and policy documents published between 2010 and 2026 were examined. A total of 48 sources, including peer-reviewed articles, institutional reports, and field literature from Türkiye indexed in the Web of Science, Scopus, ERIC, PsycINFO, and TR Dizin databases, were evaluated. The analysis was conducted within the frameworks of the bioecological model, attachment theory, the human capital approach, and social resilience. Data obtained through open coding were grouped under six thematic categories: material-supported structural models, play-based socio-emotional approaches, post-disaster mobile and fixed psychosocial spaces, media-supported hybrid programs, clinical-pedagogical interventions, and community-based parent support programs.

The findings reveal the restorative effects of ECE under field conditions. Internationally implemented programs such as BRAC Humanitarian Play Labs, IRC Healing Classrooms, Ahlan Simsim developed through the collaboration of Sesame Workshop and IRC, iACT Little

Ripples, and Reach Up, as well as Türkiye-based initiatives including PIKTES, Maya Foundation's Trauma-Informed Schools Project, AÇEV and Turkish Red Crescent Mobile Child-Friendly Spaces, Cognitive Activity Training (CAT), and Group Theraplay practices, have produced significant outcomes. These programs measurably reduce post-traumatic stress symptoms in children and improve areas such as attention, memory, and executive functioning. Positive effects are also observed in language development, school attendance, and peer relationships. The primary mechanisms underlying these outcomes include establishing secure attachment with the child, reconstructing daily routines, processing trauma through play, developing social-emotional learning skills, and creating family support systems.

However, significant structural barriers remain in the field. Educators' exposure to secondary trauma, insufficient disaster literacy, and the very limited share allocated to ECE practices within global humanitarian aid budgets are among the most prominent constraints. Inequalities in access to technology-supported models due to digital disparities and insufficient intersectoral collaboration negatively affect the sustainability of achievements. In addition, the lack of standardized monitoring and evaluation systems and methodological differences in impact analyses make evidence-based comparisons of interventions difficult.

In conclusion, the study demonstrates that early childhood interventions during crises are not merely an "additional service." Rather, they are essential practices that support children's developmental processes by reducing the neurobiological effects of toxic stress and contribute to long-term social resilience. In this framework, crisis interventions should be designed through a multidimensional approach encompassing children, families, and educators. It is recommended that a minimum share of humanitarian aid budgets be allocated to ECE and that disaster literacy and trauma-informed pedagogy modules be integrated into teacher education programs. It is also important to redefine child-friendly spaces not merely as activity venues but as the first step of developmental monitoring and child protection systems. Educational content should be supported with offline materials considering regions without internet access, and a standardized national monitoring and evaluation framework should be established.

Keywords: *early childhood education, disaster and crisis pedagogy, toxic stress, play-based intervention, temporary protection, developmental monitoring*

Halk Kütüphanelerinde İklim Değişikliği Farkındalığı: Kütüphane Akademisi Kapsamında STEM ve Yaratıcı Drama Eğitimlerinin Kütüphane Hizmetlerine Entegrasyonu

Oğuz KURU¹,

¹Kütüphaneler ve Yayınlar Genel Müdürlüğü, mckuru007@gmail.com

Özet: Bu çalışma, halk kütüphanelerinde iklim değişikliği farkındalığını artırmaya yönelik gerçekleştirilen eğitim uygulamalarını ve bu uygulamaların kütüphane hizmetlerine yansımalarını incelemektedir. Günümüzde halk kütüphaneleri bilgiye erişim sağlayan kurumların yanında toplumsal bilinç oluşturma, yaşam boyu öğrenmeyi destekleme ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerine katkı sunma işlevleriyle öne çıkmaktadır. Bu doğrultuda küresel ölçekte etkisini artıran İklim Değişikliği konusu, halk kütüphanelerinin çalışma alanlarında önemli bir yer edinmiştir. Çalışmada, Kütüphane Akademisi kapsamında halk kütüphanesi personeline yönelik gerçekleştirilen STEM ve Creative Drama eğitimleri ele alınmıştır. Eğitimler aracılığıyla kütüphane çalışanlarının iklim değişikliği temasını çocuklar ve gençler başta olmak üzere farklı kullanıcı gruplarına aktarabilecek yöntemsel yeterliliklerinin geliştirilmesi amaçlanmıştır. STEM eğitimi kapsamında sürdürülebilir çevre, geri dönüşüm, enerji verimliliği ve çevresel problem çözme konularında uygulamalı içerikler sunulurken; yaratıcı drama eğitimlerinde çevre sorunlarının deneyimleme, canlandırma ve katılımcı öğrenme yöntemleriyle ele alınması sağlanmıştır. Böylece kütüphane personelinin iklim değişikliği temasını uygulamalı etkinliklerle kullanıcılarla buluşturması hedeflenmiştir.

Çalışmanın ortaya çıkmasında, Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Konferansı COP31'in Türkiye'de, Antalya'da düzenlenecek olması da etkili olmuştur. COP31 süreciyle birlikte kamu kurumlarında sürdürülebilirlik ve çevre odaklı çalışmalara verilen önem artmış, halk kütüphaneleri bu dönüşüm sürecinde toplumsal farkındalık oluşturan önemli kurumlar arasında yer almaya başlamıştır. Çalışmada betimleme yöntemi kullanılmış; Kütüphane Akademisi kapsamında gerçekleştirilen eğitim programları, uygulama süreçleri ve saha deneyimleri değerlendirilmiştir. Elde edilen bulgular, STEM ve yaratıcı drama eğitimlerinin halk kütüphanelerinde iklim değişikliği farkındalığını artırmada etkili araçlar olduğunu göstermektedir. Ayrıca bu eğitimlerin kütüphane personelinin kullanıcılarla daha etkileşimli ve katılımcı faaliyetler yürütmesine katkı sağladığı görülmüştür. Sonuç olarak çalışma, halk kütüphanelerinin iklim değişikliğiyle mücadelede toplumsal dönüşümü destekleyen öğrenme merkezleri olarak önemli bir potansiyele sahip olduğunu ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Halk Kütüphaneleri, İklim Değişikliği, STEM Eğitimi, Yaratıcı Drama Eğitimi, COP31

Climate Change Awareness in Public Libraries: Integration of STEM and Creative Drama Trainings into Library Services within the Scope of the Library Academy

Oğuz KURU¹

¹Affiliation Information, mckuru007@gmail.com

Abstract: This study examines the educational practices carried out to increase climate change awareness in public libraries and the reflections of these practices on library services. Today, public libraries stand out with their functions of creating social awareness, supporting lifelong learning, and contributing to sustainable development goals alongside providing access to information. In this context, the issue of Climate Change, whose impact has been increasing globally, has gained an important place within the fields of activity of public libraries. The study discusses STEM and Creative Drama trainings organized for public library staff within the scope of the Library Academy. Through these trainings, it was aimed to improve the methodological competencies of library staff in conveying the theme of climate change to different user groups, especially children and young people. Within the scope of STEM training, practical content on sustainable environment, recycling, energy efficiency, and environmental problem-solving was presented, while Creative Drama trainings addressed environmental issues through experiential, improvisational, and participatory learning methods. Thus, library staff were encouraged to bring the theme of climate change together with users through practical activities.

The fact that the United Nations Climate Change Conference COP31 will be held in Antalya, Türkiye, has also played an important role in the emergence of this study. With the COP31 process, the importance given to sustainability and environment-oriented studies in public institutions has increased, and public libraries have started to take place among the important institutions creating social awareness within this transformation process. In the study, the descriptive method was used, and the training programs, implementation processes, and field experiences carried out within the scope of the Library Academy were evaluated. The findings obtained show that STEM and Creative Drama trainings are effective tools for increasing climate change awareness in public libraries. In addition, these trainings contributed to library staff conducting more interactive and participatory activities with users. As a result, the study reveals that public libraries have significant potential as learning centers supporting social transformation in the fight against climate change.

Keywords: *Public Libraries, Climate Change, STEM Education, Creative Drama Education, COP31*

Yerelden Küresele Köprü: Glokal Okul Modeli ve Eğitimde Paradigma Dönüşümü

Adem Nefayaz¹

¹Milli Eğitim Bakanlığı, E-mail:adem.nefayaz@gazi.edu.tr: ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9707-3868>

Özet: Dijital dönüşümün, devasa bilgi akışının ve öngörülemez sosyo-ekonomik dinamiklerin şekillendirdiği 21. yüzyıl dünyasında, Sanayi Devrimi'nin seri üretim mantığına ve mekanik ihtiyaçlarına göre tasarlanmış olan geleneksel "Prusya modeli" eğitim sisteminin artık miadını doldurduğu ve bireysel potansiyeli körelttiği açıkça görülmektedir. Modernite yapısının akışkan hâle gelmesi ve iş gücü piyasasının sürekli değişen doğası, öğrencileri sadece mevcut bilgilere sahip bireyler olarak değil, henüz icat edilmemiş mesleklere uyum sağlayabilecek esnek yetkinliklerle donatmayı zorunlu kılmaktadır. Bu kapsamlı ihtiyaçtan yola çıkan çalışma, literatürde küreselleşme (globalization) ile yerelleşme (localization) kavramlarının organik bir sentezi olarak tanımlanan "glokalizasyon" olgusunu merkeze alarak, eğitimde radikal bir paradigma dönüşümü öneren "Glokal Okul Modeli"ni inşa etmektedir. Bu modelin temel felsefesi, bireyin kendi yerel kültürel kodlarından kopmadan evrensel bilgi ve becerileri içselleştirmesini sağlamak; yani sadece yabancı eğitim modellerini taklit etmek yerine, "yerli ama evrensel" özgün bir eğitim epistemolojisi üretmektir. Doküman analizi ve kavramsal tasarım yaklaşımıyla şekillendirilen bu model, geleneksel okulların anonimleşmiş, kalabalık ve soğuk yapısına karşı, aidiyet duygusunun en üst düzeyde tutulduğu maksimum 250 öğrenci kapasiteli butik bir komünite yapısı öngörmektedir. Önerilen mimari ve pedagojik tasarımda, standart dersliklerin yerini teorik bilginin el becerisi ve somut üretimle buluştuğu, öğrencilerin aktif birer üreticiye dönüştüğü "işlik" (atölye) temelli öğrenme alanları almaktadır. Modelin merkezinde yer alan öğretmen figürü, bilginin tek otoritesi ve aktarıcısı olmaktan çıkarak; öğrencinin duyuşsal dünyasını anlayan, yeteneklerini keşfeden ve öğrenme yolculuğuna eşlik eden profesyonel bir rehber ve mentor olarak yeniden tanımlanmaktadır. Okul yöneticileri ise sadece idari süreçleri yöneten kişiler değil, küresel yönetim kuramlarını yerel toplumsal hassasiyetlerle harmanlayabilen "Glokal Liderler" olarak konumlandırılmaktadır. Müfredat yapısında ise bilişsel akademik başarı ile empati, öz-yeterlik, etik değerler ve sosyal sorumluluk gibi duyuşsal alan kazanımları %50 oranında dengelenerek öğrencinin bütüncül gelişimi hedeflenmektedir. Bu sistemde başarı, tek bir sınavla ölçülen statik bir sonuç değil; öğrencinin gelişim serüvenini dijital portfolyolar ve performans görevleriyle belgeleyen süreç odaklı bir "Gelişim Karnesi" üzerinden takip edilmektedir. Teknolojik entegrasyon ise teknolojinin kendisini bir ders konusu olmaktan çıkarıp, "Makerspace" mantığıyla yaratıcılığı, kodlamayı ve üretimi destekleyen görünmez bir araç hâline getirmeyi amaçlamaktadır. Sonuç olarak Glokal Okul Modeli, okulun hayatın provası veya bir simülasyonu değil, bizzat hayatın kendisi olduğu ilkesinden hareket ederek; 19. yüzyılın fabrikasyon okul tasarımlarından, 21. yüzyılın organik, esnek ve akışkan eğitim

ekosistemlerine geçiş için uygulanabilir ve vizyoner bir yol haritası sunmaktadır. Bu model, öğrencilerin küresel vatandaşlar olarak yetişirken kendi köklerinden güç almalarını sağlayan, insan odaklı ve sürdürülebilir bir gelecek tasarımı olarak eğitim literatüründeki yerini almaktadır.

Anahtar Kelimeler: 21. Yüzyıl Becerileri, Glokalizasyon, Paradigma Dönüşümü, Glokal Okul Modeli, İşlik Temelli Öğrenme.

Bridge from Local to Global: The Glocal School Model and Paradigm Shift in Education

Adem Nefayaz¹

¹Ministry of Education,, E-mail:adem.nefayaz@gazi.edu.tr: ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9707-3868>

Abstract: In the 21st-century world, shaped by digital transformation, massive information flows, and unpredictable socio-economic dynamics, it is clearly evident that the traditional "Prussian model" of education—designed according to the mass production logic and mechanical needs of the Industrial Revolution—has completed its lifespan and tends to stifle individual potential. As the structure of modernity becomes fluid and the nature of the labor market constantly changes, it is mandatory to equip students not just with existing knowledge, but with flexible competencies that allow them to adapt to occupations that have not yet been invented. Starting from this comprehensive need, this study focuses on the phenomenon of "glocalization," defined in the literature as an organic synthesis of globalization and localization, and constructs the "Glocal School Model," which proposes a radical paradigm shift in education. The core philosophy of this model is to enable individuals to internalize universal knowledge and skills without detaching from their own local cultural codes; in other words, rather than merely imitating foreign educational models, it aims to produce an original "native yet universal" educational epistemology. Shaped through document analysis and a conceptual design approach, this model envisions a boutique community structure with a maximum capacity of 250 students, where a sense of belonging is maintained at the highest level, contrasting with the anonymized, crowded, and cold nature of traditional schools. In the proposed architectural and pedagogical design, standard classrooms are replaced by "workshop" (işlik) based learning areas where theoretical knowledge meets manual skills and tangible production, transforming students into active producers. The teacher figure at the center of the model is redefined not as the sole authority and transmitter of information, but as a professional mentor and guide who understands the student's affective world, discovers their talents, and accompanies them on their learning journey. School administrators are positioned as "Glocal Leaders" who are not just individuals managing administrative processes but leaders who can blend global management theories with local social sensitivities. In the curriculum structure, a holistic development of the student is targeted by balancing cognitive academic success and affective domain gains—such as empathy, self-efficacy, ethical values, and social responsibility—at

a 50% ratio. Success in this system is not a static result measured by a single exam; rather, it is monitored through a process-oriented "Development Report Card" that documents the student's developmental journey through digital portfolios and performance tasks. Technological integration aims to make technology an invisible tool that supports creativity, coding, and production through a "Makerspace" logic, rather than being a subject in itself. Consequently, the Glocal School Model operates on the principle that school is not a rehearsal or a simulation of life, but life itself; thus, it offers a viable and visionary roadmap for the transition from the fabricated school designs of the 19th century to the organic, flexible, and fluid educational ecosystems of the 21st century. This model takes its place in educational literature as a human-oriented and sustainable future design that enables students to grow as global citizens while drawing strength from their own roots.

Keywords: 21st Century Skills, Glocalization, Paradigm Shift, Glocal School Model, Workshop-Based Learning.

Üstün Yetenekli Öğrencilerin Yapay Zekâ ile İş birliğine İlişkin Algıları

Adem Nefayaz¹, Cansu Reçber Öztürk²

¹Milli Eğitim Bakanlığı, E-mail:adem.nefayaz@gazi.edu.tr: ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9707-3868>

²Milli Eğitim Bakanlığı, E-mail:cansuu.recber@gmail.com: ORCID: <https://orcid.org/0009-0000-6534-8102>

Özet: Eğitim teknolojileri literatüründe yapay zekâ entegrasyonuna yönelik araştırmalar son on yılda muazzam bir ivme kazanmış olsa da, bu çalışmaların büyük bir kısmının genel öğrenci popülasyonu veya öğretmenlerin teknolojik kabul düzeyleri üzerine yoğunlaştığı görülmektedir. Özel eğitim ihtiyacı olan ve yüksek zihinsel potansiyele sahip üstün yetenekli öğrencilerin yapay zekâ araçlarıyla kurdukları ilişki, bu teknolojinin sunduğu kişiselleştirme olanaklarına rağmen literatürde yeterince temsil edilmemektedir. Bu akademik boşluğu doldurmayı hedefleyen çalışma, üstün yetenekli öğrencilerin yapay zekâ ile iş birliği süreçlerini, bu teknolojiye yönelik algılarını ve kullanım pratiklerini sistematik bir derleme yöntemiyle merkeze almaktadır. Çalışmanın temel sorunsalı, üstün yetenekli bireylerin karakteristik öğrenme ihtiyaçlarının yapay zekâ sistemleri tarafından ne ölçüde karşılandığı ve bu öğrencilerin teknolojiyi bir tüketim nesnesinden ziyade bir "bilişsel ortak" olarak nasıl konumlandıklarıdır. Araştırma metodolojisi olarak, akademik dünyada güvenilirliği kabul edilen PRISMA 2020 (Preferred Reporting Items for Systematic Reviews and Meta-Analyses) protokolü titizlikle takip edilmiştir. 2015 ile 2025 yılları arasındaki on yıllık dönemi kapsayan tarama süreci; Web of Science, Scopus ve ERIC gibi uluslararası düzeyde saygınlığı olan veri tabanları üzerinden yürütülmüştür. "Yapay zekâ", "üstün yetenekli", "eğitim teknolojileri" ve "iş birliği" gibi anahtar kelimelerle yapılan taramalarda elde edilen yüzlerce makale; yayın yılı, örneklem grubu, kullanılan metodoloji ve konu odağı gibi belirlenen dahil etme ve dışlama kriterleri ışığında elenmiştir. Bu seçim süreci sonucunda, doğrudan üstün yetenekli öğrencilerin algılarına odaklanan 11 nitelikli ve özgün çalışma içerik analizine tabi tutulmuştur. Bu analiz, sadece istatistiksel bir veri sunmakla kalmayıp, aynı zamanda öğrencilerin yapay zekâyâ yönelik tutumlarının bilişsel, duyuşsal ve etik boyutlarını kapsayan geniş bir kavramsal harita ortaya koymaktadır. Elde edilen bulgular, üstün yetenekli öğrencilerin yapay zekâyı geleneksel öğrenci gruplarından çok daha farklı ve sofistike bir şekilde tanımladıklarını göstermektedir. Bu öğrenciler için yapay zekâ, sadece sorulara yanıt veren bir veri bankası değil; karmaşık problemleri küçük parçalara ayıran, veri setleri arasında örüntüler kuran ve hipotez geliştirme aşamalarında onlara eşlik eden bir "düşünme ortağı" veya "bilişsel manivela" görevi görmektedir. Üstün yetenekli bireylerin doğasında bulunan hızlı kavrayış, yüksek merak ve derinlemesine araştırma isteği, yapay zekânın sunduğu asenkron ve kişiselleştirilmiş öğrenme ortamlarıyla yüksek düzeyde uyum sağlamaktadır. Öğrenciler, bu teknolojiyi kendi öz-düzenlemeli öğrenme süreçlerinin bir parçası haline getirerek, zayıf oldukları alanları bağımsızca telafi edebilmekte ve kendi ilgi alanlarında ileri düzey araştırmalar yürütebilmektedirler. Ayrıca, yapay zekânın yaratıcı

süreçlerde sunduğu yeni perspektifler, bu öğrencilerin orijinal ürün geliştirme kapasitelerini artırarak onlara ilham verici birer iş birliği alanı açmaktadır.

Bununla birlikte, çalışmanın dikkat çektiği en kritik noktalardan biri, üstün yetenekli öğrencilerin sergilediği yüksek düzeydeki "dijital etik farkındalık" ve "eleştirel tutum"dur. Öğrenciler, yapay zekâ kullanımının avantajlarına odaklanırken aynı zamanda bu teknolojinin getirebileceği tehlikelerin de bilincindedirler. Algoritmik yanlılık (bias), verilerin doğruluğu, akademik dürüstlük ve yapay zekâyâ aşırı bağımlılığın eleştirel düşünme becerilerini zayıflatma riski gibi konular, öğrencilerin en çok vurguladığı kaygılar arasında yer almaktadır. Bu durum, üstün yetenekli öğrencilerin teknolojiyi körü körüne kabul etmek yerine, onu sürekli bir denetim ve sorgulama süzgecinden geçirdiklerini kanıtlamaktadır. Sonuç olarak çalışma, mevcut eğitim modellerinin bu öğrencileri sadece hazır yapay zekâ araçlarını kullanan pasif tüketiciler olarak görmekten vazgeçmesi gerektiğini savunmaktadır. Üstün yetenekli öğrencilerin potansiyellerini maksimize etmek adına, onları yapay zekâ sistemlerini sorgulayan, denetleyen, hatta bu sistemleri kendi ihtiyaçlarına göre tasarlayan ve yönlendiren "aktif tasarımcılar" veya "prompt mühendisleri" haline getirecek özgün pedagojik çerçevelere ihtiyaç duyulmaktadır. Önerilen bu yeni yaklaşım, teknolojiyi eğitimin merkezine değil, öğrencinin zihinsel kapasitesini destekleyen stratejik bir araç olarak konumlandırmayı ve etik sınırları belirlenmiş bir "insan-makine iş birliği" vizyonunu hayata geçirmeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: üstün yetenekli öğrenciler, yapay zekâ algısı, insan-yapay zekâ iş birliği, BİLSEM, sistematik derleme

Perceptions of Gifted Students Regarding Collaboration with Artificial Intelligence

Adem Nefayaz¹, Cansu Reçber Öztürk²

¹Milli Eğitim Bakanlığı, E-mail:adem.nefayaz@gazi.edu.tr: ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9707-3868>

²Milli Eğitim Bakanlığı, E-mail:cansuu.recber@gmail.com: ORCID: <https://orcid.org/0009-0000-6534-8102>

Abstract: While research on artificial intelligence integration in education has gained immense momentum in recent years, much of the existing literature remains focused on teacher perspectives or general student populations, largely neglecting the unique experiences of gifted students. Addressing this gap, this study centers on the perceptions of gifted students regarding collaboration with AI and how they integrate this technology into their learning processes using a systematic review methodology. The core problem addressed is to what extent AI systems meet the characteristic learning needs of gifted individuals and how these students position technology as a "cognitive partner" rather than a mere object of consumption. Following the PRISMA 2020 protocol, the research involved a meticulous screening of academic publications from 2015 to 2025 in prestigious databases

such as Web of Science, Scopus, and ERIC. After applying inclusion and exclusion criteria based on publication year, sample group, and thematic focus, 11 high-quality studies were selected for content analysis. This process mapped out the cognitive, affective, and ethical dimensions of gifted students' attitudes toward AI. Findings reveal that gifted students define AI in a much more sophisticated manner than traditional student groups. For them, AI is not just a data bank providing answers but a "thinking companion" that helps decompose complex problems, identify patterns, and develop hypotheses. Their inherent traits—such as rapid comprehension and high curiosity—align perfectly with the personalized, asynchronous learning environments provided by AI. These students use AI to enhance their self-regulated learning, independently addressing knowledge gaps and conducting advanced research in areas of interest. Furthermore, AI offers new perspectives that stimulate their creative production. A critical highlight of the study is the high level of "digital ethical awareness" and "critical stance" exhibited by gifted students. While acknowledging the benefits, they express significant concerns regarding algorithmic bias, data accuracy, academic integrity, and the potential for AI dependency to erode critical thinking. This demonstrates that gifted students do not blindly accept technology but subject it to continuous scrutiny. In conclusion, the article argues that educational models must move beyond viewing these students as passive consumers of ready-made AI tools. To maximize their potential, original pedagogical frameworks are needed to transform gifted students into "active designers" who can question, audit, and direct AI systems. This new approach aims to position technology as a strategic tool supporting mental capacity, fostering a vision of "human-machine collaboration" within defined ethical boundaries.

Anahtar Kelimeler: *gifted students, artificial intelligence perception, human-AI collaboration, BİLSEM, systematic review*

2025 Tayland–Kamboçya Krizi: Bilgi Savaşı, Sızdırılmış Diplomasi ve ASEAN’ın Arabuluculuk Kapasitesi

Kadir Çolak¹, Doç. Dr. Süleyman Temiz²

¹*Iğdır Üniversitesi, İİBF, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi ABD, E-mail: lalelidebirazizkc06@gmail.com
ORCID: 0009-0005-3698-9177*

²*Iğdır Üniversitesi, İİBF, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi ABD, E-mail: suleyman.temiz.phd@gmail.com
ORCID: 0000-0002-4439-4035*

Özet: Temmuz 2025’te Tayland ile Kamboçya arasında Preah Vihear Tapınağı çevresinde patlak veren silahlı çatışmalar, beş gün boyunca süren yoğun topçu atışları ve hava saldırılarıyla sınırın her iki tarafında 300.000’den fazla sivilin yerinden edilmesine yol açmış; iki ülke arasındaki köklü sınır anlaşmazlığını yeni ve niteliksel olarak farklı bir krize dönüştürmüştür. 2008–2011 döneminde de yedi defa silahlı çatışmaya sahne olan bu ihtilaf, 2013 Uluslararası Adalet Divanı yorum kararıyla hukuki bir çözüme kavuşturulmuş görünse de tapınak çevresindeki 4,6 km²’lik alan üzerindeki yapısal belirsizlik on yıl boyunca dondurulmuş bir gerilim olarak varlığını sürdürmüştür. Bu çalışma, 2025 krizini daha önceki silahlı çatışma evresinden ayırıştıran üç yeni boyutu —sosyal medya temelli bilgi savaşı, sızdırılmış diplomasi krizleri ve dijital söylem mücadelesi— ASEAN’ın arabuluculuk kapasitesi ekseninde analiz etmeyi amaçlamaktadır. Çalışma, Paul K. Huth’un ‘Toprak İhtilafı–Çatışma–Savaş’ modeli ile Johan Galtung’un 1969 tarihli negatif/pozitif barış kavramsallaştırmasına dayalı analitik bir çerçevede yürütülmüştür. Yöntem olarak doküman incelemesi ve vaka analizi kullanılmış, Uluslararası Adalet Divanı kararları, ASEAN resmi belgeleri, akademik literatür, Bangkok Post, Thai PBS World, BBC ve The Nation gibi medya kaynakları analiz edilmiştir. Araştırma, Kamboçyalı çevrim içi aktörlerin yürüttüğü dezenformasyon kampanyalarını kavramsal çerçeve içinde değerlendirmektedir. Bu kapsamda Tayland’a ait olduğu iddia edilen düşürülmüş F-16 görsellerinin Ukrayna’dan, kimyasal saldırı görüntülerinin ise Kaliforniya orman yangınlarından alındığı bağımsız doğrulama kuruluşlarınca tespit edilmiştir. Eski Kamboçya Başbakanı Hun Sen’in dönemin Tayland Başbakanı Paetongtarn Shinawatra ile gerçekleştirdiği telefon görüşmesini sızdırması, Tayland Anayasa Mahkemesi tarafından başbakanın görevinden askıya alınmasına yol açmış ve sınır krizinin tam ortasında Tayland hükümetinin siyasal manevra kapasitesini ciddi biçimde zayıflatmıştır. Bulgular, 2025 krizinde Tayland’ın sivil-asker ikiliği ve dağınık iletişim mimarisi nedeniyle söylemsel asimetri yaşadığını ortaya koymaktadır. Tayland Dışişleri Bakan Yardımcısı Russ Jalichandra’nın açıklamalarında belirttiği gibi, Bangkok’un yalnızca doğrulanabilir kanıtlara dayalı resmi açıklamalarla yetinen iletişim stratejisi, hızın ve algısal üstünlüğün belirleyici olduğu çağdaş bilgi savaşı ortamında yapısal olarak dezavantajlı bir konum üretmiştir. Sınır bölgesinden sorumlu 2. Ordu Komutanı Korgeneral Boonsin Padklang’ın milliyetçi söylemiyle paralel bir güç merkezi olarak öne çıkması, sivil hükümetin dış politika otoritesini daha da zayıflatmıştır. Buna karşılık Hun Sen, Facebook üzerinden Khmerce ve İngilizce iki dilli yayımladığı açıklamalar ile askerî üniformalı ve harita üzerinde çalışırken çekilmiş sembolik görsellerle uluslararası kamuoyunda mağduriyet söylemini başarıyla kurgulamıştır. Krizin söylemsel zemininde Khmer kolektif belleğindeki timsah-yılan sembolizmi ile Tayland tarafının

'kaybedilmiş topraklar' anlatısı yeniden dolaşıma sokulmuş; tarihsel-kültürel anlatı repertuarı dijital mobilizasyonun temel taşıyıcısı hâline gelmiştir. Krizin yönetiminde Malezya'nın ASEAN dönem başkanlığı altında 28 Temmuz 2025'te Kuala Lumpur'da gerçekleştirdiği arabuluculuk süreci, derhal ve koşulsuz bir ateşkes mutabakatını sağlamıştır. 7 Ağustos 2025 tarihli Olağanüstü Genel Sınır Komitesi toplantısında taraflar, ilave askerî hareketleri durdurmayı, gerilimi tırmandırıcı altyapı inşalarından kaçınmayı, dezenformasyon yayılımını sınırlandırmayı ve ASEAN Savunma Ataşeleri'nden oluşan Malezya liderliğindeki bir gözlemci ekibinin sahaya konuşlandırılmasını kabul etmişlerdir. Bu süreç, ASEAN'ın askerî tırmanmayı kontrol altına alma kapasitesini somutlaştırmakla birlikte, örgütün dezenformasyon ve dijital seferberlik gibi yeni meydan okumalara ilişkin kolektif normlar üretmedeki yapısal yetersizliğini de görünür kılmıştır. Çalışma, ASEAN'ın 'ASEAN Yolu' çerçevesindeki arabuluculuk kapasitesinin 2025 krizinde sınanan en kritik boyutunun bilgi savaşı olduğunu ve örgütün gelecekteki kurumsal güvenilirliğinin bu yeni alandaki normatif yanıt geliştirme yetisine bağlı olduğunu ileri sürmektedir.

Anahtar Kelimeler: 2025 Tayland–Kamboçya krizi, bilgi savaşı, ASEAN, diplomasi, dezenformasyon.

The 2025 Thailand–Cambodia Crisis: Information Warfare, Leaked Diplomacy, and ASEAN's Mediation Capacity

Doç. Dr. Süleyman Temiz¹, Kadir Çolak²

¹Iğdır University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Department of Political Science and Public Administration, E-mail: suleyman.temiz.phd@gmail.com ORCID: 0000-0002-4439-4035

²Iğdır University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Department of Political Science and Public Administration, E-mail: lalelidebirazizkc06@gmail.com ORCID: 0009-0005-3698-9177

Abstract: The armed clashes that erupted between Thailand and Cambodia over the Preah Vihear Temple in July 2025 -lasting five days with intense artillery fire and aerial strikes that displaced more than 300,000 civilians on both sides of the border- have transformed the long-standing border dispute into a qualitatively new form of crisis. Despite the seven armed clashes recorded during the 2008–2011 period and the 2013 interpretive ruling of the International Court of Justice (ICJ), which appeared to provide a legal resolution, the structural ambiguity surrounding the 4.6 km² area adjacent to the temple persisted as a frozen tension for nearly a decade. This study aims to analyze three novel dimensions that distinguish the 2025 crisis from the earlier period of armed confrontation—social media-based information warfare, leaked-diplomacy crises, and digital discursive contestation—through the prism of ASEAN's mediation capacity. The research is grounded in an analytical framework drawing on Paul K. Huth's 'Territorial Dispute–Conflict–War' model and Johan Galtung's (1969) conceptualization of negative and positive peace. Methodologically, the study employs document analysis and case study approaches, drawing on International Court of Justice rulings, official ASEAN instruments, academic literature, and media sources including Bangkok Post, Thai PBS World, BBC, and The Nation. The research situates within the conceptual framework the disinformation campaigns disseminated by Cambodian online actors, including images falsely depicting a downed Thai F-16 fighter jet—later traced to footage from Ukraine—and visuals allegedly showing Thai chemical attacks, which were subsequently identified by independent verification organizations as scenes from California wildfire response operations.

Former Cambodian Prime Minister Hun Sen’s leaking of his telephone conversation with the then-Prime Minister of Thailand Paetongtarn Shinawatra led to the suspension of the Thai Prime Minister by the Constitutional Court, significantly weakening the Thai government’s political maneuvering capacity at the height of the border crisis. The findings demonstrate that Thailand experienced a discursive asymmetry due to its civil-military duality and fragmented communication architecture. As articulated by Thai Deputy Foreign Minister Russ Jalichandra, Bangkok’s communication strategy—confined to verifiable, evidence-based official statements—proved structurally disadvantageous in a contemporary information warfare environment where speed and perceptual dominance prevail. Lieutenant General Boonsin Padklang, commander of the 2nd Army Region responsible for the border zone, emerged as a parallel power center through his nationalist rhetoric, further weakening the civilian government’s foreign policy authority. By contrast, Hun Sen successfully constructed a narrative of victimhood in international public opinion through bilingual posts on Facebook in Khmer and English, reinforced by symbolic visuals depicting him in military uniform or studying military maps. The discursive terrain of the crisis was further shaped by the reactivation of historically embedded cultural-narrative repertoires—the crocodile-snake symbolism in Khmer collective memory and the ‘lost territories’ narrative on the Thai side—transforming this historical-cultural archive into a primary vehicle of digital mobilization. Regarding crisis management, the mediation process conducted by Malaysia under its ASEAN chairmanship in Kuala Lumpur on 28 July 2025 secured an immediate and unconditional ceasefire agreement. At the Extraordinary General Border Committee meeting of 7 August 2025, the parties agreed to halt additional military movements, refrain from escalation-inducing infrastructure construction, contain the spread of disinformation, and support the deployment of a Malaysia-led observer team composed of ASEAN Defense Attachés. While this process concretized ASEAN’s capacity to contain military escalation, it simultaneously rendered visible the organization’s structural inability to produce collective norms addressing emerging challenges such as disinformation and digital mobilization. The study argues that the most critical dimension of ASEAN’s mediation capacity tested by the 2025 crisis was information warfare, and that the organization’s future institutional credibility depends on its ability to develop normative responses to this new domain.

Keywords: 2025 Thailand–Cambodia crisis, information warfare, ASEAN, diplomacy, disinformation.

Dijitalleşmenin Ebeveynlik ve Aile İçi İletişim Üzerindeki Etkileri

Çocuk Gelişimci, Tülin Göktürk

*KTO Karatay Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Çocuk Gelişimi Anabilim Dalı YL Öğrencisi,
tulingokturk00@gmail.com, ORCID: 0009-0004-6007-0913*

Özet: Dijitalleşmeyle birlikte bireylerin günlük yaşam alışkanlıkları ve sosyal ilişki yapıları değiştiği gibi aile yapısı ve ebeveynlik pratikleri de yeniden şekillenmektedir. Özellikle akıllı telefonlar, sosyal medya platformları, çevrim içi oyunlar ve dijital mesajlaşma uygulamalarının yaygınlaşmasıyla birlikte ebeveyn-çocuk ilişkilerinde de yeni alışkanlıklar ve iletişim şekilleri ortaya çıkmıştır. Dijital teknolojiler bir yandan bilgiye erişim, eğitim, iletişim ve güvenlik açısından önemli fırsatlar sunarken diğer yandan aile içi etkileşimin azalması, ekran bağımlılığı, dijital riskler ve ebeveyn-çocuk ilişkilerinde iletişim kopuklukları gibi sorunları da beraberinde getirmektedir. Bu bağlamda dijitalleşmenin ebeveynlik uygulamaları ve aile içi iletişim üzerindeki etkilerinin incelenmesi önem taşır. Ebeveynlik çocuğun fiziksel, bilişsel, sosyal ve duygusal gelişimini desteklemeye yönelik bakım verme, rehberlik etme ve koruma süreçlerini kapsayan çok boyutlu uygulamaları içerir. Ayrıca anne-baba olmanın sorumlulukları içerisinde çocukla güven temelli bağ kurma, davranış kontrolünü sağlama, çocuğun bireyselliğine saygı duyma, rol model olma, güvenli bir yaşam ortamı sağlama ve çocuğu fiziksel ve psikolojik açıdan koruma yer almaktadır.

Dijital teknolojilerin ve sosyal medyanın yaşamın merkezine yerleşmesiyle birlikte ebeveynlik görevlerinin uygulanış biçimi de değişime uğramıştır. Anne-babaların özellikle yoğun ekran kullanımı, aile üyeleri arasındaki yüz yüze iletişimi azaltmakta ve çocukların duygusal ihtiyaçlarının fark edilmesini zorlaştırabilmektedir. Bunun yanı sıra çocukların erken yaşta dijital cihazlarla tanışması, ebeveynlerin çocuklarının ekran kullanım süresi ve sanal sosyalleşme alanlarını denetlemesini gerekli kılarak rehberlik sorumluluklarını daha karmaşık hâle getirmiştir. Geleneksel ebeveynlikte fiziksel güvenlik ön plandayken dijital çağda siber zorbalık, uygunsuz içeriklere maruz kalma, kişisel verilerin paylaşılması ve dijital bağımlılık gibi çevrim içi riskler de ebeveynlerin koruma görevine dâhil olmuştur. Böylece ebeveynlik yalnızca fiziksel dünyayı düzenleyen bir süreç olmaktan çıkmış, aynı zamanda dijital dünyanın yönetilmesini de kapsayan bir yapıya dönüşmüştür.

Bu araştırmada, dönüşen bu yapı karşısında çocuklarla etkili ve sağlıklı iletişim kurulabilmesi için hem çocukların hem de ebeveynlerin dijital farkındalık düzeylerinin nasıl artırılması gerektiğine yönelik değerlendirmeler aktarılacaktır. Çocukların dijital ortamda gerçek yaşamda olduğu kadar dikkatli davranmaları, karşılaştıkları sorunları ebeveynleriyle paylaşmaları, internetin sunduğu fırsat ve tehditler konusunda bilinçli olmaları, kişisel bilgilerini korumaları ve tanımadıkları kişilerle iletişim kurmamaları vb. durumlar özetlenecektir. Ayrıca çocukların çevrim içi olma süreleriyle ilgili aile kurallarına uymaları ve ebeveynleriyle dijital deneyimleri hakkında açık iletişim kurmaları sağlıklı aile içi iletişim yöntemlerine dikkat çekilecektir. Anne-babaların ise dijital iletişim konusunda kendilerini geliştirmeleri, güncel teknolojik gelişmeleri takip etmeleri ve çocuklarının kullandığı dijital platformlar hakkında bilgi sahibi olmaları hususuna değinilecektir.

Aile içerisinde sosyal medya kullanımına ilişkin ortak kurallar oluşturulması, çocukların dijital etkinliklerinin belirli ölçülerde denetlenmesi ve yasaklayıcı değil rehberlik edici bir yaklaşım benimsenmesi önemlidir. Yanı sıra ebeveynlerin çocuklarıyla birlikte kaliteli zaman geçirmeleri, dijital ortama alternatif fiziksel etkinlikler planlamaları ve sağlıklı iletişim ortamları oluşturmaları aile içi bağların güçlenmesine katkı sağlamaktadır. Ebeveynlerin dijital ortamda da rol model oldukları unutulmamalıdır. Çünkü çocukların teknoloji kullanım alışkanlıkları çoğu zaman ebeveyn davranışlarından etkilenmektedir.

Araştırmada sadece anne-babalara değil, toplumsal düzeyde kamu kurumları ve sivil toplum kuruluşlarının da dijitalleşen dünyada ailelere yönelik sorumluluklarının olduğuna değinilecektir. Özellikle dijital ebeveynlik konusunda bilinçlendirme çalışmaları yürütülmesi, okullarda medya okuryazarlığı eğitimlerinin yaygınlaştırılması, ailelere yönelik dijital güvenlik eğitimlerinin artırılması ve dijital ebeveynlik politikalarının geliştirilmesi aile içi sağlıklı iletişimin geliştirilmesine katkı sağlayarak aynı zamanda toplumunda bilgilendirilmesine yardımcı olacaktır.

Sonuç olarak dijitalleşme, ebeveynlik anlayışını ve aile içi iletişim süreçlerini önemli ölçüde dönüştürmektedir. Bu dönüşümün olumsuz etkilerini azaltabilmek için ebeveyn-çocuk iletişiminin güçlendirilmesi ve dijital okur yazarlık becerilerinin geliştirilmesi gerekmektedir. Sağlıklı iletişim temelli dijital ebeveynlik yaklaşımı, çocukların hem çevrim içi hem de gerçek yaşamda güvenli, bilinçli ve psikolojik açıdan güçlü bireyler olarak yetişmelerine katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Dijitalleşen Ebeveynlik, Aile İçi İletişim, Çocukla İletişim, Dijital İletişim, Dijitalleşme.

The Effects of Digitalization on Parenting and Family Communication

Master Student of Child Development, Tülin Göktürk

*KTO Karatay University, Department of Child Development, Master's student, tulingokturk00@gmail.com,
ORCID: 0009-0004-6007-0913*

Abstract: With digitalization, not only have individuals' daily life habits and social relationship structures changed, but family dynamics and parenting practices have also been reshaped. In particular, the proliferation of smartphones, social media platforms, online games, and digital messaging applications has brought about new habits and forms of communication in parent-child relationships. While digital technologies offer significant opportunities in terms of access to information, education, communication, and security, they also bring along problems such as a decline in family interaction, screen addiction, digital risks, and communication breakdowns in parent-child relationships. In this context, it is important to examine the effects of digitalization on parenting practices and family communication. Parenting encompasses multidimensional practices aimed at supporting the child's physical, cognitive, social, and emotional development, including caregiving, guidance, and protection processes. Additionally, the responsibilities of being a parent include establishing a trust-based bond with the child, ensuring behavior control, respecting the child's individuality, serving as a role model, providing a safe living environment, and protecting the child physically and psychologically.

With digital technologies and social media becoming central to daily life, the way parenting tasks are carried out has also changed. Especially when parents engage in intensive screen

use, face-to-face communication among family members decreases and it becomes harder to recognize children's emotional needs. Furthermore, children's early introduction to digital devices has made it necessary for parents to monitor their children's screen time and virtual socialization environments, complicating their guidance responsibilities. Whereas traditional parenting mainly prioritized physical safety, in the digital age, risks such as cyberbullying, exposure to inappropriate content, sharing of personal data, and digital addiction have also become part of the parental role of protection. Thus, parenting has evolved from a process focused solely on the physical world to one that also encompasses managing the digital world.

In this study, evaluations will be presented regarding how the digital awareness levels of both children and parents should be increased in order to establish effective and healthy communication with children in the face of this transformation. Issues such as children acting as cautiously online as they do in real life, sharing encountered problems with their parents, being conscious of the opportunities and threats presented by the internet, protecting their personal information, and not communicating with strangers will be summarized. In addition, the importance of children abiding by family rules about online time and establishing open communication with their parents about their digital experiences as part of healthy family communication methods will be highlighted. The necessity for parents to improve themselves in digital communication, keep up with current technological developments, and be informed about the digital platforms their children use will also be addressed.

It is important to establish shared rules on social media use within the family, monitor children's digital activities to a certain extent, and adopt a guiding rather than prohibitive approach. Additionally, parents spending quality time with their children, planning alternative physical activities to the digital environment, and creating healthy communication spaces contribute to strengthening family bonds. It should not be forgotten that parents are also role models in the digital environment, as children's technology usage habits are often influenced by parental behavior.

The study will address not only parents but also the responsibilities of public institutions and non-governmental organizations at the societal level regarding families in a digitalized world. Especially, conducting awareness-raising efforts on digital parenting, expanding media literacy education in schools, increasing digital security trainings for families, and developing digital parenting policies will help foster healthy family communication and, at the same time, inform society as a whole.

In conclusion, digitalization is significantly transforming parenting and in-family communication processes. In order to mitigate the negative effects of this transformation, parent-child communication must be strengthened and digital literacy skills must be improved. A healthy communication-based approach to digital parenting will contribute to raising children as safe, conscious, and psychologically resilient individuals both online and in real life.

Keywords: *Digital Parenting, Family Communication, Communication with Children, Digital Communication, Digitalisation..*

Sanayi 4.0 ve İstihdam Üzerindeki Etkileri: Firma Görüşlerinin Kalitatif Analizi

Doç. Dr. Ümran Şengül¹, Buğra Yağcı²

¹Çanakkale 18 Mart Üniversitesi, E-mail: umransengul@comu.edu.tr ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5867-863X>

²Çanakkale 18 Mart Üniversitesi, E-mail: yagcibuğra@hotmail.com ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5867-863X>

Özet: Sanayi devrimi, üretim ve ekonomi dünyasında klasik kol gücü ile el aletlerinin yerini buhar makineleri, motorlar ve büyük ölçekli endüstriyel işletmelerin almasıyla gerçekleşen köklü bir yapısal değişimi ifade etmektedir. İnsanlık tarihi boyunca araç ve gereçler, zorlu işleri daha az fiziksel çaba ve zaman harcayarak gerçekleştirmek amacıyla kullanılmıştır; bu süreç tarım toplumundan sanayi toplumuna geçişle birlikte günümüze değin dört ana evreden geçmiştir. Birinci evre buhar gücünün makineleşmedeki etkisiyle, ikinci evre elektrik enerjisinin kullanımı ve seri üretim bantlarıyla, üçüncü evre ise bilgi teknolojileri ve otomasyon sistemleriyle karakterize edilmektedir. Günümüzde içinde bulunduğumuz dördüncü evre, yani Sanayi 4.0; akıllı makineler, nesnelerin interneti (IoT) ve büyük veri analitiği ile dijitalleşme çağına tam geçişi simgelemektedir.

Sanayi 4.0; akıllı fabrikalar, bulut bilişim, siber-fiziksel sistemler, büyük veri yönetimi ve veri madenciliği gibi teknolojik bileşenler üzerine inşa edilmiştir. Bu ileri teknolojiler, üretimin neredeyse hiç insan müdahalesine ihtiyaç duyulmadan gerçekleştirildiği "karanlık fabrikalar" (lights-out factories) kavramını literatüre kazandırmıştır. Özellikle Çin'in "Made in China 2025" planı gibi küresel ölçekli stratejik hamlelerle birlikte robotik sektörü dünya genelinde devasa bir büyüme ivmesi yakalamıştır. Uluslararası Robotik Federasyonu (IFR) verileri de dünya genelindeki endüstriyel robot stoğunun her yıl hızla arttığını, bu durumun üretim sistemlerinden toplumsal yapılara kadar her alanı kökten dönüştürdüğünü doğrulamaktadır.

Endüstriyel dönüşümlerin ortak paydası, başlangıç aşamasında işgücü talebini azaltıyor gibi görünse de uzun vadede genel verimliliği, reel gelir seviyelerini ve yeni iş kollarını artırmasıdır. Ancak Sanayi 4.0'ın hızı ve uygulama derinliği, geçmişteki sanayi devrimlerinden farklı olarak doğrusal değil, üstel (eksponansiyel) bir artış hızı sergilemektedir. Bu ivme, ekonomi çevrelerinde iki temel kuramsal yaklaşımı doğurmuştur: Kötümser Yaklaşım (Teknolojik İşsizlik), dijital dönüşüme uyum sağlayamayan kitlelerin işsiz kalacağını, robotların insan emeğinin yerini tamamen alarak toplumsal bozulmalara yol açacağını savunur. McKinsey (MGI) raporları, 2030 yılına kadar dünya genelinde 400 ila 800 milyon insanın otomasyon nedeniyle işini kaybedebileceği riskini vurgulamaktadır. İyimser Yaklaşım (Uzmanlaşma Modeli) ise teknolojinin yeni ve daha nitelikli iş alanları yaratacağını, eğitim yoluyla insan-makine iş birliğinin bir refah fırsatına dönüşeceğini iddia etmektedir.

Dijitalleşmenin etkileri, ülkelerin gelişmişlik düzeyine göre farklılıklar barındırmaktadır. Gelişmiş ekonomilerde yaratıcılık ve analiz gerektiren hizmet işlerinin otomasyonu daha zor; tarım ve manuel emeğe dayalı gelişmekte olan ülkelerin bu süreçten daha kırılgan şekilde etkilenebileceği öngörülmektedir. Bu noktada Japonya tarafından önerilen "Toplum 5.0" vizyonu, teknolojiyi sadece üretim odaklı değil; yaşlanan nüfus, çevre kirliliği ve doğal afetler gibi kronik toplumsal sorunları çözmek üzere konumlandırarak "süper akıllı toplum" modelini sunmaktadır.

Sonuç olarak Türkiye perspektifinden bakıldığında, firmaların yeni sanayi devrimi konusundaki farkındalıklarının arttığı ancak dijitalleşme sürecinin henüz tam olgunluğa erişmediği gözlemlenmektedir. Sanayi 4.0, üretimde hata payını minimize etmeyi hedeflerken işgücü piyasasında kaçınılmaz bir dönüşümü tetiklemektedir. Bu süreçte sürdürülebilir başarı yakalamanın temel anahtarı; yaşam boyu öğrenme prensibinin benimsenmesi, eğitim sistemlerinin "Eğitim 4.0" anlayışıyla modernize edilmesi ve insan kaynakları ile robotik kaynak yönetimi arasındaki stratejik iş birliğinin güçlendirilmesidir.

Anahtar Kelimeler: sanayi 4.0, istihdam, kalitatif analiz, dijital dönüşüm, teknolojik işsizlik, toplum 5.0, Türkiye.

Industry 4.0 and Its Effects on Employment: A Qualitative Analysis of Firm Perspectives

Doç. Dr. Ümran Şengül¹, Buğra Yağcı²

¹Çanakkale 18 March University, E-mail: umransengul@comu.edu.tr, ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5867-863X>

² Çanakkale 18 March University, E-mail: yagcibuğra@hotmail.com , ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5867-863X>

Abstract: The Industrial Revolution represents a fundamental structural transformation in the world of production and economics, where traditional manual labor and hand tools were replaced by steam engines, motors, and large-scale industrial enterprises. Throughout human history, tools and equipment have been utilized to perform demanding tasks with less physical effort and time; this process has evolved through four main stages from the agricultural society to the industrial society. While the first stage was characterized by the impact of steam power on mechanization, the second stage by the use of electrical energy and assembly lines, and the third stage by information technologies and automation systems; the fourth stage we are currently experiencing, Industry 4.0, symbolizes a complete transition to the era of digitalization with smart machines, the Internet of Things (IoT), and big data analytics.

Industry 4.0 is built upon technological components such as smart factories, cloud computing, cyber-physical systems, big data management, and data mining. These advanced technologies have introduced the concept of "lights-out factories" (karanlık fabrikalar) to the literature, where production is carried out with almost no human intervention. Especially with global strategic moves such as China's "Made in China 2025" plan, the robotics sector has gained massive growth momentum worldwide. Data from the International Federation of Robotics (IFR) also confirms that the industrial robot stock across the globe is increasing

rapidly every year, a situation that is radically transforming every field from production systems to social structures.

The common denominator of industrial transformations is that, although they initially appear to reduce the demand for labor, they increase overall productivity, real income levels, and new job opportunities in the long run. However, the speed and depth of Industry 4.0's application exhibit an exponential growth rate, unlike previous industrial revolutions. This momentum has given rise to two fundamental theoretical approaches in economic circles: The Pessimistic Approach (Technological Unemployment) argues that masses unable to adapt to digital transformation will remain unemployed, and robots will completely replace human labor, leading to social disruption. McKinsey (MGI) reports emphasize the risk that between 400 and 800 million people worldwide could lose their jobs due to automation by 2030. Conversely, the Optimistic Approach (Specialization Model) contends that technology will create new and more qualified job areas, and through education, human-machine cooperation will turn into an opportunity for prosperity.

The effects of digitalization vary according to the development levels of countries. While it is more difficult to automate service jobs that require creativity and analysis in developed economies, it is predicted that developing countries with structures based on agriculture and manual labor may be more vulnerably affected by this process. At this point, the "Society 5.0" vision proposed by Japan offers a "super-smart society" model by positioning technology not only for production but also to solve chronic social problems such as an aging population, environmental pollution, and natural disasters.

In conclusion, from the perspective of Turkey, it is observed that the awareness of firms regarding the new industrial revolution is increasing, but the digitalization process has not yet reached full maturity. While Industry 4.0 aims to minimize the margin of error in production, it triggers an inevitable transformation in the labor market. The key to sustainable success in this process is the adoption of the principle of lifelong learning, the modernization of education systems with an "Education 4.0" approach, and the strengthening of strategic cooperation between human resource management and robotic resource management.

Keywords: *industry 4.0, employment, qualitative analysis, digital transformation, technological unemployment, society 5.0, Turkey.*

Uluslararası eTwinning Projelerinde Öğrenci Deneyimleri: Fenomenolojik Bir Araştırma

İngilizce Öğretmeni Yasemin Gözüküçük

MEB, yasemingozyukucuk7@gmail.com ORCID: 0009-0000-9757-0437

Özet: Bu araştırmanın amacı, eTwinning projeleri kapsamında gerçekleştirilen uluslararası iş birliği faaliyetlerinin lise öğrencileri tarafından nasıl deneyimlendiğini derinlemesine incelemek ve bu süreçlerin öğrencilerin dijital, sosyal, kültürel ve akademik gelişimleri üzerindeki etkilerini ortaya koymaktır. Günümüzde bilgi ve iletişim teknolojilerinin eğitim ortamlarına entegrasyonunun hız kazanmasıyla birlikte öğrencilerin yalnızca akademik bilgi düzeylerinin değil; aynı zamanda dijital okuryazarlık, kültürlerarası iletişim, iş birliği, eleştirel düşünme, yaratıcılık ve problem çözme gibi 21. yüzyıl becerilerinin geliştirilmesi de önem kazanmıştır. Bu bağlamda eTwinning projeleri, öğrencilerin farklı ülkelerde yaşayan akranlarıyla dijital ortamda iletişim kurmalarına, ortak ürünler geliştirmelerine ve iş birliğine dayalı öğrenme deneyimleri yaşamalarına olanak sağlayan önemli öğrenme ortamları olarak değerlendirilmektedir. Alan yazında eTwinning projelerinin öğrencilerin dijital okuryazarlık becerilerini geliştirdiği, teknoloji entegrasyonunu desteklediği, kültürlerarası etkileşimi artırdığı ve öğrencilerin iş birliğine dayalı öğrenme süreçlerine aktif katılım göstermelerine katkı sunduğu ifade edilmektedir. Araştırma, nitel araştırma yaklaşımı çerçevesinde fenomenolojik desen doğrultusunda yürütülmüştür. Fenomenolojik desen, bireylerin belirli bir olguya ilişkin yaşantılarını, algılarını ve deneyimlerini derinlemesine incelemeyi amaçlayan bir araştırma yaklaşımı olması nedeniyle bu araştırmanın amacı doğrultusunda tercih edilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu, 2025-2026 eğitim öğretim yılında yaklaşık yedi ay süren uluslararası bir eTwinning projesine aktif olarak katılım sağlayan lise öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Bunun yanı sıra öğrenciler tarafından proje sürecinde oluşturulan ortak dijital ürünler, karma takım etkinlikleri kapsamında hazırlanan çalışmalar, dijital hikâyeler, çevrim içi toplantı kayıtları, poster tasarımları, oyun geliştirme etkinlikleri, öğrenci günlükleri ve öğrenci yansımaları doküman incelemesi kapsamında değerlendirilmiştir. Araştırma sürecinde öğrenciler farklı ülkelerden akranlarıyla karma takım etkinliklerine katılmış, çevrim içi toplantılar aracılığıyla iletişim kurmuş, ortak karar alma süreçlerine dahil olmuş ve çeşitli Web 2.0 araçları kullanarak ortak dijital içerikler üretmişlerdir. Ayrıca süreç boyunca dijital, medya, kültür ve görsel okuryazarlık becerilerini geliştirmeye yönelik uygulamalara yer verilmiştir. Öğrencilerin güvenilir bilgiye erişme, dijital içerikleri eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirme, farklı kültürleri tanıma, görsel mesajları yorumlama ve dijital araçları etkili kullanma becerilerinin desteklenmesi amaçlanmıştır. Elde edilen veriler içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiş ve araştırma bulguları doğrultusunda tema ve alt temalar oluşturulmuştur. Bulgular, öğrencilerin uluslararası iş birliği sürecini çok boyutlu, etkileşimli ve zenginleştirici bir öğrenme deneyimi olarak değerlendirdiklerini göstermektedir. Araştırma sonucunda öğrencilerin farklı kültürlerle ilişkin farkındalık geliştirdikleri, kültürel farklılıklara karşı daha duyarlı ve hoşgörülü bireyler hâline geldikleri, yabancı dil kullanımına yönelik özgüven kazandıkları ve dijital iletişim becerilerini geliştirdikleri belirlenmiştir. Ayrıca öğrencilerin çevrim içi iş birliği süreçlerinde sorumluluk alma, görev paylaşımı yapma, ekip çalışmasına uyum sağlama, etkili iletişim kurma ve problem çözme becerilerinin geliştiği tespit edilmiştir.

Ortak ürün geliştirme süreçlerinin öğrencilerin yaratıcılıklarını desteklediği, dijital araç kullanımına yönelik farkındalıklarını artırdığı ve öğrenme süreçlerine yönelik motivasyonlarını güçlendirdiği sonucuna ulaşılmıştır. Öğrenciler, farklı ülkelerden akranlarıyla birlikte çalışmanın kendilerini daha sosyal, özgüvenli ve açık fikirli bireyler hâline getirdiğini ifade etmişlerdir. Bunun yanı sıra proje sürecinde geliştirilen dijital ürünlerin öğrencilerin hem bireysel hem de iş birlikli öğrenme süreçlerine katkı sağladığı belirlenmiştir. Sonuç olarak eTwinning projelerinin öğrencilerin yalnızca akademik gelişimlerini değil; aynı zamanda dijital okuryazarlık, kültürlerarası farkındalık, iletişim, iş birliği, sosyal etkileşim ve yaratıcı düşünme becerilerini geliştiren çok boyutlu öğrenme ortamları sunduğu değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelime: etwinning, uluslararası iş birliği, fenomenoloji, dijital okuryazarlık, kültürlerarası etkileşim, medya okuryazarlığı, görsel okuryazarlık, öğrenci deneyimleri

Student Experiences in International eTwinning Projects: A Phenomenological Investigation

English Teacher Yasemin Gözüküçük

MEB, yasemingozyukucuk7@gmail.com ORCID: 0009-0000-9757-0437

Abstract: The aim of this research is to examine in depth how international cooperation activities carried out within the scope of eTwinning projects are experienced by high school students and to reveal the effects of these processes on students' digital, social, cultural and academic development. Today, with the acceleration of the integration of information and communication technologies into educational environments, students not only have academic knowledge levels; At the same time, the development of 21st century skills such as digital literacy, intercultural communication, collaboration, critical thinking, creativity and problem solving has gained importance. In this context, eTwinning projects are considered as important learning environments that allow students to communicate digitally with their peers living in different countries, develop joint products and have collaborative learning experiences. In the literature, it is stated that eTwinning projects improve students' digital literacy skills, support technology integration, increase intercultural interaction and contribute to students' active participation in collaborative learning processes. The research was carried out in line with the phenomenological design within the framework of the qualitative research approach. The phenomenological design was preferred for the purpose of this research because it is a research approach that aims to examine the experiences, perceptions and experiences of individuals regarding a certain phenomenon in depth. The study group of the research consists of high school students who actively participated in an international eTwinning project that lasted approximately seven months in the 2025-2026 academic year. A semi-structured interview form was used as a data collection tool in the research. In addition, joint digital products created by the students during the project process, studies prepared within the scope of mixed team activities, digital stories, online meeting recordings, poster designs, game development activities, student diaries and student reflections were evaluated within the scope of document review. During the research process, students participated in mixed team activities with their peers from different countries, communicated through online meetings, participated in joint decision-making processes, and produced joint digital content using various Web 2.0 tools. In addition, practices aimed at developing digital, media, cultural and visual literacy skills were included throughout the process. It is aimed to support students' ability to access reliable information, evaluate digital content from a critical perspective, get to know different cultures, interpret visual messages and use digital tools effectively. The data obtained were analyzed by content analysis method and themes and sub-themes were created in line with the research findings. The findings show that students consider the international cooperation process as a multidimensional, interactive, and enriching learning experience. As a result of the research, it was determined that students developed awareness of different cultures, became more sensitive and tolerant individuals towards cultural differences, gained self-confidence in the use of foreign languages and improved their digital communication skills. In addition, it was determined that students' ability to take responsibility, share tasks, adapt to teamwork, communicate effectively and solve problems in online collaboration processes improved. It was concluded that joint product development processes support students' creativity, increase their

awareness of the use of digital tools and strengthen their motivation for learning processes. Students stated that working with their peers from different countries made them more social, self-confident and open-minded individuals. In addition, it has been determined that the digital products developed during the project process contribute to both individual and cooperative learning processes of students. As a result, eTwinning projects are not only the academic development of students; At the same time, it is considered to offer multidimensional learning environments that develop digital literacy, intercultural awareness, communication, collaboration, social interaction and creative thinking skills.

Keyword: etwinning, international cooperation, phenomenology, digital literacy, intercultural interaction, media literacy, visual literacy, student experiences

Okul Öncesi ve Sınıf Öğretmeni Adaylarının Kök Değerlerin Eğitimine İlişkin Tutumları

Dr. Zehra Bilgen¹, Öykü Tikenceli², Tuğçe Dalkıran³, Yusufhan Sarıköse⁴

¹Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Temel Eğitim Bölümü, Okul Öncesi Eğitimi Anabilim Dalı, E-mail: zehrabilgen@comu.edu.tr ORCID: 0000-0002-4146-3090

²Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Okul Öncesi Eğitimi Bilim Dalı, E-mail: oykutikenc@hotmail.com ORCID: 0009-0001-0527-3433

³Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Okul Öncesi Eğitimi Bilim Dalı, E-mail: Tugcedalkiran89@gmail.com ORCID: 0009-0004-6723-2604

⁴Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Okul Öncesi Eğitimi Bilim Dalı, E-mail: yusufhansarikose@gmail.com ORCID: 0009-0007-9316-124X

Özet: Değerler eğitimi, bireylerin toplumsal yaşam içerisinde uyumlu, sorumluluk sahibi ve etik değerlere duyarlı bireyler olarak yetişmelerinde önemli bir role sahiptir. Özellikle çocukluk döneminde kazanılan değerlerin bireyin karakter gelişimi, sosyal ilişkileri ve toplumsal yaşama katılımı üzerinde etkili olduğu düşünülmektedir. Bu bağlamda eğitim kurumları, değerlerin kazandırılması ve sürdürülebilir hâle getirilmesinde önemli bir işleve sahiptir. Türkiye’de öğretim programlarında yer alan kök değerler; adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik ve yardımseverlik gibi bireysel ve toplumsal yaşam açısından temel kabul edilen değerlerden oluşmaktadır. Son yıllarda Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli kapsamında değerler eğitiminin daha sistematik ve bütüncül bir yapı içerisinde ele alınması, öğretmen yetiştirme sürecinde kök değerlere yönelik farkındalığın önemini artırmıştır. Okul öncesi ve ilkokul dönemi, çocukların değerleri gözlemlene, deneyimlene ve içselleştirme süreçlerinin yoğun olarak yaşandığı gelişim dönemleri arasında yer almaktadır. Bu nedenle öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının değerler eğitimine ilişkin tutumları, eğitim sürecinin niteliği açısından önemli görülmektedir. Öğretmen adaylarının kök değerlerin eğitimine yönelik bakış açıları; gelecekte oluşturacakları sınıf ortamı, kullanacakları öğretim yöntemleri ve öğrencilere kazandıracakları sosyal beceriler üzerinde etkili olabilmektedir. Bu doğrultuda öğretmen yetiştirme programlarının yalnızca akademik yeterlikleri değil, aynı zamanda değer odaklı eğitim anlayışını da desteklemesi gerektiği düşünülmektedir. Bu kapsamda araştırmanın amacı, okul öncesi ve sınıf öğretmeni adaylarının kök değerlerin eğitimine ilişkin tutumlarını incelemektir. Araştırmada ayrıca öğretmen adaylarının tutumlarının; cinsiyet, sınıf düzeyi, akademik ortalama ve öğrenim görülen anabilim dalı gibi değişkenler açısından değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Araştırma, nicel araştırma yöntemlerinden betimsel tarama modeli ile yürütülmüştür. Araştırmanın çalışma grubunu, 2025–2026 eğitim öğretim yılında Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi Temel Eğitim Bölümü Okul Öncesi Eğitimi ve Sınıf Eğitimi Anabilim Dallarında öğrenim gören öğretmen adayları oluşturmaktadır. Araştırmaya katılım gönüllülük esasına dayalı olarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmada öğretmen adaylarının kök değerlerin eğitimine ilişkin tutumlarını incelemek amacıyla Kılcan vd. (2022) tarafından geliştirilen “Kök Değerlerin Eğitimine İlişkin Tutum Ölçeği” ile araştırmacılar tarafından hazırlanan kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Verilerin analizinde SPSS paket programından yararlanılmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgular, öğretmen adaylarının kök değerlerin eğitimine yönelik genel olarak olumlu tutumlara sahip olduklarını göstermiştir. Özellikle kök değerlerin

öğretim sürecindeki önemi, ders içi ve ders dışı etkinliklerle desteklenmesi, okulun değer kazandırmadaki rolü ve öğrencilerin kişilik gelişimi üzerindeki etkisine ilişkin olumlu görüşlerin öne çıktığı görülmektedir. Bununla birlikte öğretmen adaylarının kök değerlerin toplumsal yaşam açısından önemine yönelik farkındalıklarının yüksek olduğu dikkat çekmektedir. Araştırmada öğretmen adaylarının kök değerlere ilişkin tutumları; cinsiyet, sınıf düzeyi, akademik ortalama ve öğrenim görülen anabilim dalı gibi değişkenler açısından ele alınmıştır. Elde edilen bulguların, öğretmen adaylarının kök değerlere ilişkin tutumlarının anlaşılmasına katkı sağlayacağı ve değerler eğitimi alanındaki çalışmalara yönelik genel bir değerlendirme sunacağı düşünülmektedir. Bulgular, öğretmen adaylarının kök değerlere yönelik olumlu tutum geliştirdiklerini göstermesi bakımından dikkat çekicidir. Bu durumun, öğretmen yetiştirme sürecinde değer odaklı uygulamaların önemini ortaya koyduğu düşünülmektedir. Ayrıca öğretmen adaylarının kök değerlere ilişkin farkındalıklarının, gelecekteki eğitim süreçlerine olumlu katkı sağlayabileceği değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: değerler eğitimi, kök değerler, öğretmen adayları, okul öncesi eğitimi, sınıf eğitimi, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli.

Attitudes of Preschool and Primary School Teacher Candidates Toward the Core Values Education

Dr. Zehra Bilgen, Öykü Tikenceli², Tuğçe Dalkıran³, Yusufhan Sarıköse⁴

¹ Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Temel Eğitim Bölümü, Okul Öncesi Eğitimi Anabilim Dalı, E-mail: zehrabilgen@comu.edu.tr ORCID: 0000-0002-4146-3090

²Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Okul Öncesi Eğitimi Bilim Dalı, E-mail: oykutikenc@hotmail.com ORCID: 0009-0001-0527-3433

³Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Okul Öncesi Eğitimi Bilim Dalı, E-mail: tugcedalkiran89@gmail.com ORCID: 0009-0004-6723-2604

⁴Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Okul Öncesi Eğitimi Bilim Dalı, E-mail: yusufhansarikose@gmail.com ORCID: 0009-0007-9316-124X

Abstract: Values education plays an important role in raising individuals who are harmonious, responsible, and sensitive to ethical values within social life. Values acquired especially during childhood are considered to have a significant impact on individuals' character development, social relationships, and participation in society. In this context, educational institutions have an important function in the acquisition and sustainability of values. In Türkiye, the core values included in educational curricula consist of values accepted as fundamental for both individual and social life, such as justice, friendship, honesty, self-control, patience, respect, love, responsibility, patriotism, and helpfulness. In recent years, within the scope of the Türkiye Century Education Model, the more systematic and holistic approach to values education has increased the importance of awareness regarding core values in teacher education processes. Preschool and primary school periods are among the developmental stages in which children intensely experience the processes of observing, experiencing, and internalizing values. Therefore, teachers' and teacher candidates' attitudes toward values education are considered important in terms of the quality of the educational process. Teacher candidates' perspectives on the education of core values may influence the classroom environments they will create in the future, the

teaching methods they will use, and the social skills they will help students acquire. Accordingly, it is thought that teacher education programs should support not only academic competencies but also a value-oriented educational approach. Within this framework, the aim of the study is to examine preschool and primary school teacher candidates' attitudes toward the education of core values. In addition, the study aims to evaluate teacher candidates' attitudes in terms of variables such as gender, grade level, academic achievement, and department of study. The research was conducted using the descriptive survey model, one of the quantitative research methods. The study group consists of teacher candidates studying in the Preschool Education and Primary School Education Departments of the Faculty of Education at Çanakkale Onsekiz Mart University during the 2025–2026 academic year. Participation in the study was based on voluntariness. In the research, the “Attitude Scale Toward the Education of Core Values” developed by Kılcan et al. (2022) and a personal information form prepared by the researchers were used to examine teacher candidates' attitudes toward the education of core values. SPSS software was used for data analysis. The findings of the study revealed that teacher candidates generally have positive attitudes toward the education of core values. In particular, positive opinions were prominent regarding the importance of core values in the teaching process, their support through in-class and extracurricular activities, the role of schools in value acquisition, and their effects on students' personality development. In addition, it was observed that teacher candidates had a high level of awareness regarding the importance of core values for social life. In the study, teacher candidates' attitudes toward core values were examined in terms of variables such as gender, grade level, academic achievement, and department of study. It is believed that the findings will contribute to understanding teacher candidates' attitudes toward core values and provide a general evaluation for studies in the field of values education. The findings are noteworthy in showing that teacher candidates develop positive attitudes toward core values. This situation is thought to reveal the importance of value-oriented practices in teacher education processes. Furthermore, teacher candidates' awareness of core values is considered likely to contribute positively to future educational processes.

Keywords: *values education, core values, teacher candidates, preschool education, primary school education, Türkiye Century Education Model.*

Kriz Zamanlarında Stratejik Kültür ve Cinsiyet: Kadınların Siyasi Etkinliği Aracılığıyla Güvenlik ve Direnç Kavramlarının Yeniden Tanımlanması

Dr. Zeynep Elçin KAMALAK¹,

*¹Hasan Kalyoncu Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler, Gaziantep, Türkiye,
zalcink@gmail.com, ORCID ID: 0000-0002-1671-2972.*

Özet: Bu çalışma, çağdaş küresel krizler bağlamında stratejik kültür ve cinsiyetin kesişimini, özellikle kadınların siyasi eylemliliğinin güvenlik ve direncin yeniden tanımlanmasına nasıl katkıda bulunduğu odaklanarak incelemektedir. Geleneksel olarak bir devletin güvenlik davranışını şekillendiren ortak inançlar, normlar ve uygulamalar kümesi olarak anlaşılan stratejik kültür, uzun zamandır devlet merkezli ve erilci varsayımlar tarafından domine edilmiştir. Bu tür bakış açıları, askeri gücü, hiyerarşik karar alma süreçlerini ve sert güvenlik yaklaşımlarını önceliklendirirken, alternatif bakış açılarını ve güvenliğin sosyal boyutlarını genellikle marjinalleştirmektedir. Bununla birlikte, pandemiler, iklim değişikliği, zorunlu göç ve hibrit çatışmalar da dahil olmak üzere küresel krizlerin artan karmaşıklığı, bu geleneksel çerçevelerin sınırlılıklarını ortaya koymuş ve daha kapsayıcı ve uyarlanabilir yaklaşımlara duyulan ihtiyacı vurgulamıştır.

Feminist uluslararası ilişkiler (IR) teorisi ve yapılandırmacı bakış açılarından yararlanan bu makale, cinsiyetin stratejik kültür içinde yalnızca ek bir değişken değil, güvenlik tehditlerinin nasıl algılandığını, yorumlandığını ve ele alındığını temelden şekillendiren kurucu bir unsur olduğunu savunmaktadır. Feminist akademisyenler uzun zamandır güvenlik söylemlerinin cinsiyetçi doğasını eleştirmiş ve baskın paradigmaların kadınların deneyimlerini, bilgilerini ve katkılarını dışlama veya küçümseme eğiliminde olduğunu vurgulamışlardır. Bu bağlamda, çalışma, cinsiyete duyarlı bakış açılarını stratejik kültüre entegre etmenin, kurumsal sağlamlığın ötesine geçerek sosyal uyumu, kapsayıcılığı ve uyarlanabilir yönetişimi de içeren daha kapsamlı bir dayanıklılık anlayışını mümkün kıldığını savunmaktadır.

Metodolojik olarak, araştırma, kriz yönetişimi bağlamlarından seçilmiş örneklerle desteklenen nitel ve kavramsal bir yaklaşım benimsemektedir. Tek bir vaka çalışmasına odaklanmak yerine, makale, kadınların siyasi liderlikte, politika oluşturmada ve topluluk temelli kriz müdahalesinde aktif roller oynadığı çeşitli küresel deneyimlerden elde edilen içgörülerini sentezlemektedir. Bu örnekler, kadınların siyasi eylemliliğinin daha kapsayıcı karar alma süreçlerine, daha incelikli risk değerlendirmesine ve daha sürdürülebilir politika sonuçlarına katkıda bulunduğunu göstermektedir. Özellikle kadınların katılımı, geleneksel stratejik kültür çerçevelerinde sıklıkla göz ardı edilen sağlık, eğitim, sosyal koruma ve toplumsal refah gibi insani güvenlik boyutlarına dikkat çekmektedir.

Bulgular, dayanıklılığın yalnızca teknik veya kurumsal bir kapasite olarak değil, çok boyutlu ve toplumsal olarak yerleşik bir süreç olarak yeniden kavramsallaştırılması gerektiğini

göstermektedir. Bu perspektiften bakıldığında, dayanıklılık yalnızca sistemlerin şokları absorbe etme yeteneğiyle ilgili değil, aynı zamanda çeşitli nüfusların ihtiyaçlarına uyum sağlama, dönüşme ve yanıt verme kapasitesiyle de ilgilidir. Kadınların siyasi eylemliliği, baskın güvenlik anlatılarına meydan okuyarak ve işbirliğini, kapsayıcılığı ve uzun vadeli sürdürülebilirliği vurgulayan alternatif yaklaşımlar sunarak bu dönüşümde kritik bir rol oynamaktadır. Dahası, cinsiyet perspektiflerinin kriz yönetimine entegrasyonu, etkili ve dayanıklı toplumların temel bileşenleri olan meşruiyeti ve kamu güvenini artırmaktadır.

Nitekim, bu çalışma, güvenlik ve dayanıklılığın cinsiyete duyarlı bir şekilde yeniden kavramsallaştırılmasını önererek, stratejik kültür ve feminist güvenlik çalışmaları arasındaki teorik boşluğu kapatmaya katkıda bulunmaktadır. Bu çalışma, stratejik kültürün cinsiyete dayalı temellerine değinilmeden ve kadınlar güvenlik politikaları ve uygulamalarının şekillenmesinde kilit aktörler olarak tanınmadan dirençli toplumların elde edilemeyeceğini savunmaktadır. Çalışma, kadınların siyasi eylemliliğinin dönüştürücü potansiyelini vurgulayarak karmaşık ve birbirine bağlı krizler çağında güvenliği yeniden düşünmek için hem teorik hem de politika açısından önemli bilgiler sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Stratejik Kültür, Cinsiyet, Dirençlilik, Kriz Yönetimi, Feminist Uluslararası İlişkiler, Güvenlik Çalışmaları*

Strategic Culture and Gender in Times of Crisis: Reframing Security and Resilience through Women's Political Agency

Dr. Zeynep Elçin KAMALAK¹

¹ *Hasan Kalyoncu University, Department of Political Science and International Relations, Gaziantep, Türkiye. zalcink@gmail.com, ORCID ID: 0000-0002-1671-2972*

This study examines the intersection of strategic culture and gender in the context of contemporary global crises, focusing particularly on how women's political activism contributes to the redefinition of security and resilience. Strategic culture, traditionally understood as a set of shared beliefs, norms, and practices that shape a state's security behavior, has long been dominated by state-centric and patriarchal assumptions. Such perspectives prioritize military power, hierarchical decision-making processes, and hard security approaches, often marginalizing alternative perspectives and the social dimensions of security. However, the increasing complexity of global crises, including pandemics, climate change, forced migration, and hybrid conflicts, has exposed the limitations of these traditional frameworks and highlighted the need for more inclusive and adaptable approaches. Drawing on feminist international relations (IR) theory and constructivist perspectives, this article argues that gender is not merely an additional variable within strategic culture, but a constitutive element that fundamentally shapes how security threats are perceived, interpreted, and addressed. Feminist academics have long criticized the sexist nature of security discourses, highlighting that dominant paradigms tend to exclude or downplay women's experiences, knowledge, and contributions. In this context, the study argues that integrating gender-sensitive

perspectives into strategic culture enables a broader understanding of resilience that goes beyond institutional robustness and includes social cohesion, inclusivity, and adaptive governance.

Methodologically, the research adopts a qualitative and conceptual approach supported by selected examples from crisis governance contexts. Rather than focusing on a single case study, the paper synthesizes insights from diverse global experiences where women play active roles in political leadership, policymaking, and community-based crisis response. These examples demonstrate that women's political activism contributes to more inclusive decision-making processes, more nuanced risk assessment, and more sustainable policy outcomes. In particular, women's participation draws attention to dimensions of human security such as health, education, social protection, and community well-being, which are often overlooked in traditional strategic culture frameworks. The findings demonstrate that resilience needs to be reconceptualized not merely as a technical or institutional capacity, but as a multidimensional and socially embedded process. From this perspective, resilience is not only about systems' ability to absorb shocks, but also about their capacity to adapt, transform, and respond to the needs of diverse populations. Women's political activism plays a critical role in this transformation by challenging dominant security narratives and offering alternative approaches that emphasize collaboration, inclusivity, and long-term sustainability. Furthermore, the integration of gender perspectives into crisis management enhances legitimacy and public trust, which are essential components of effective and resilient societies. Indeed, this study contributes to bridging the theoretical gap between strategic culture and feminist security studies by proposing a gender-sensitive reconceptualization of security and resilience. This work argues that resilient societies cannot be achieved without addressing the gender-based foundations of strategic culture and recognizing women as key actors in shaping security policies and practices. The study highlights the transformative potential of women's political activism, offering important theoretical and policy insights for rethinking security in an era of complex and interconnected crises.

Keywords: *Strategic Culture, Gender, Resilience, Crisis Management, Feminist International Relations, Security Studies*

Kimin İçin Dayanıklılık? Kriz Yönetiminde Stratejik Kültür ve Eşitsiz Güvenlik

Dr. Zeynep Elçin KAMALAK¹,

¹Hasan Kalyoncu Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler, Gaziantep, Türkiye, zalcink@gmail.com, ORCID ID: 0000-0002-1671-2972.

Özet: Son yıllarda, dayanıklılık kavramı güvenlik, yönetim ve kriz yönetimi tartışmalarında merkezi bir referans noktası haline gelmiştir. Devletlerin, kurumların ve toplumların şoklara dayanma, değişen koşullara uyum sağlama ve aksaklıklardan kurtulma yeteneğini tanımlamak için yaygın olarak kullanılmaktadır. Pandemilerden ve iklimle ilgili felaketlerden ekonomik krizlere ve zorunlu göçlere kadar, dayanıklılık giderek belirsizlik ve örtüşen risklerle karakterize edilen bir dünyaya gerekli bir yanıt olarak sunulmaktadır. Bununla birlikte, geniş kapsamlı çekiciliğine rağmen, dayanıklılık genellikle tarafsız ve evrensel olarak faydalı bir durum olarak ele alınmaktadır. Bu çalışma, temel bir soru sorarak bu varsayımı sorgulamaktadır: Dayanıklılık kimin için?

Makale, dayanıklılığın toplumda eşit olarak dağılmadığını, daha derin siyasi, kültürel ve kurumsal dinamikler tarafından şekillendirildiğini savunmaktadır. Özellikle, krizlerin nasıl anlaşıldığı ve yanıtların nasıl önceliklendirildiği konusunda stratejik kültürün rolünü vurgulamaktadır. Tarihsel olarak yerleşik inançlar ve uygulamalar kümesi olarak stratejik kültür, devletlerin tehditleri nasıl yorumladığını, güvenlik önceliklerini nasıl tanımladığını ve kriz dönemlerinde kaynakları nasıl tahsis ettiğini yönlendirmektedir. Mevcut literatürün büyük bir kısmı askeri ve dış politika bağlamlarındaki rolüne odaklanırken, bu çalışma kavramı kriz yönetimi ve iç güvenlik uygulamalarına genişletmektedir.

Makale, yeni ampirik veriler sunmak yerine, anlatsal bir literatür inceleme yaklaşımı benimsemektedir. Stratejik kültür çalışmaları, direnç yönetimi, insan güvenliği perspektifleri ve eşitsizlik odaklı araştırmalardan elde edilen içgörülerini bir araya getirmektedir. Bu literatürleri sentezleyerek, çalışma, direncin nasıl eşitsiz güvenlik sonuçları üretebileceğini anlamak için kavramsal bir çerçeve geliştirmektedir. Bu yaklaşım, makalenin desteklenmeyen ampirik iddialardan kaçınmasını sağlarken, aynı zamanda açık ve temellendirilmiş bir analitik katkı sunmasına olanak tanır.

Analiz, kriz yönetiminin genellikle sistem düzeyinde istikrarı, kurumsal sürekliliği ve makro düzeyde toparlanmayı önceliklendirdiğini göstermektedir. Bu hedefler düzeni ve koordinasyonu sağlamak için gerekli olsa da, krizlerin toplumsal düzeyde nasıl deneyimlendiğini tam olarak yansıtmamaktadır. Toplum içindeki farklı gruplar, farklı düzeylerde maruz kalma, kırılabilirlik ve toparlanma kapasitesiyle karşı karşıyadır. Kadınlar, göçmenler, düşük gelirli nüfus ve diğer marjinalleştirilmiş gruplar genellikle kriz etkilerine karşı daha savunmasızdır ve koruma ve destek mekanizmalarına erişimleri daha azdır. Sonuç

olarak, sistem düzeyinde dayanıklılık sağlanırken, bireyler ve toplumlar düzeyinde önemli eşitsizlikler devam edebilir veya hatta derinleşebilir.

Makale ayrıca, dayanıklılığın sadece teknik bir kapasite değil, aynı zamanda politik ve normatif bir kavram olduğunu savunmaktadır. Nelerin korunması gerektiği, kimin ihtiyaçlarının önceliklendirildiği ve iyileşmenin nasıl organize edileceği hakkındaki kararlar doğası gereği politiktir. Birçok durumda, dayanıklılık odaklı yönetim, uyum ve öz yeterliliği vurgulayarak bireylere ve topluluklara daha büyük sorumluluk yükler. Bu yaklaşım yerel kapasiteleri güçlendirebilirken, aynı zamanda dikkati yapısal eşitsizliklerden uzaklaştırabilir ve kurumsal sorumluluğun görünürlüğünü azaltabilir. Bu anlamda, dayanıklılık sadece krizleri yönetmek için bir araç olarak değil, aynı zamanda eşitsiz korumayı normalleştiren bir çerçeve olarak da işlev görebilir.

Çalışma, stratejik kültürü dayanıklılığın dağılımıyla ilişkilendirerek, kriz yönetiminin temelini oluşturan varsayımları incelemenin önemini vurgulamaktadır. Eşitsiz güvenlik sonuçlarının sadece tesadüfi veya geçici olmadığını, çoğu zaman güvenliğin tanımlanma ve önceliklendirilme biçimleriyle bağlantılı olduğunu göstermektedir. Makalenin temel katkısı, dayanıklılığı dağıtıcı bir sorun olarak yeniden çerçevelemek ve temel sorunun sadece dayanıklılığın nasıl inşa edildiği değil, aynı zamanda bundan kimin faydalandığı olduğunu vurgulamaktır.

Nitekim makale, dayanıklılığın daha kapsayıcı bir şekilde anlaşılmasının, sistem düzeyindeki göstergelerin ötesine geçerek insan merkezli bir bakış açısına doğru ilerlemeyi gerektirdiğini savunmaktadır. Bu, yapısal eşitsizlikleri tanımayı, farklılaşmış kırılğanlıkları ele almayı ve sosyal adaleti kriz yönetimi çerçevelerine dahil etmeyi içerir. "Kim için" sorusunu ön plana çıkararak, çalışma, sürekli ve birbirine bağlı krizler çağında dayanıklılığa daha eleştirel ve dengeli bir yaklaşım sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Stratejik Kültür, Dayanıklılık, Kriz Yönetimi, Toplumsal Eşitsizlik, İnsan Güvenliği*

Resilience for Whom? Strategic Culture and Unequal Security in Crisis Governance

Dr. Zeynep Elçin KAMALAK¹

¹ *Hasan Kalyoncu University, Department of Political Science and International Relations, Gaziantep, Türkiye. zalcink@gmail.com, ORCID ID: 0000-0002-1671-2972*

In recent years, the concept of resilience has become a central reference point in discussions on security, governance, and crisis management. It is widely used to describe the ability of states, institutions, and societies to withstand shocks, adapt to changing conditions, and recover from disruption. From pandemics and climate-related disasters to economic crises and forced migration, resilience is increasingly presented as a necessary response to a world characterized

by uncertainty and overlapping risks. However, despite its broad appeal, resilience is often treated as a neutral and universally beneficial condition. This study challenges that assumption by asking a fundamental question: resilience for whom?

The paper argues that resilience is not equally distributed across society, but is shaped by deeper political, cultural, and institutional dynamics. In particular, it highlights the role of strategic culture in influencing how crises are understood and how responses are prioritized. Strategic culture, as a set of historically embedded beliefs and practices, guides how states interpret threats, define security priorities, and allocate resources during periods of crisis. While much of the existing literature has focused on its role in military and foreign policy contexts, this study extends the concept to crisis governance and internal security practices.

Rather than presenting new empirical data, the article adopts a narrative literature review approach. It brings together insights from strategic culture studies, resilience governance, human security perspectives, and inequality-focused research. By synthesizing these bodies of literature, the study develops a conceptual framework for understanding how resilience can produce uneven security outcomes. This approach allows the paper to avoid unsupported empirical claims while still offering a clear and grounded analytical contribution.

The analysis suggests that crisis governance often prioritizes system-level stability, institutional continuity, and macro-level recovery. While these goals are essential for maintaining order and coordination, they do not fully capture how crises are experienced at the societal level. Different groups within society face different levels of exposure, vulnerability, and recovery capacity. Women, migrants, low-income populations, and other marginalized groups are often more vulnerable to crisis impacts and less able to access protection and support mechanisms. As a result, resilience may be achieved at the level of systems while significant inequalities persist or even deepen at the level of individuals and communities.

The paper further argues that resilience is not only a technical capacity but also a political and normative concept. Decisions about what should be protected, whose needs are prioritized, and how recovery is organized are inherently political. In many cases, resilience-oriented governance emphasizes adaptation and self-reliance, placing greater responsibility on individuals and communities. While this approach can strengthen local capacities, it may also shift attention away from structural inequalities and reduce the visibility of institutional responsibility. In this sense, resilience can function not only as a tool for managing crises, but also as a framework that normalizes unequal protection.

By linking strategic culture with the distribution of resilience, the study highlights the importance of examining the assumptions that underpin crisis governance. It shows that unequal security outcomes are not simply accidental or temporary, but are often connected to the ways in which security is defined and prioritized. The central contribution of the article is to reframe resilience as a distributive issue, emphasizing that the key question is not only how resilience is built, but also who benefits from it.

In conclusion, the paper argues that a more inclusive understanding of resilience requires moving beyond system-level indicators toward a human-centered perspective. This involves recognizing structural inequalities, addressing differentiated vulnerabilities, and incorporating social justice into crisis governance frameworks. By foregrounding the question of “for whom,” the study offers a more critical and balanced approach to resilience in an age of persistent and interconnected crises.

Keywords: *Strategic Culture, Resilience, Crisis Governance, Social Inequality, Human Security*

Kırgızistan’da Dijital Pedagoji: Uygulamalar ve Zorluklar

Zyinat Esenalieva¹

¹Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, esenalievazyinat@gmail.com,

<https://orcid.org/0000-0003-2836-5805>

Özet: Bu çalışma, Kırgızistan eğitim sisteminde dijital pedagojinin rolünü, öğretme ve öğrenme uygulamaları üzerindeki etkisine, dijital sınıflarda gerekli becerilere ve uygulama sırasında karşılaşılan zorluklara odaklanarak incelemektedir. Teknolojinin hızlı ilerlemesiyle birlikte dünya genelindeki eğitim sistemleri önemli dönüşümler geçirmiş, bu da dijital pedagojiyi modern öğretimin vazgeçilmez bir bileşeni haline getirmiştir. Kırgızistan, eğitimi modernleştirme ve küresel eğilimlerle uyum sağlama yönündeki daha geniş çabalarının bir parçası olarak, dijital teknolojilerin okul ortamlarına entegrasyonuna ve öğrencilerin dijital çağın gerekliliklerine hazırlanmasına giderek daha fazla öncelik vermektedir. Teknolojinin hızlı gelişimiyle birlikte ülke genelindeki okullar yenilikçi yaklaşımları benimsemeye teşvik edilmiştir. Bununla birlikte, önemli ilerlemeler kaydedilmiş olsa da sınırlı altyapı, kaynaklara eşitsiz ve yetersiz erişim ve öğretmenler için yetersiz mesleki gelişim eğitimleri gibi zorluklar, Kırgız okullarında teknoloji entegrasyonunun hızını ve etkinliğini şekillendirmeye devam etmektedir.

Dijital pedagoji, öğretme ve öğrenme süreçlerini geliştirmek amacıyla dijital teknolojilerin bilinçli ve amaçlı kullanımını ifade etmektedir. Okullarda teknoloji kullanımının başarısı, dijital öğretmenlere bağlıdır. Yeni değişimler, gelişmiş öğretim yöntemleri geliştirerek öğretme ve öğrenme üzerinde büyük bir etkiye sahiptir. Dijital pedagojinin geliştirilmesi hayati öneme sahiptir, çünkü birçok dijital araç ve platformun yardımıyla etkili öğrenme sağlayan zengin bir öğrenme ortamı oluşturur. Dijital pedagoji, gerekli bilgi ve yeterlilikleri kazandırmak için dijital araçları kullanan yeni pedagojik yaklaşımlar içermektedir ve öğretmenlere, öğrenme ve uygulamada teorileri anlama ve bilinçli bir şekilde uygulama konusunda eğitim vermek çok önemlidir. Bunun uygulanması, çeşitli ve esnek öğrenme fırsatları sağlar ve dijital dönüşüme ilişkin bilgi ve becerileri geliştirir. Etkileşimli, esnek ve öğrenci merkezli öğrenme ortamlarının gelişimini mümkün kılarken eleştirel düşünme, problem çözme, iletişim ve dijital okuryazarlık gibi 21. yüzyıl becerilerini de destekler. Bununla birlikte, potansiyel faydalarına rağmen dijital pedagojinin entegrasyonu, özellikle öğretmenlerin yeterli dijital yeterliliğe sahip olmadığı bağlamlarda çeşitli zorluklar ortaya çıkarmaktadır. Kırgız okullarında birçok eğitimci dijital öncesi kuşaklara aittir ve hızla gelişen teknolojik araçlara uyum sağlamakta zorlanmaktadır. Bu durum, öğretmenlerin dijital yeterliliklerini ve pedagojik becerilerini geliştirmek için sürekli mesleki gelişimin, hedefe yönelik eğitim programlarının ve kurumsal desteğin önemini ortaya koymaktadır. Öğretmenlerle ilgili zorluklara ek olarak, sınırlı teknolojik altyapı, dijital kaynaklara eşitsiz erişim ve bölgesel farklılıklar gibi yapısal engeller, dijital pedagojinin uygulanmasının etkinliğini önemli ölçüde etkilemektedir. Bu sorunlar, öğrenme fırsatlarında boşluklar yaratmakta ve tam işlevsel bir dijital öğrenme ekosisteminin gelişimini zorlaştırmaktadır.

Uluslararası Bilim ve Akademi Kongresi International Science and Academic congress

Bu çalışma, doküman analizine dayalı nitel bir araştırma deseni kullanmaktadır. Kırgızistan’da dijital pedagoji ve teknoloji entegrasyonuna ilişkin ilgili akademik literatürün sistematik bir incelemesi yapılmıştır. Kaynaklar, önceden belirlenmiş dahil etme kriterleri kullanılarak tanınmış akademik veri tabanlarından seçilmiş, dijital eğitim uygulamaları, öğretmen yeterlilikleri ve uygulama zorluklarını ele alan güncel çalışmalara odaklanılmıştır. Toplanan dokümanlar, dijital pedagojideki temel eğilimleri, tekrarlayan sorunları ve ortaya çıkan stratejileri belirlemek amacıyla tematik analiz yoluyla incelenmiştir.

Bulgular, Kırgızistan’ın dijital eğitimi teşvik etme konusunda kayda değer ilerleme kaydettiğini, ancak etkili ve sürdürülebilir bir entegrasyon sağlamak için daha fazla çabaya ihtiyaç duyulduğunu göstermektedir. Altyapının güçlendirilmesi, dijital araçlara erişimin genişletilmesi ve kapsamlı öğretmen eğitim programlarına yatırım yapılması, eğitim çıktılarının iyileştirilmesi açısından kritik öneme sahiptir. Ayrıca, yerel ihtiyaçları ve kısıtları dikkate alan bağlama duyarlı dijital stratejilerin benimsenmesi, dijital pedagojik girişimlerin başarısını önemli ölçüde artırabilir. Bu çalışma, bağlamsallaştırılmış bir analiz sunarak ve dijital öğretme ve öğrenme uygulamalarının geliştirilmesine yönelik pratik öneriler sunarak mevcut literatüre katkıda bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: dijital pedagoji, kırgızistan, okul, teknoloji, eğitim

Digital Pedagogy in Kyrgyzstan: Practices and Challenges

Zyinat Esenalieva¹

¹Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, esenalievazyinat@gmail.com,

<https://orcid.org/0000-0003-2836-5805>

Abstract: This study examines the role of digital pedagogy in the education system of Kyrgyzstan, focusing on its impact on teaching and learning practices, the skills required in digital classrooms and the challenges encountered during implementation. With the rapid advancement of technology, education systems worldwide have undergone significant transformations, making digital pedagogy an essential component of modern teaching. Kyrgyzstan, as part of its broader efforts to modernize education and align with global trends, has increasingly prioritized the integration of digital technologies into school environments and preparing students for the demands of the digital age. With the rapid growth of technology, schools across the country have been encouraged to adopt innovative approaches. However, while significant progress has been made, challenges such as limited infrastructure, unequal access to resources and the need for professional development among teachers continue to shape the pace and effectiveness of technology integration in Kyrgyz schools.

Digital pedagogy refers to the purposeful use of digital technologies to enhance teaching and learning processes. New changes have a great impact on teaching and learning by developing advanced teaching methods. Improving digital pedagogy is vital as it creates a rich learning environment for students that provides effective learning with the help of many digital tools and platforms. Digital pedagogy carries new pedagogical approaches that use digital tools

Uluslararası Bilim ve Akademi Kongresi International Science and Academic congress

to come up with necessary knowledge and competences to teach. Applying it ensures diverse and flexible learning opportunities and enhances knowledge and skills of digital transition. It enables the development of interactive, flexible and student-centered learning environments while fostering essential 21st-century skills such as critical thinking, problem-solving, communication and digital literacy. Despite its potential benefits, the integration of digital pedagogy presents several challenges, particularly in contexts where teachers may lack sufficient digital competence. In Kyrgyz schools, many educators belong to pre-digital generations and are facing difficulties adapting to rapidly evolving technological tools. This highlights the importance of continuous professional development, targeted training programs and institutional support to enhance teachers' digital competencies and pedagogical skills. In addition to teacher-related challenges, structural barriers such as limited technological infrastructure, unequal access to digital resources, and regional disparities significantly affect the effectiveness of digital pedagogy implementation. These issues create gaps in learning opportunities and hinder the development of a fully functional digital learning ecosystem.

This study employs a qualitative research design based on document analysis. A systematic review of relevant academic literature on digital pedagogy and technology integration in Kyrgyzstan is conducted. Sources were selected from recognized academic databases using predefined inclusion criteria, focusing on recent studies addressing digital education practices, teacher competencies and implementation challenges. The collected documents were analyzed through thematic analysis to identify key trends, recurring issues and emerging strategies in digital pedagogy.

The findings suggest that while Kyrgyzstan has made notable progress in promoting digital education, further efforts are required to ensure effective and sustainable integration. Strengthening infrastructure, expanding access to digital tools and investing in comprehensive teacher training programs are critical for improving educational outcomes. Moreover, adopting context-sensitive digital strategies that address local needs and constraints can significantly enhance the success of digital pedagogy initiatives. This study contributes to the existing literature by providing a contextualized analysis and offering practical recommendations for improving digital teaching and learning practices.

Keywords: *digital pedagogy, kyrgyzstan, school, technology, education*
